

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ- ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ
ਸੈਸ਼ਨ-2018-19

COMPULSORY SUBJECTS

- Or**

Punjab History and Culture Part-A
Part-B

2. English
3. Hindi/ Urdu (in lieu of Hindi)
4. Mathematics
5. Science
6. Social Science
7. Computer Science (**GRADING SUBJECT**)

Each candidate shall offer any one of the following elective subjects or any one Trade of NSQF.

- i. Urdu Elective
- ii. Sanskrit
- iii. Arabic
- iv. French
- v. German
- vi. Agriculture
- vii. Home Science
- viii. Cutting and Tailoring
- ix. Health Science
- x. Mech. Drawing & Painting
- xi. Music (Vocal)
- xii. Music (Tabla)
- xiii. Music (Instrumental)
- xiv. Health and Phy. Education

Pre Vocational Subjects:

- xv. Computer Science (Pre Vocational)
- xvi. Rep & Maint of HHEA
- xvii. Electronic & Technology
- xviii. Rep & Maint of Farm Machinery
- xix. Rep & Maint of S & MC

- xx. Knitting (Hand & Machine)
- xxi. Engg. Drafting & Duplicating
- xxii. Food Preservation
- xxiii. Commercial Art
- xxiv. Manufacturing of Sports Goods
- xxv. Manufacturing of Leather Goods

OR

NSQF (National Skill Qualification Framework):

- i. Retail
- ii. Automobile
- iii. Health Care
- iv. Information Technology/Information technology enable Services
- v. Security
- vi. Beauty and Wellness
- vii. Travel and Tourism
- viii. Physical Education and Sports
- ix. Construction
- x. Agriculture
- xi. Apparel

ਨੋਟ:-

- (1) ਉਪਰੋਕਤ ਸਕੀਮ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ 9ਵੀਂ ਅਤੇ 10ਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 780 NSQF ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ NSQF ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।
- (2) ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2018-19) ਵਿੱਚ NSQF ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ NSQF /ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ/ ਹਿੰਦੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

**(A) SCHEME OF STUDIES
(ACADEMIC STREAM)**

FOR

MATRICULATION (10TH CLASS) EXAMINATION

(a) COMPULSORY SUBJECTS: EVERY CANDIDATE SHALL OFFER THE FOLLOWING SUBJECTS:

Sr. No.	Subject		Subject Code	Subject Abbr.	Th		Prac./Pro		CCE		Total Marks	Min Pass Marks
					Max/Min	Max/Min	Max/Min	Max/Min	Max/Min	Max/Min		
1.	Punjabi	Punjabi-A	01	PB (ਪ੍ਰ)/	70	23			5	03	75	25
	ਪੰਜਾਬੀ	Punjabi-B	72	PB (ਪ੍ਰ)/	65	22			10	03	75	25
	Or											
	Punjab History and Culture	Punjab History and Culture Part-A	07	PHC (ਪਹਕ)	70	23			5	03	75	25
	ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ	Punjab History and Culture Part-B	73	PHC (ਪਹਕ)	65	22			10	03	75	25
2.	English		02	EN	90	30			10	03	100	33
	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ			ਅ								
3.	Hindi		03	HI	90	30			10	03	100	33
	ਹਿੰਦੀ			ਹ								
4.	Mathematics		04	MA	80	27	10	03	10	03	100	33
	ਗਣਿਤ			ਗ								
5.	Science		05	SC	70	23	20	07	10	03	100	33
	ਵਿਗਿਆਨ			ਵ								
6.	Social Science		06	SS	90	30	-	-	10	03	100	33
	ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ			ਸਸ								
7.	Computer Science (GRADING SUBJECT)		63	CS	50	17	40	13	10	03	100	33
	ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ			ਕੰਸ								

8. ELECTIVE SUBJECT:

Each candidate shall offer any one of the following elective subjects or any one Trade of NSQF.

Sr. No.	Subject	Subject Code	Subject Abbr.	Th		Prac/Pro.		CCE		Total Marks	Min Pass Marks
				Max/Min		Max/Min		Max/Min			
i.	Urdu Elective ਉਰਦੂ	10	UR ਉ	90	30			10	03	100	33
ii.	Sanskrit ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ	09	SK ਸੰਸ	90	30			10	03	100	33
iii.	Arabic ਅਰਬੀ	12	AR ਅਰ	90	30			10	03	100	33
iv.	French ਫਰੈਂਚ	15	FR ਫਰ	70	23	20	07	10	03	100	33
v.	German ਜਰਮਨ	16	JR ਜਰ	70	23	20	07	10	03	100	33
vi.	Urdu (In Lieu of Hindi) ਉਰਦੂ	71	UR ਉ	70	23			30	10	100	33
vii.	Agriculture ਖੇਤੀਬਾੜੀ	35	AG ਖਬ	50	17	40	13	10	03	100	33
viii.	Home Science ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਗਿਆਨ	33	HS ਗ੍ਰਵ	60	20	30	10	10	03	100	33
ix.	Cutting and Tailoring ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਸਿਲਾਈ	29	CT ਕਟ	40	13	50	17	10	03	100	33
x.	Health Science ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ	70	SV ਸਵ	40	13	50	17	10	03	100	33
xi.	Mech. Drawing & Painting ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਇੰਗ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਲਾ	28	DR ਮਚ	50	17	40	13	10	03	100	33
xii.	Music (Vocal) ਸੰਗੀਤ (ਗਾਇਨ)	30	MV ਸੰਗ	60	20	30	10	10	03	100	33

xiii.	Music (Tabla) ਸੰਗੀਤ (ਤਬਲਾ)	32	MT ਸੰਤ	60	20	30	10	10	03	100	33
xiv.	Music (Instrumental) ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)	31	MI ਸੰਵ	60	20	30	10	10	03	100	33

xv.	Health and Phy. Education ਸਿਹਤ ਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ	08	HE ਸਸਸ	50	17	40	13	10	03	100	33
	Pre Vocational Subject: (Total 11 subjects)										
xvi.	Computer Science (Pre Vocational) ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ	34	CSP ਕੰਸ	40	13	50	17	10	03	100	33
xvii.	Rep & Maint of HHEA ਰਿਪੇਅਰ ਐਂਡ ਮੈਨਟੀਨੈਂਸ ਆਫ ਹਾਊਸਹੋਲਡ ਇਲੈਕਟਰੀਕਲ ਐਪਲਾਈਸਿਜ਼	38	RM ਰਹਏ	40	13	50	17	10	03	100	33
xviii.	Electronic & Technology ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ	39	ET ਏਟ	40	13	50	17	10	03	100	33
xix.	Rep & Maint of Farm Machinery ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	40	RF ਰਫਪ	40	13	50	17	10	03	100	33
xx.	Rep & Maint of S & MC ਰਿਪੇਅਰ ਐਂਡ ਮੈਨਟੀਨੈਂਸ ਆਫ ਸਕੂਟਰ ਐਂਡ ਮੋਟਰ ਸਾਇਕਲ	42	RS ਰਸਮ	40	13	50	17	10	03	100	33
xxi.	Knitting (Hand & Machine) ਨਿਟਿੰਗ (ਹੈਂਡ ਐਂਡ ਮਸ਼ੀਨ)	47	KM ਨ	40	13	50	17	10	03	100	33
xxii.	Engg. Drafting & Duplicating ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਐਂਡ ਡੁਪਲੀਕੇਟਿੰਗ	48	ED ਏਡ	90	30			10	03	100	33
xxiii.	Food Preservation ਫੂਡ ਪਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ	49	FP ਫਪ	40	13	50	17	10	03	100	33
xxiv.	Commercial Art ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਆਰਟ	52	CA ਕਅ	40	13	50	17	10	03	100	33
xxv.	Manufacturing of Sports Goods ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਆਫ ਸਪੋਰਟਸ ਗੁੱਡਜ਼	53	MS ਮਸ	40	13	50	17	10	03	100	33
xxvi.	Manufacturing of Leather Goods ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਆਫ ਲੈਦਰ ਗੁੱਡਜ਼	54	ML ਮਲ	40	13	50	17	10	03	100	33

OR

8. NSQF (National Skill Qualification Framework):

Sr. No.	Subject	Subject Code	Subject Abbr.	Th		Prac/Pro.		CCE		Hands on Training (HOT)	Total Marks	Min Pass Marks
				Max/Min	Max/Min	Max/Min	Max/Min					
i.	Retail ਪ੍ਰਚੁਨ	76	ORT ਸਪਚ	30	10	50	17	10	03	10	100	33
ii.	Automobile ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ	78	EWA ਅਰਦ	30	10	50	17	10	03	10	100	33
iii.	Health Care ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ	79	HLTH ਸਸਭ	30	10	50	17	10	03	10	100	33
iv.	InformationTechnology/Information Technology Enabled Services ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ/ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਧਾਰਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	80	IT ਸਤ	30	10	50	17	10	03	10	100	33
v.	Security ਸੁਰੱਖਿਆ	81	PSE ਨਸਰ	30	10	50	17	10	03	10	100	33
vi.	Beauty and Wellness ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ	82	BEWE ਖਬਤ	30	10	50	17	10	03	10	100	33
vii.	Travel and Tourisim ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ	86		30	10	50	17	10	03	10	100	33
viii.	Physical Education and Sports ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ	87		30	10	50	17	10	03	10	100	33
ix.	Construction ਉਸਾਰੀ											
x.	Agriculture ਖੇਤੀਬਾੜੀ											
xi.	Apparel											

ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ

I. ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ੇ

1. ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ-ਏ
2. ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ-ਬੀ
3. ਪੰਜਾਬੀ-ਏ
4. ਪੰਜਾਬੀ-ਬੀ
5. ਪੰਜਾਬ ਹਿਸਟਰੀ ਐਂਡ ਕਲਚਰ-ਏ
6. ਪੰਜਾਬ ਹਿਸਟਰੀ ਐਂਡ ਕਲਚਰ-ਬੀ
7. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
8. ਹਿੰਦੀ/ ਉਰਦੂ (ਹਿੰਦੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ)
9. ਗਣਿਤ
10. ਵਿਗਿਆਨ
11. ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
12. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ

II. ਇਲੈਕਟਿਵ ਵਿਸ਼ੇ

1. ਉਰਦੂ ਇਲੈਕਟਿਵ
2. ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ
3. ਅਰੇਬਿਕ
4. ਫਰੈਂਚ
5. ਜਰਮਨ
6. ਪੇਂਤੀ-ਬਾੜੀ
7. ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਗਿਆਨ
8. ਕਟਾਈ ਤੇ ਸਿਲਾਈ
9. ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ
10. ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਲਾ
11. ਸੰਗੀਤ (ਗਾਇਨ)
12. ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)
13. ਸੰਗੀਤ (ਤਬਲਾ)
14. ਸਹਿਤ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
1. ਪੰਜਾਬੀ (ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਵਿਸ਼ਾ)
(ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ)
ਪੇਪਰ - ਏ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ: 75 ਅੰਕ

ਪਾਸ: 25 ਅੰਕ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

1. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ: 1●

(i) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(ੳ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (ਅ) ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ

(ੲ) ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ (ਸ) ਬੀਰ - ਕਾਵਿ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂ ਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ/ਸਾਰ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।

(ii) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(ੳ) ਰਬਾਬ ਮੰਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ (ਅ) ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ (ੲ) ਬੋਲੀ

(ਸ) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (ਹ) ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕੂਕਾ

(ਕ) ਮਹਾਂਕਵੀ ਕਾਲੀਦਾਸ (ਖ) ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ (ਗ) ਤੁਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲੇਖ ਦੇ ਸਾਰ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ।

2. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ: ਵੰਨਗੀ : 1●

(i) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(ੳ) ਕੁਲਫੀ (ਅ) ਮਝੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ (ੲ) ਅੰਗ ਸੰਗ

(ਸ) ਬੰਮ ਬਹਾਦੁਰ (ਹ) ਬਾਗੀ ਦੀ ਧੀ (ਕ) ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ

(ਖ) ਇੱਕ ਪੈਰ ਘੱਟ ਤੁਰਨਾ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ:

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ (Objective type) ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪਾਠ - ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਦੋ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਕਾਂਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

(ੳ) ਬੰਬ ਕੇਸ (ਅ) ਨਾਇਕ (ੲ) ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ

(ਸ) ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ (ਹ) ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ (Objective type) ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਦੋ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਕੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਾ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ: ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ (ਨਾਵਲ)

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ:

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੇਪਰ- ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਦਾਇਤਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ੳ) ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ:10 ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

(ਅ) ਵੰਨਗੀ:10 ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

(ੲ) ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

(ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-1 ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ)

10

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਗੁਰਮਿਤ-ਕਾਵਿ, ਸੂਫੀ - ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ - ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਬੀਰ - ਕਾਵਿ ਵਿੱਚੋਂ 4 ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

8+8=16

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ -ਭਾਵ/ ਸਾਰ (ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਲਗ-ਪਗ 40 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ:10 ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਲੇਖ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਲਗ-ਪਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4+4=8

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਵੰਨਗੀ : 10 ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਲਗ-ਪਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠ - ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3+3=6

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪਾਤਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ਲਗ-ਪਗ 125 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਕੇ (ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਾ ਕੇ), ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਿੰਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। $1+1+1 = 3$
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪਾਤਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ ਲਗ-ਪਗ 15● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 6
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਗ-ਪਗ 4● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ। $2+3=5$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ 'ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ : 10' ਵਿੱਚੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 6 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ 'ਵੰਨਗੀ : 10' ਵਿੱਚੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 10 ਅਤੇ 11 ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ-ਪ੍ਰਸਤੁਤਕਾ: (1) 'ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ:10' (2) 'ਵੰਨਗੀ:10' (3) ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ (ਨਾਵਲ)
(ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਮੁਹਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
2. ਪੰਜਾਬੀ (ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਵਿਸ਼ਾ)
(ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ)
ਪੇਪਰ-ਬੀ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ: 75 ਅੰਕ

ਪਾਸ: 25 ਅੰਕ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:1 ਵਿਆਕਰਨ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective Type) ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:2 ਲੇਖ :

- (ੳ) ਜੀਵਨੀਆਂ-ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ/ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ/ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ।
- (ਅ) ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ)।
- (ੲ) ਮੇਲੇ/ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।
- (ਸ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੱਖ/ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।
- (ਹ) ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:3 ਚਿੱਠੀਆਂ/ਪੱਤਰ: ਨਿੱਜੀ; ਮਿੱਤਰਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ।

ਅਰਜ਼ੀਆਂ:ਸਰਕਾਰੀ/ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ, ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:4 ਸੰਖੇਪ ਪੈਰਾ : ਕਿਸੇ ਪੈਰੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:5 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ : ਨਿਯਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:6 ਮੁਹਾਵਰੇ : ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:7 ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ: ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:8 (ੳ) ਵਿਆਕਰਨ:ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੰਤਵ, ਅੰਗ।

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ।

(ਅ) ਧੁਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ : ਸੂਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਨਾਸਕੀ ਸੂਰ, ਨਾਸਕੀ ਵਿਅੰਜਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:9 ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ : ਵਰਨ ਜਾਂ ਅੱਖਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਮੁਕਤਾ, ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅਧਕ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:10 (ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਬੋਧ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ ਅਤੇ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

(ਅ) ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:11 ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ ਬਦਲੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:12 ਕਾਲ : ਕਿਸਮਾਂ, ਉਪਭੇਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦਾ ਕਾਲ ਬਦਲਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ :13 ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ।

ਪੇਪਰ-ਸੈਟਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective Type) ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 7,8,9,10,11,12,13 ਵਿੱਚੋਂ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ)। 10

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਕੋਈ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਲਗ-ਪਗ 400 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 7
ਅੰਕ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਤੇ 5 ਅੰਕ ਪ੍ਰਗਟਾਅ - ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ,
ਮੁਹਾਵਰੇ ਆਦਿ ਦੇ ਹਨ। 12
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ 'ਤੇ ਪੱਤਰ/ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰੰਭ ਦਾ 1 ਅੰਕ, ਮੱਧ
ਦੇ 5 ਅੰਕ ਅਤੇ ਅੰਤ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ। 1+5+1=7
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4: ਲਗ-ਪਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ 1
ਅੰਕ ਹੈ। 5+1=6
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5: ਨਿਯਤ ਪਾਠ - ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਲਗ-ਪਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 2+2+2+2= 8
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6: ਦਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ
ਹੋ ਜਾਣ। ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 2+2+2+2+2=10
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7: ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪੈਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹੋਣ,
ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8: (ੳ) ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੰਤਵ, ਅੰਗ; ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਉਪ-
ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ
ਜਾਣਗੇ। 3
(ਅ) ਧੁਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ: ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਨਾਸਕੀ ਸਵਰ, ਨਾਸਕੀ ਵਿਅੰਜਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 1
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9: ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਵਰਨ ਜਾਂ ਅੱਖਰ, ਮੁਕਤਾ, ਲਗਾਂ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ
ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10: (ੳ) ਦੋ ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨ ਪੁੱਛੀ ਜਾਵੇਗੀ। (ਨਾਂਵ,
ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ ਅਤੇ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ)।
2
(ਅ) ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਪੁੱਛੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
3
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11: ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਤੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲ ਕੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ
ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12: ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਜਾਵੇਗਾ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13: (ੳ) ਇੱਕ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ
ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
(ਅ) ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
(ੲ) ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਪੁੱਛਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ।
(ਸ) ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਉਲਟ ਭਾਵੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
1+1+1+1=4

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਸਵੀਂ
3. ਪੰਜਾਬੀ
ਪੇਪਰ - ਏ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ : 70 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 05 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ : 75 ਅੰਕ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

1. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ : ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ: 10

(i) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਕਵਿਤਾ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- (ੳ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (ਅ) ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ (ੲ) ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ
(ਸ) ਬੀਰ - ਕਾਵਿ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ/ਸਾਰ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।

(ii) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- (ੳ) ਰਬਾਬ ਮੰਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰਤਾਂਤ (ਅ) ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ (ੲ) ਬੋਲੀ
(ਸ) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (ਹ) ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕੂਕਾ (ਕ) ਮਹਾਂਕਵੀ ਕਾਲੀਦਾਸ
(ਖ) ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ (ਗ) ਤੁਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲੇਖ ਦੇ ਸਾਰ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ।

2. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ: ਵੰਨਗੀ : 10

(i) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- (ੳ) ਕੁਲਫੀ (ਅ) ਮੜੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ (ੲ) ਅੰਗ ਸੰਗ
(ਸ) ਬੰਮ ਬਹਾਦੁਰ (ਹ) ਬਾਗੀ ਦੀ ਧੀ (ਕ) ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ
(ਖ) ਇੱਕ ਪੈਰ ਘੱਟ ਤੁਰਨਾ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ:

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਪਾਠ - ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਦੋ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(ii) ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਕਾਂਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- (ੳ) ਬੰਬ ਕੇਸ (ਅ) ਨਾਇਕ (ੲ) ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ
(ਸ) ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ (ਹ) ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ (Objective type) ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ।

- ਦੋ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਕੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਾ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ: ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ (ਨਾਵਲ)

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ:

- ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective type) ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ਨਾਲ਼ ਸੰਬਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨਾਲ਼ ਸੰਬਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੇਪਰ- ਸੈੱਟਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਦਾਇਤਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

- (ੳ) ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ:1● ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
- (ਅ) ਵੰਨਗੀ:1● ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਕਹਾਣੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
- (ੲ) ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।

(ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1+1 ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ)

$$4+4+2= 10$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਗੁਰਮਿਤ-ਕਾਵਿ, ਸੂਫ਼ੀ - ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ - ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਬੀਰ - ਕਾਵਿ ਵਿੱਚੋਂ 4 ਕਾਵਿ-ਟੋਟੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

$$5+5=10$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ-ਭਾਵ/ ਸਾਰ (ਦੋਵੇਂ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਲਗ-ਪਗ 4● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$5$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ:1● ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਲੇਖ ਦੇ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਲਗ-ਪਗ 15● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$7$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ, ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$3+3=6$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਵੰਨਗੀ : 1● ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਸਾਰ ਲਗ-ਪਗ 15● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$7$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠ - ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਦੋ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$3+3=6$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪਾਤਰ ਦੇ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ਲਗ-ਪਗ 125 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$6$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਕੇ (ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪਾ ਕੇ), ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਿੰਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

$$1+1+1=3$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪਾਤਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ ਲਗ-ਪਗ 15● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

$$7$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਲਗ-ਪਗ 4● ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

$$1+2=3$$

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ 'ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ : 10' ਵਿੱਚੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 6 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ 'ਵੰਨਗੀ : 10' ਵਿੱਚੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 10 ਅਤੇ 11 'ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' ਨਾਵਲ ਵਿੱਚੋਂ

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ: (1) 'ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ:10' (2) 'ਵੰਨਗੀ:10' (3) ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ ਸਾਲ' (ਨਾਵਲ)

(ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਮੁਹਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਸਵੀਂ

4. ਪੰਜਾਬੀ

ਪੇਪਰ-ਬੀ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ: 65 ਅੰਕ

ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ: 75 ਅੰਕ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:1 ਵਿਆਕਰਨ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective Type) ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:2 ਲੇਖ :

(ੳ) ਜੀਵਨੀਆਂ-ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ/ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ/ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ।

(ਅ) ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ)।

(ੲ) ਮੇਲੇ/ਤਿਉਹਾਰ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਿਕ ਪੱਖਾਂ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।

(ਸ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੱਖ/ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।

(ਹ) ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:3 ਚਿੱਠੀਆਂ/ਪੱਤਰ: ਨਿੱਜੀ; ਮਿੱਤਰਾਂ/ਸਹੇਲੀਆਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ।

ਅਰਜ਼ੀਆਂ : ਸਰਕਾਰੀ/ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ/ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ, ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:4 ਸੰਖੇਪ ਪੈਰਾ : ਕਿਸੇ ਪੈਰੇ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:5 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ : ਨਿਯਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਦਿੱਤੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:6 ਮੁਹਾਵਰੇ : ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:7 ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ: ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:8 (ੳ) ਵਿਆਕਰਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੰਤਵ, ਅੰਗ।

ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਭਾਸ਼ਾ।

(ਅ) ਧੁਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ : ਸੂਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਨਾਸਕੀ ਸੂਰ, ਨਾਸਕੀ ਵਿਅੰਜਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:9 ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਵਰਨ ਜਾਂ ਅੱਖਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਮੁਕਤਾ, ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ (ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅਧਕ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:10 (ੳ) ਸ਼ਬਦ-ਬੋਧ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ ਅਤੇ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

(ਅ) ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:11 ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ ਬਦਲੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:12 ਕਾਲ : ਕਿਸਮਾਂ, ਉਪਭੇਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦਾ ਕਾਲ ਬਦਲਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ :13 ਅਰਥ-ਬੋਧ : ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿਦਾਇਤਾਂ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ (Objective Type) ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 7,8,9,10,11,12,13 ਵਿੱਚੋਂ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ)

10

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਕੋਈ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉੱਤੇ ਲਗ-ਪਗ 400 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 3 ਅੰਕ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਤੇ 5 ਅੰਕ ਪ੍ਰਗਟਾਅ-ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ, ਮੁਹਾਵਰੇ ਆਦਿ ਦੇ ਹਨ। 10
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ 'ਤੇ ਪੱਤਰ/ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰੰਭ ਦਾ 1 ਅੰਕ, ਮੱਧ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਅਤੇ ਅੰਤ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ। 2+4+1=7
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4: ਲਗ-ਪਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ। 5+1=6
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5: ਨਿਯਤ ਪਾਠ - ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਲਗ-ਪਗ 150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ - ਵਸਤੂ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 1+1+1+1= 4
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6: ਦਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ। ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 2+2+2+2+2=10
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7: ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪੈਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹੋਣ, ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8: (ੳ) ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮੰਤਵ, ਅੰਗ; ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲੀ ਜਾਂ ਮਿਆਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 1+1= 2
(ਅ) ਧੁਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ: ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਨਾਸਕੀ ਸਵਰ, ਨਾਸਕੀ ਵਿਅੰਜਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 1
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9: ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ: ਵਰਨ ਜਾਂ ਅੱਖਰ, ਮੁਕਤਾ, ਲਗਾਂ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10: (ੳ) ਦੋ ਸ਼ਬਦ-ਭੇਦ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨ ਪੁੱਛੀ ਜਾਵੇਗੀ। (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ ਅਤੇ ਵਿਸਮਿਕ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ)। 2
(ਅ) ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਪੁੱਛੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11: ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਤੇ ਲਿੰਗ ਬਦਲ ਕੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12: ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਾਕ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13: (ੳ) ਇੱਕ ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
(ਅ) ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
(ੲ) ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 1+1+1=3

CLASS - X
5. PUNJAB HISTORY AND CULTURE
Paper – A

Time: 3 Hours

Theory: 70 Marks
CCE: 05 Marks
Total: 75 Marks

STRUCTURE OF QUESTION PAPER

1. There will be 28 questions in all. All questions will be compulsory.
2. Question No. 1 to 12 will carry 1 mark each. Answer to each question should be in about 1 - 15 words. $1 \times 12 = 12$
3. Question No. 13 to 19 will carry 2 marks each. Answer to each question should be in about 20 - 25 words. $2 \times 7 = 14$
4. Question No. 20 and 24 will carry 4 marks each. Answer to each question should be in about 40-45 words. $4 \times 5 = 20$
5. Question No. 25 and 28 will carry 6 marks each. Answer to each question should be in about 80-100 words. $6 \times 4 = 24$

TOPIC-WISE WEIGHTAGE TO CONTENT

Topic Sr. No.	Questions Carrying 1 Mark	Questions Carrying 2 Marks	Questions Carrying 4 Marks	Questions Carrying 6 Marks
Topic Sr. No. 1 & 2	6	3	2	2
Topic Sr. No. 3 & 4	6	4	3	2
Total Questions	12	7	5	4
Total Marks	12	14	20	24

SYLLABUS

1. Banda Singh Bahadur and his martyrdom.
2. Sikhs become Master of the Punjab (Dal Khalsa and Misl Organization)
3. The Punjab under Maharaja Ranjit Singh (Administration with special reference to his secular policy).
4. British occupation of the Punjab (Anglo-Sikh wars)

CLASS - X
6. PUNJAB HISTORY AND CULTURE
Paper - B

Time: 3 Hours

Theory: 65 Marks
CCE: 10 Marks
Total: 75 Marks

STRUCTURE OF QUESTION PAPER

1. There will be 26 questions in all. All questions will be compulsory.
2. Question No. 1 to 11 will carry 1 mark each. Answer to each question should be in about 1 - 15 words. 11×1=11
3. Question No. 12 to 18 will carry 2 marks each. Answer to each question should be in about 22 - 25 words. 2×7=14
4. Question No. 19 and 22 will carry 4 marks each. Answer to each question should be in about 40-45 words. 4×4=16
5. Question No. 23 and 26 will carry 6 marks each. Answer to each question should be in about 80-100 words. 6×4=24

TOPIC-WISE WEIGHTAGE TO CONTENT

Topic Sr. No.	Questions Carrying 1 Mark	Questions Carrying 2 Marks	Questions Carrying 4 Marks	Questions Carrying 6 Marks
Topic Sr. No. 1 & 2	6	3	2	2
Topic Sr. No. 3 & 4	5	4	2	2
Total Questions	11	7	4	4
Total Marks	11	14	16	24

SYLLABUS

1. Some famous artists and writers of the Punjab.
 - i) Sobha Singh
 - ii) Amrita Shergil
 - iii) Bhai Vir Singh
 - iv) Amrita Pritam
2. Music, Dances and games of the Punjab.
3. Some freedom fighters of the Punjab
 - i) Lala Lajpat Rai
 - ii) S. Bhagat Singh
 - iii) Shaheed Udham Singh
 - iv) S. Kartar Singh Sarabha
4. Rural handicrafts of Punjab.

CLASS - X
7. ENGLISH

Time: 3hrs.

Theory: 90 Marks
CCE: 10 Marks
Total: 100 Marks

SYLLABUS AND THE STRUCTURE OF QUESTION PAPER

Sr.No.		Contents	
1		Part-1 (Objective type questions) It will consist of 10 objective type questions carrying one mark each. Objective type questions may include questions with One word to one sentence answer or Fill in the blanks or True/ False or Multiple choice type questions. a. Main Course Book b. Supplementary Reader	10 marks 5×1=5 5×1=5
2		Unseen Paragraph (Comprehension)	5q×2m=10 marks
3		English Main Course Book	14 marks
	a	Short Answer Type (any three out of five questions)	3q×3m=9
	b	Long answer type (one question with internal choice)	1q×5m=5
4		English Literature Book (Supplementary Reader)	9 marks
		3 out of 5 questions	3q×3m= 9
5		Poetry	7 marks
	a	Stanza (2 out of 3 questions based on the given stanza	2q×2m=4
	b	Central idea/ long answer type (with internal choice)	1q×3m=3
6		Vocabulary	4 marks
7	a	Translation from English to Punjabi/Hindi (any four out of six sentences)	8 marks
	b	Translation from Punjabi/Hindi to English (any four out of six sentences)	4×1=4
8		Grammar (objective type)	12 marks
9	a	Message/Advertisement/ Note-making/Notice writing (to attempt any one out of the given two)	4 marks
	b	Paragraph (to attempt any one out of the given two)	5 marks
	c	Letter writing (with internal choice)	7 marks

Note: Abbreviations used q-questions, m-marks

- In Question 3(b), one question will be asked from the first four chapters (**The Happy Prince, Where is Science Taking us?, Secret of Happiness, A Gift for Christmas**). The other question will be asked from the next four chapters (**Some Glimpses of Ancient Indian Thought and Practices, The Home- Coming, The Making of the Earth, The Rule of the Road**).
- There will be four choices in multiple choice questions.
- Questions can be set from the entire prescribed syllabus. Only for question No. 3 and 4, questions will come from the given in back exercise only. For rest of the paper it is not mandatory that all the questions asked by the Paper setter are from the back exercises only.

SYLLABUS

1. **Reading Skills**
Comprehension of Unseen Passages (Prose/Poetry)
- 2 **English Main Course Book**
 - L-1 The Happy Prince
 - L-2 Where is Science Taking Us?
 - L-3 Secret of Happiness
 - L-4 A Gift for Christmas
 - L-5 Some Glimpses of Ancient Indian Thought and Practices
 - L-6 The Home - Coming
 - L-7 The Making of the Earth
 - L-8 The Rule of the Road
- 3 **Poems**
 - P-1 Character of a Happy Man
 - P-2 Death the Leveller
 - P-3 A Ballad of Sir Pertab Singh
 - P-4 Razia, the Tigress
 - P-5 Where the Mind is Without Fear
- 4 **Supplementary Reader**
 - L-1 Bed Number -29
 - L-2 Half A Rupee Worth
 - L-3 One Thousand Dollars
 - L-4 The Dying Detective
 - L-5 How Much Land Does a Man Need
 - L-6 Return to Air
- 5 **Vocabulary**
 - 1 Pairs of words generally confused 1 to 40
 - 2 Idioms 1 to 40
 - 3 One word for many 1 to 40
 - 4 Common errors All
 - 5 Common proverbs 1 to 40
- 6 **Grammar**
 - 1 Use of Determiners, Prepositions, Modals and Sentence Connectors
 - 2 Use and Kinds of Non-Finites
 - 3 Simple, Complex and Compound Sentences
 - 4 Voice
 - 5 Reported Speech
 - 6 Use of Tenses
 - 7 Punctuation
- 7 **Writing Skills**
 - 1 Notice and Note making
 - 2 Messages
 - 3 Advertisements
 - 4 Paragraphs
 - 5 Letters (Personal, Business & Official)
- 8 **Translation from English to Punjabi/Hindi and Translation from Punjabi/Hindi to English.**

1. From Academic Session 2018-19 translation from English to Punjabi/Hindi and translation from Punjabi/Hindi to English has been added to the syllabus
2. Translation from English to Punjabi/Hindi will come from the English Main Course Book. Six sentences will be asked in the question paper. First three sentences will be asked from the first four chapters (**The Happy Prince, Where is Science Taking us?, Secret of Happiness, A Gift for Christmas**). The other three sentences will be asked from the next four chapters (**Some Glimpses of Ancient Indian Thought and Practices, The Home- Coming, The Making of the Earth, The Rule of the Road**).
3. Out of six sentences, the students will be asked to attempt any four.

Translation from Punjabi/Hindi to English

1-10. Modals related

1. ਮੈਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ । / ਮੈਂ यह प्रश्न हल कर सकता हूँ ।
2. ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । / आपको किसी अच्छे डॉक्टर को दिखाना चाहिए ।
3. ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । / हमें अपने माता-पिता का कहना मानना चाहिए ।
4. ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਰਾਤ ਵਰਖਾ ਹੋਵੇ । / हो सकता है, आज रात वर्षा हो !
5. ਉਹ ਇੱਥੇ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ । / वह यहाँ रहा करता था ।
6. ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇ । / मेहनत करो, ऐसा न हो कि फेल हो जाओ ।
7. ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । / हमें अपने देश की सेवा करनी चाहिए ।
8. ਸਭ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ । / सबको एक न एक दिन मरना ही है
9. ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦਾ । / काश ! मैं अमीर होता ।
10. ਮੇਰੀ ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਾਂ । / मेरी क्या मज़ाल कि मैं आपका अपमान करूँ ।

11-45.Tense based

11. ਅਸੀਂ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ । / हम क्रिकेट खेलते हैं।
12. ਮੇਰੀ ਘੜੀ ਠੀਕ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । / मेरी घड़ी सही समय नहीं देती है ।
13. ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ । / पृथ्वी सूर्य के इर्द गिर्द घूमती है ।
14. ਉਹ ਕਦੋਂ ਸੌਂਦੇ ਹਨ ? / वे कब सोते हैं ?
15. ਮੈਂ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । / मैं पत्र लिख रहा हूँ ।
16. ਮੁੰਡੇ ਸ਼ੇਰ ਮਚਾ ਰਹੇ ਹਨ । / लड़के शेर मचा रहे हैं ।
17. ਕੀ ਚਪੜਾਸੀ ਘੰਟੀ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? / क्या चपड़ासी घंटी बजा रहा है ?
18. ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਿਉਂ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ? / आप अपनी किताबें क्यों खराब कर रहे हो ?
19. ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ । / मैंने अपना काम समाप्त कर लिया है ।

20. ਉਸਨੇ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ || ਤਸਨੇ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਦੋਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ।
21. ਕੀ ਵਰਖਾ ਚੁੱਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ?/ ਕਿਆ ਵਰਖਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ?
22. ਉਹ ਕਦੇ ਆਗਰਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ || ਵਹ ਕਬੀ ਭੀ ਆਗਰਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ।
23. ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਬੁੰਦਾ-ਬਾਂਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ || ਸੁਬਹ ਸੇ ਕੁੱਦਾ-ਕੁੱਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ।
24. ਮੈਂ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹਾਂ || ਮੈਂ ਦਸ ਵਰ੍ਹੇ ਸੇ ਇਸ ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹੂੰ।
25. ਕੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਮੁਸਲਾਧਾਰ ਵਰਖਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ?/ ਕਿਆ ਸੁਬਹ ਸੇ ਮੁਸਲਾਧਾਰ ਵਰ੍ਹਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ?
26. ਕੀ ਮਾਲੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ?/ ਕਿਆ ਮਾਲੀ ਸੁਬਹ ਸੇ ਪੌਦੀਓਂ ਕੋ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ?
27. ਮੈਂ ਕੱਲ੍ਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸਤ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ || ਮੈਂ ਕਲ ਅਪਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਘਰ ਗਿਆ ।
28. ਉਹ ਕੱਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਗਏ || ਵੇ ਕਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਗਏ ਥੇ ।
29. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ?/ ਕਿਆ ਆਪਨੇ ਅਪਨਾ ਸਮਯ ਬਰਬਾਦ ਕਿਆ ?
30. ਅਸੀਂ ਚਾਹ ਪੀ ਰਹੇ ਸੀ || ਹਮ ਚਾਯ ਪੀ ਰਹੇ ਥੇ ।
31. ਉਹ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ || ਵੇ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਖੇਲ ਰਹੇ ਥੇ ।
32. ਕੀ ਉਹ ਸਕੂਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ?/ ਕਿਆ ਵੇ ਸਕੂਲ ਜਾ ਰਹੇ ਥੇ ?
33. ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ || ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਘੰਟੀ ਬਜ ਚੁਕੀ ਥੀ ।
34. ਕੀ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ?/ ਕਿਆ ਡਾਕਟਰ ਕੇ ਆਨੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਰੋਗੀ ਮਰ ਚੁਕਾ ਥਾ ।
35. ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਨੱਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ || ਲੜਕੇ ਦੋ ਦਿਨ ਸੇ ਨਾਚਣੇ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ।
36. ਕੀ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਤਾਬ ਲਿੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ?/ ਕਿਆ ਵਹ ਕਾਫੀ ਸਮਯ ਸੇ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖ ਰਹਾ ਥਾ ?
37. ਉਹ ਪਤੰਗਾਂ ਉਡਾਉਣਗੇ || ਵੇ ਪਤੰਗੇਂ ਤੜਾਯੋਂਗੇ ।
38. ਕੀ ਉਹ ਕੱਲ ਸਕੂਲ ਆਉਣਗੇ ?/ ਕਿਆ ਵੇ ਕਲ ਸਕੂਲ ਆਯੋਂਗੇ ?
39. ਉਹ ਆਪਣਾ ਪਾਠ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ || ਵੇ ਅਪਨਾ ਪਾਠ ਯਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਂਗੇ ।
40. ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ?/ ਕਿਆ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਖਾਨਾ ਬਨਾ ਰਹੀ ਹੋਂਗੀ ?
41. ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵਾਂਗਾ || ਮੈਂ ਤਬ ਤਕ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੋਊਂਗਾ।
42. ਕੀ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ?/ ਕਿਆ ਵਹ ਮੁੜ੍ਹਸੇ ਪਹਲੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕਾ ਹੋਗਾ ?
43. ਮੈਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ || ਮੈਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਸੇ ਪੜ੍ਹ ਰਹਾ ਹੋਊਂਗਾ ।
44. ਕੀ ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ 1995 ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ?/ ਕਿਆ ਵਹ ਜਾਲੰਧਰ ਮੇਂ 1995 ਸੇ ਰਹ ਰਹਾ ਹੋਗਾ ?
45. ਧੋਬੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਧੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ || ਧੋਬੀ ਸੁਬਹ ਸੇ ਕਪੜੇ ਨਹੀਂ ਧੋ ਰਹਾ ਹੋਗਾ ।

46-60. Imperative

46. ਕਦੇ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲੋ || ਕਬੀ ਝੂਠ ਮਤ ਬੋਲੋ ।
47. ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚੋ | ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਬਚੋ ।
48. ਸ਼ੇਰ ਨਾ ਮਚਾਓ || ਸ਼ੋਰ ਮਤ ਮਚਾਓ ।
49. ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲੋ || ਸਦੈਵ ਸਤਯ ਬੋਲੋ ।
50. ਚੁੱਪ ਰਹੋ || ਚੁਪ ਰਹੋ ।
51. ਉਸਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਉ || ਤਸਕੋ ਬੋਲਣੇ ਦੋ ।

52. ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਉ || ਸੁਝੇ ਜਾਨੇ ਦੋ ।
53. ਆਉ, ਸੈਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ || ਆओ ! ਸੈਰ ਕੇ ਲਿਏ ਚਲੇ ।
54. ਆਓ ਧੁੱਪੇ ਬੈਠੀਏ || ਆओ ! ਧੂਪ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ।
55. ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਲਾਸ ਮੰਗਵਾਓ || ਮੇਰੇ ਲਿਏ ਪਾਨੀ ਕਾ ਗਿਲਾਸ ਮੰਗਵਾ ਦੀਜ਼ਿਏ ।
56. ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ || ਅਪਨਾ ਸਮਧ ਬਰਬਾਦ ਨ ਕਰੇ ।
57. ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ || ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ।
58. ਬਕਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ || ਬਕਵਾਸ ਸਤ ਕਰੋ ।
59. ਇਹ ਪੱਤਰ ਡਾਕ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਉ || ਧਹ ਪਤਰ ਡਾਕ ਮੇਂ ਡਾਲ ਦੋ ।
60. ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖੋਲ੍ਹੋ || ਅਪਨੀ ਕਿਤਾਬੇਂ ਖੋਲੋ ।

61-70. Non-activity sentences

61. ਅੱਜ ਮੌਸਮ ਬਹੁਤ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੈ || ਆਜ ਮੌਸਮ ਬਹੁਤ ਸੁਹਾਵਨਾ ਹੈ ।
62. ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਹੈ || ਆਜ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਹੈ ।
63. ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਠੰਡ ਹੈ || ਆਜ ਬਹੁਤ ਠੰਡ ਹੈ ।
64. ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਂ || ਮੈਂ ਏਕ ਵਿਦਧਾਰਥੀ ਹੂੰ ।
65. ਅੱਜ ਹਵਾ ਬੰਦ ਹੈ || ਆਜ ਹਵਾ ਬੰਦ ਹੈ ।
66. ਇਹ ਖਬਰ ਸੱਚੀ ਹੈ || ਧਹ ਖਬਰ ਸਚ ਹੈ ।
67. ਦਿੱਲੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ || ਦਿਲਲੀ ਭਾਰਤ ਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ ।
68. ਸਾਡੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਦਸ ਕੁੜੀਆਂ ਹਨ || ਹਮਾਰੀ ਕਸ਼ਾ ਮੇਂ ਦਸ ਕੁੜੀਆਂ ਹਨ ।
69. ਭਾਰਤ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ || ਭਾਰਤ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਕੀ ਭੂਮਿ ਹੈ ।
70. ਮੈਂ ਅੱਜ ਠੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ || ਮੈਂ ਆਜ ਅਚਲਾ ਮਹਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੂੰ ।

71-80. Proverbs

71. ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਖਾਣ ਦੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ || ਹਾਥੀ ਕੇ ਦਾਂਤ ਖਾਨੇ ਕੇ ਔਰ ਦਿਖਾਨੇ ਕੇ ਔਰ ।
72. ਜੇ ਗਰਜਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਰਸਦੇਨਹੀਂ || ਜੋ ਗਰਜਤੇ ਹਨ, ਵੋ ਬਰਸਤੇ ਨਹੀਂ ।
73. ਘਰ ਦਾ ਜੋਗੀ ਜੋਗੜਾ, ਬਾਹਰ ਦਾ ਜੋਗੀ ਸਿੱਧ || ਘਰ ਕਾ ਜੋਗੀ ਜੋਗੜਾ ਬਾਹਰ ਕਾ ਜੋਗੀ ਸਿਧ ।
74. ਧੋਬੀ ਦਾ ਕੁੱਤਾ, ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ || ਧੋਬੀ ਕਾ ਕੁਤਾ, ਨ ਘਰ ਕਾ ਨ ਘਾਟ ਕਾ ।
75. ਜਿਹੜੇ ਜਿਹਾ ਬੀਜੇਗੇ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਕੱਟੇਗੇ || ਜੈਸਾ ਬੀਓਗੇ, ਵੈਸਾ ਕਾਟੋਗੇ ।
76. ਥੋੜਾ ਚਨਾ ਬਾਜੇ ਘਣਾ || ਥੋਥਾ ਚਨਾ, ਬਾਜੇ ਘਣਾ ।
77. ਜੈਸਾ ਦੇਸ਼ ਵੈਸਾ ਭੋਜ || ਜੈਸਾ ਦੇਸ਼, ਵੈਸਾ ਭੋਜ ।
78. ਦਾਨ ਘਰੇਂ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ || ਪਰੋਪਕਾਰ ਘਰ ਸੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਤਾ ਹੈ ।
79. ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ, ਪਰਾਇਆ ਪਰਾਇਆ || ਅਪਨਾ-ਅਪਨਾ, ਪਰਾਧਾ-ਪਰਾਧਾ ।
80. ਚੋਰ ਚੋਰ ਮੌਸੇਰੇ ਭਰਾ || ਚੋਰ-ਚੋਰ ਮੌਸੇਰੇ ਭਾਏ ।

81-90. Idiomatic sentences

81. ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਹਨ || ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਹਨ ।
82. ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਹੈ || ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਮੇਰੀ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਹੈ ।
83. ਇਹ ਘਰ ਦੋਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ || ਘਰ ਦੋਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ।
84. ਉਸਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ || ਉਸਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਗਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ।
85. ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਰੱਖੋ || ਅਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕੰਮ ਰੱਖੋ ।
86. ਜਿੰਦਗੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ || ਜਿੰਦਗੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
87. ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ || ਭੱਠ-ਭੱਠ ਦੀ ਸਮਝ, ਅਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਦੋ ।
88. ਭਾਰਤ ਦਿਨ ਦੁੱਗਣੀ ਰਾਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ || ਭਾਰਤ ਦਿਨ ਦੁੱਗਣੀ ਰਾਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।
89. ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਝੀਲੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਝੂਠੇ ਹੱਥ ਵਧਾਏ || ਉਸਨੇ ਅਪਣੀ ਸੋਝੀਲੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਝੂਠੇ ਹੱਥ ਵਧਾਏ ।
90. ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਸੁਣਦਾ ਹੈ || ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ।

91-95. Interrogative

91. ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?/ ਆਪ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ?
92. ਪੈਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕੌਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ?/ ਪੈਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕੌਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ?
93. ਉਹ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?/ ਉਹ ਸੁੱਢੇ ਸੇ ਕੌਣ ਹੈ ?
94. ਵੇਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ?/ ਵੇਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ?
95. ਤੁਸੀਂ ਐਨੀ ਲੇਟ ਕਿਉਂ ਹੋ ?/ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮੌਂ ਇੰਨਾ ਵਿਲੰਬ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ?

96-100. Exclamatory sentences

96. ਕਿੰਨੇ ਸੋਹਣੇ ਦਿਨ ਹਨ ?/ ਕਿੰਨੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿਨ ਹਨ !
97. ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕੌਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ?/ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕੌਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ !
98. ਅਫਸੋਸ ਭਾਰਤ ਮੈਚ ਹਾਰ ਗਿਆ || ਖੇਡ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਮੈਚ ਹਾਰ ਗਿਆ ।
99. ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ ਸੁਭ ਸਵੇਰ || ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਸੁਭ ਸਵੇਰ ।
100. ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਮਾਸੂਮ ਲਗਦਾ ਹੈ || ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਮਾਸੂਮ ਲਗਦਾ ਹੈ ।

FOLLOWING ARE TO BE DELETED (This portion will neither be taught nor evaluated).

Sr. No.	Book Name	Lesson No.	Lesson / Topic to be deleted
1	Main Course Book	5	The War of Troy
		10	Merchant of Venice
		12	Fathers & Sons
		11	The Grief
		Poem-4	The Tables Turned
		Poem-1	Sweet Are The uses of Adversity
2	Supplementary Reader	1	A Vine On A House
		6	The Stolen Bacillus
		9	Terry's tree
		10	The unexpected

Personal Letters

Sr. No	Page No.	Letters to be deleted
1	249	Letter to your uncle (Unsolved 2)
2	250	Letter to your brother (Unsolved 3)
3	250	Letter to your Grandfather (Unsolved 6)
4	250	Letter to your Friend (Unsolved 7)
5	250	Letter to your Mother (Unsolved 8)
6	250	Letter to your brother (Unsolved 9)

Official Letters

Sr. No	Page No.	Letters to be deleted
1	251	Application to Principal (Unsolved 10)
2	251	Application to Principal (Unsolved 11)
3	251	Letter to Commissioner of Police (Unsolved 12)
4	252	Letter to Municipal Commissioner (Unsolved 18)
5	252	Letter to Senior Medical Officer (Unsolved 19)
6	252	Letter to Principal (Unsolved 20)
7	252	Letter to Editor (Unsolved 21)

Business Letters

Sr. No	Page No.	Letters to be deleted
1	251	Application to Manager (Unsolved 13)
2	251	Letter to Suhag Silk Store (Unsolved 16)
3	252	Letter to Vogue Electric Corporation (Unsolved 17)

Paragraphs

Sr. No	Page No.	Paragraphs to be deleted	
1	220	Visit to A Hospital (Unsolved 1)	
2	220	A Street Hawker (Unsolved 2)	
3	220	A Scene at a Bus Stand	Unsolved 4
4	221	The Value of Games	Unsolved 8
5	221	Life in a Big City	Unsolved 9
6	221	My Ambition in Life	Unsolved 10
7	222	Honesty is the Best Policy	Unsolved 12
8	222	Health is Wealth	Unsolved 13
9	222	Knowledge is Power	Unsolved 14

Vocabulary

Sr. No	Page No.	Serial No. of the related to be deleted	
1	115 to 124	Pairs of Words generally confused:	(41 to 100)
2	129 to 133	Idioms	(41 to 83)
3	138 to 142	One word for many and their use in sentences	(41 to 94)
4	153 to 158	Common Proverbs	(41 to 94)

PRESCRIBED BOOKS

- 1) English Main Course Book for Class-X (For Intensive Study) Published by Punjab School Education Board.
- 2) English Literature Book (Supplementary Reader) For Class-X (for Extensive Study), Published by Punjab School Education Board.
- 3) A Practice Book of English Grammar & Composition for Class X, Published by Punjab School Education Board.

Bi-Monthly Syllabus issued by SCERT

Bi - monthly Syllabus (Class 10 th)	
Subject: English	Session: 2018-19
April & May	English Main Course Book - The Happy Prince - Where is Science Taking us? English Supplementary Reader - Bed No. 29 Poetry - Death the Leveller - Character of A Happy Man Grammar & Vocabulary - Comprehension of unseen Paragraph (Prose/Poetry) - Comprehension: (Prose/ Poetry) - Pairs of words generally confused (1-20) - Idioms (1-20) - Use of Determiners and Prepositions - Use of Modals and Sentence Connectors Personal Letters - Letter to your younger brother who is a bookworm, persuading him to take part in games - Letter to your Father requesting him to permit you to join an educational tour - Letter to cousin inviting him to spend winter break with you - You are Monu and you live at 51, Central Town, Nangal. Write a letter to Father giving him home news. - Letter to sister giving her details of free Medical Camp arranged by Grandmother - Condolence letter to friend on his mother's death Business Letters - Letter to book seller complaining against the wrong supply of books - Letter to Manager of Bank for a loan for higher study - Letter ordering some sports goods to the firm Paragraphs - An Indian Festival - Good Manners - Leisure - My Motherland
July & August	English Main Course Book - A Gift for Christmas - Secret of Happiness English Supplementary Reader - Half a Rupee Worth - One thousand Dollars Poetry - A Ballad of Sir Pertab Singh Grammar & Vocabulary - One word for Many (1-20) - Common Errors - Common Proverbs(1-20) - Use and kinds of Non- finites - Use of Tenses - Notice writing (solved) - Message writing (solved)

July & August	Personal Letters - Letter to your Uncle thanking him for the birthday gift - Letter to your Sister describing your visit to historical building - Letter to your mother telling her about your stay with uncle and aunt - Letter to friend about your experience of new school you have joined - Letter to brother who is neglecting his studies - Letter to friend congratulating him on his brilliant success Paragraphs - Fashion among Students - Discipline - A Visit to Wildlife Sanctuary - Our School Annual Inspection Translation - For translation, the sentences will be taken from the following lessons from 'English Main Course Book': - The Happy Prince, - Where is Science Taking us? - Secret of Happiness - A Gift for Christmas
For September Exams (SA-1), Re-translation will be asked from the following Question Bank issued by SCERT and PSEB. (Teachers can cover these sentences in the month of August for S.A.1)	
- ਮੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। - ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - ਜਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਾਂਗ ਕੋਈ ਮਨੋਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। - ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅੱਜ ਰਾਤ ਵਰਖਾ ਹੋਵੇ। - ਉਹ ਇੱਥੇ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। - ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ, ਅਸਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। - ਜਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। - ਸਭ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ। - ਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦਾ। - ਮੇਰੀ ਕੀ ਮਜ਼ਾਲ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਾਂ। - ਅਸੀਂ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਖੇਡਦੇ ਹਾਂ। - ਮੇਰੀ ਘੜੀ ਠੀਕ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। - ਬਰਤੀ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। - ਉਹ ਕਦੇ ਸੋਚੇ ਹਨ ? - ਮੈਂ ਪੰਡਰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। - ਮੁੱਠੇ ਸੌਣ ਮਰਾ ਰਹੇ ਹਨ। - ਕੀ ਚੁਪੜਾਸੀ ਘੰਟੀ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ? - ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖਿਡਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ? - ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। - ਉਸਨੇ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। - ਕੀ ਵਰਖਾ ਰੁੱਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ? - ਉਹ ਕਦੇ ਆਗਰਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। - ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸੂਰਜ-ਬੱਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। - ਮੈਂ ਵਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹਾਂ। - ਕੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਮੁਸਲਾਦਾਰ ਵਰਖਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ?	- ਕੀ ਮਾਲੀ ਜਵੇਰ ਤੋਂ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ? - ਮੈਂ ਕੌਰੂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰ ਗਿਆ। - ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਗਏ। - ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ? - ਅਸੀਂ ਢਾਹ ਪੀ ਰਹੇ ਸੀ। - ਉਹ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ। - ਕੀ ਉਹ ਸ਼ਕੂਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ? - ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੰਟੀ ਦੱਜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। - ਕੀ ਰਾਕਟਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ? - ਮੁੱਠੇ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। - ਕੀ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਲਿੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ? - ਉਹ ਪਰੰਗਾ ਉਡਾਉਣਗੇ। - ਕੀ ਉਹ ਕੱਲ੍ਹ ਸਕੂਲ ਆਉਣਗੇ ? - ਉਹ ਆਪਣਾ ਪਾਠ ਖਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। - ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ? - ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਕੁੱਝ ਸ਼ਕਤ ਪਾਠ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। - ਕੀ ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ? - ਮੈਂ ਦੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵਾਂਗਾ। - ਕੀ ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ 1995 ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ? - ਹੜੀ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਪੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। - ਕਦੇ ਖੂਨ ਨਾ ਬੋਲੇ। - ਖੁਰੀ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਚੋ। - ਜਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲੋ। - ਚੁੱਪ ਰਹੋ। - ਉਸਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਿਉ।
September	Revision of syllabus covered from the month of April onwards. Examination: SA-1

October & November	English Main Course Book • Some Glimpse of Ancient Indian Thought and Practices. • The Home Coming English Supplementary Reader • The Dying Detective • Return to Air Poetry • Razia, The Tigress Grammar & Vocabulary • Common Proverbs (21-40) • Voice • Pair of words(21-40) • Simple, Compound and Complex Sentences • Note-making (solved) • Idioms(21-40) • Advertisements (All) Paragraphs • A Visit to Rajghat • Small family is a happy family • Fast food - A health Hazard • Scene at a railway station • Scene at a polling booth • Inauguration of the computer wing of our school Official Letters • Letter to the director of Doordarshan for showing certain programmes for children • Letter to chairman DTC, requesting for construction of shed • Letter to SP (Traffic) Chandigarh for installation of traffic lights at the crossing • Letter to the Postmaster complaining against the conduct of Postman • Complaint to the Health Officer of insanitary condition of your street Business Letters • Letter of complaint for inkjet printer not working properly • Letter to ready-made woolen company of cancelling the order of ladies cardigan • Letter to manager of book depot ordering books of your choice
December & January	English Main Course Book • The Making Of the Earth • The Rule Of The Road English Supplementary Reader • How much Land Does A Man Need Poetry • Where the mind is without fear Grammar & Vocabulary • One Word For Many • Reported Speech • Punctuation • Notice writing (unsolved) • Message writing (unsolved) • Note-making (unsolved) Paragraphs • A Visit to a Book Fair • An Aeroplane Crash • Science Fair in Our School • Drug Addiction

December
&
January

- Pollution
- An Ideal Citizen

Official letters

- Letter to the Editor to create awareness about pollution hazards
- Letter to the Editor for the problem of begging
- Application to Principal to arrange special coaching classes in English
- Application to Principal to arrange an Educational tour
- Application to company for employment as a computer operator

Business letters

- Letter to book shop telling them about the damaged ordered books.
- Letter to the manager, Rajindra Book Depot, Patiala, to send you some books
- Letter to Shiba Herbal Cosmetics, Dariaganj, Delhi, complaining about the body lotion.

Translation

- For translation, the sentences will be taken from the following lessons from 'English Main Course Book:

1. The Happy Prince
2. Where is Science Taking us?
3. Secret of Happiness
4. A Gift for Christmas
5. Some Glimpses of Ancient Indian Thought and Practices
6. The Home Coming
7. The Making of the Earth
8. The Rule of the Road

For March Exams (SA-2), Re-translation will be asked from the following **Question Bank** issued by SCERT and PSEB. (Teachers can cover these sentences in the months from October to January for S.A.2)

1. ਸਿਨ੍ਹ ਜਾਣ ਦਿਉ।
2. ਸ਼ੇਰ ਨਾ ਮਰਾਉ।
3. ਆਉ, ਸੈਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ।
4. ਆਉ ਪਹਿ ਬੈਠੀਏ।
5. ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਲਾਸ ਮੰਗਵਾਉ।
6. ਆਪਣਾ ਸਮਾ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ।
7. ਮੇਰੀ ਕੱਲ੍ਹ ਸੁਣੋ।
8. ਬਕਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ।
9. ਇਹ ਪੱਤਰ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿਉ।
10. ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਖੋਲੋ।
11. ਅੱਜ ਮੈਸਮ ਬਹੁਤ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੈ।
12. ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਗ਼ਰਮੀ ਹੈ।
13. ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਠੰਡ ਹੈ।
14. ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਿਆਰੀਆਂ ਹਾਂ।
15. ਅੱਜ ਹਵਾ ਥੱਲ ਹੈ।
16. ਇਹ ਖਬਰ ਸੱਚੀ ਹੈ।
17. ਕਿੱਲੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ।
18. ਸਾਡੀ ਜ਼ਮਾਤ ਵਿੱਚ ਦਸ ਕੁੜੀਆਂ ਹਨ।
19. ਭਾਰਤ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ।
20. ਮੈਂ ਅੱਜ ਟੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ।
21. ਹਾਥੀ ਦੇ ਦੰਦ ਖਾਣ ਦੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ।
22. ਜੇ ਰਸਮ ਦੇ ਧਨ, ਉਹ ਬਰਸਦੇਨੀ।
23. ਘਰ ਦਾ ਜੰਗੀ ਜੰਗੜਾ, ਬਾਹਰ ਦਾ ਜੇਡੀ ਸਿੱਧ।
24. ਧੋਬੀ ਦਾ ਭੁੰਡਾ, ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ।
25. ਜਿਹੇ ਸਿਹਾ ਖੀਜੇਏ ਉਹੇ ਜਿਹਾ ਹੀ ਕਟਿਏ।

26. ਥੋੜਾ ਚਨਾ ਬਾਜੇ ਘਟਾ।
27. ਜੈਸਾ ਦੇਸ਼ ਵੈਸਾ ਭੋਸ।
28. ਵਾਨ ਘਰੇ ਧੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
29. ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ, ਪਰਾਇਆ ਪਰਾਇਆ।
30. ਚੋਰ ਚੋਰ ਮੱਸੇ ਹੋ ਰਹਾ।
31. ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਧਰਤਾ ਹਨ।
32. ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਰਾ ਹੈ।
33. ਇਹ ਘਰ ਦੋਹਾ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਝਰੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।
34. ਉਸਦਾ ਭਾਵਣ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ।
35. ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਰੱਖੋ।
36. ਸਿਦਕੀ ਢੁੱਲਾ ਵੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।
37. ਵਿਧਰ ਉੱਪਰ ਦੀਆਂ ਕੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਕੰਮ ਦੀ ਕੱਲ ਕਰੋ।
38. ਭਾਰਤ ਦਿਨ ਦੁੱਗਣੀ ਰਾਤ ਚੌਕੁਣੀ ਭਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
39. ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜੱਤਰੇ ਲੀ ਮਾ ਦੀ ਮੈਂਡ ਤੇ ਝੂਠੇ ਹੱਥ ਵਧਾਏ।
40. ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਸੁਣਦਾ ਹੈ।
41. ਭੁਲੀ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
42. ਪੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕੱਢ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ?
43. ਉਹ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
44. ਵੱਡਾ ਕਿੱਥੇ ਪਾਈਆਂ ਜਾਈਆਂ ਹਨ?
45. ਜੁਸੀ ਐਨੀ ਲੋਟ ਕਿੱਥੇ ਹੈ?
46. ਕਿਨੇ ਜੇਹਣੇ ਦਿਨ ਹਨ?
47. ਕੰਨਕਿਨਾਪੁਰੀਆਂ ਹਨ।
48. ਅਰਸੇਸ ਭਾਰਤ ਮੇਰਾ ਹਾਂ ਗਿਆ।
49. ਜੁੀ ਮਾਨ ਜੀ ਸੁਭ ਸਵੇਰ।
50. ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਮਾਸੂਮ ਲਗਦਾ ਹੈ।

February
March

Revision of the entire syllabus from April to January
Final Examinations (SA-2)

Note: Translation and Re-translation have been introduced from this session onwards. So the teachers will follow the pattern according to the syllabus.

xii. Hindi

पाठ्य		ग)
समय : 3 घंटे	विषय : हिंदी (03)	पूर्णांक -90
	कक्षा : दसवीं	सी.सी.ई- 10
विषय वस्तु		अंक
भाग-क : अति लघूत्तर प्रश्न (वस्तुनिष्ठ प्रश्न)		(10)
(i) (व्यावहारिक व्याकरण) संधि (स्वर संधि), समास (तत्पुरुष व कर्मधारय समास), भाववाचक संज्ञा निर्माण, विशेषण निर्माण, पर्यायवाची शब्द, समरूपी भिन्नार्थक शब्द, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द, विलोम शब्द, अनेकार्थक शब्द और वाक्य शुद्धि।		5 × 1 = 5
(ii) पाठ्य - पुस्तक (हिंदी पुस्तक- 10) में कविता, कहानी, निबन्ध एवं एकांकी के अभ्यासों के भाग-क विषय बोध के अन्तर्गत केवल भाग 'I' में दिए गए प्रश्न।		5 × 1 = 5
भाग-ख (व्यावहारिक व्याकरण) उपर्युक्त भाग-क (i) में लिखित सभी विषय।		10 × 1 = (10)
भाग-ग : पाठ्य-पुस्तक (हिंदी पुस्तक- 10)		(30)
(i) पद्यांश की सप्रसंग व्याख्या		5
(ii) लघूत्तर प्रश्न (केवल गद्य भाग)		10
(iii) निबंधात्मक प्रश्न (केवल गद्य भाग)		15
(घ) रचनात्मक लेखन		(15)
(i) पत्र : औपचारिक पत्र (केवल आवेदन पत्र तथा संपादक के नाम पत्र)		7
(ii) अनुच्छेद लेखन		8
(ङ) अपठित गद्यांश		(5)
(च) मुहावरे एवं लोकोक्तियाँ		(5)
(छ) अनुवाद (पंजाबी गद्यांश का हिंदी में अनुवाद)		(5)
(ज) विज्ञापन, सूचना एवं प्रतिवेदन		(5)
(झ) प्रपत्र - पूर्ति (बैंक, डाकघर और रेलवे से सम्बन्धित)		(5)
पंजाब स्कूल शिक्षा बोर्ड द्वारा निर्धारित पाठ्य-पुस्तकें		
1. हिंदी-पुस्तक -10		
2. हिंदी व्याकरण और मानक रचना विधि (दसवीं श्रेणी के लिए)		

5

प्रश्न-पत्र की रूपरेखा

समय : 3 घंटे	विषय : हिंदी कक्षा : दसवीं	पूर्णांक - 90 सी.सी.ई - 10
--------------	-------------------------------	-------------------------------

- प्रश्न-पत्र के नौ भाग (क से झ तक) होंगे।
- प्रश्न-पत्र में कुल 12 प्रश्न होंगे।
- सभी प्रश्न हल करने अनिवार्य होंगे।

भाग-क : अति लघूत्तर प्रश्न (वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

प्रश्न-1 : में (i) से (x) तक वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे। प्रत्येक प्रश्न एक अंक का होगा। ये प्रश्न एक शब्द से एक वाक्य तक के उत्तर वाले अथवा हाँ/ नहीं अथवा रिक्त स्थानों की पूर्ति अथवा सही/ गलत अथवा बहुवैकल्पिक उत्तरों वाले अथवा मिलान कीजिए, किसी भी प्रकार के हो सकते हैं। प्रश्न पत्र निर्माता इनमें से किसी भी प्रकार से निम्नलिखित अनुसार यथोचित प्रश्न पूछ सकता है :

- (i) से (v) तक व्यावहारिक व्याकरण के लिए निर्धारित पाठ्यक्रम में से किन्हीं पाँच विषयों पर वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे। 5×1 =5

- (vi) से (x) तक 'हिंदी पुस्तक-10' में से कविता, कहानी, निबन्ध एवं एकांकी के अभ्यासों में दिए भाग-क' विषय बोध के अन्तर्गत केवल भाग 'I' में दिए गए प्रश्नों में से पाँच वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे। 'कविता भाग' में से दो प्रश्न एवं 'कहानी', 'निबन्ध' और 'एकांकी' भाग में से एक-एक प्रश्न पूछा जायेगा। 5×1 =5

भाग- ख (व्यावहारिक व्याकरण)

- प्रश्न -2.** निर्धारित विषयों-संधि (स्वर संधि), समास (तत्पुरुष व कर्मधारय समास), भाववाचक संज्ञा निर्माण, विशेषण निर्माण, पर्यायवाची शब्द, समरूपी भिन्नार्थक शब्द, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द, विलोम शब्द, अनेकार्थक शब्द और वाक्य शुद्धि पर दो-दो व्यावहारिक प्रश्न पूछकर किसी एक प्रश्न का उत्तर लिखने के लिये कहा जायेगा। 10×1=10

भाग- ग (पाठ्य -पुस्तक) (हिंदी-पुस्तक-10)

- प्रश्न -3.** पाठ्य पुस्तक में संकलित 'कविता भाग' में से दो पद्यांश दिये जायेंगे जिनमें से एक पद्यांश की सप्रसंग व्याख्या लिखने के लिये कहा जायेगा। प्रसंग के लिये 1 अंक तथा व्याख्या के लिये 4 अंक निर्धारित हैं। 1+4=5

- प्रश्न -4.** पाठ्य पुस्तक के गद्य भाग (कहानी, निबन्ध और एकांकी) के लघूत्तर प्रश्नों (अभ्यासों में दिए भाग-क' विषय बोध के अन्तर्गत केवल भाग 'II' में दिए गए प्रश्न) में से छह प्रश्न पूछे जायेंगे, जिनमें से चार प्रश्नों के उत्तर लगभग तीन-चार पंक्तियों में लिखने के लिए कहा जायेगा। 4×2½=10

- प्रश्न-5. पाठ्य पुस्तक के 'गद्य भाग' (कहानी, निबन्ध एवं एकांकी) के निबन्धात्मक प्रश्नों (अभ्यासों में दिए भाग-क' विषय बोध के अन्तर्गत केवल भाग 'III' में दिए गए प्रश्न) में से पाँच निबन्धात्मक प्रश्न पूछे जायेंगे, जिनमें से तीन प्रश्नों के उत्तर लगभग छह-सात पंक्तियों में लिखने के लिये कहा जायेगा। $3 \times 5 = 15$

भाग- घ (रचनात्मक लेखन)

- प्रश्न-6. यह प्रश्न पत्र-लेखन से सम्बन्धित होगा। इसमें 100 प्रतिशत आन्तरिक विकल्प दिया जायेगा। 7
प्रश्न-7. यह प्रश्न अनुच्छेद-लेखन से सम्बन्धित होगा। कोई तीन विषय देकर उनमें से किसी एक विषय पर लगभग 100-120 शब्दों में अनुच्छेद लिखने के लिए कहा जायेगा। 8

भाग- ङ (अपठित गद्यांश)

- प्रश्न-8. एक अपठित गद्यांश देकर उसके नीचे पाँच प्रश्न दिये जायेंगे। तीन प्रश्नों के उत्तर गद्यांश में से ढूँढ़कर लिखने के लिये कहा जायेगा। चौथा प्रश्न गद्यांश में से कठिन शब्दों के अर्थ लिखने से सम्बन्धित होगा। पाँचवाँ प्रश्न गद्यांश का शीर्षक/ केन्द्रीय भाव से सम्बन्धित होगा। प्रत्येक प्रश्न का एक अंक होगा। $5 \times 1 = 5$

भाग- च (मुहावरे एवं लोकोक्तियाँ)

- प्रश्न-9. यह प्रश्न मुहावरे एवं लोकोक्तियों से सम्बन्धित होगा। सात मुहावरे एवं लोकोक्तियाँ देकर उनमें से किन्हीं पाँच मुहावरे एवं लोकोक्तियों के वाक्यों में अर्थ स्पष्ट करने के लिये कहा जायेगा। $5 \times 1 = 5$

भाग- छ (अनुवाद) (पंजाबी वाक्यों का हिंदी में अनुवाद)

- प्रश्न-10. यह प्रश्न अनुवाद से सम्बन्धित होगा। इस प्रश्न में पंजाबी का एक लगभग 40-50 शब्दों का एक गद्यांश देकर उसका हिंदी में अनुवाद करने के लिये कहा जायेगा। 5

भाग- ज (विज्ञापन , सूचना और प्रतिवेदन)

- प्रश्न-11. विज्ञापन, सूचना और प्रतिवेदन तीनों में से किन्हीं दो में से प्रश्न पूछे जाएंगे, जिनमें से एक प्रश्न का उत्तर लिखने के लिये कहा जायेगा। 5

भाग- झ प्रपत्र -पूर्ति (डाकघर ,बैंक, रेलवे से सम्बन्धित)

- प्रश्न-12. बैंक, डाकघर एवं रेलवे तीनों में से किन्हीं दो से सम्बन्धित प्रपत्र देकर उनमें से किसी एक प्रपत्र की पूर्ति करने के लिये कहा जायेगा। प्रपत्र की रूपरेखा प्रश्न-पत्र में ही दी जायेगी। $5 \times 1 = 5$
विशेष कथन : इस प्रश्न में प्रश्न पत्र निर्माता बैंक, डाकघर एवं रेलवे से सम्बन्धित किसी भी प्रपत्र में पाँच स्थानों की पूर्ति करने को दे। प्रत्येक प्रपत्र-पूर्ति के लिए 1 अंक निर्धारित है।

नोट : पाठ्य-पुस्तक(हिंदी पुस्तक-10) के अभ्यासों को निम्नलिखित शीर्षकों से प्रस्तुत किया गया है-
1. विषय बोध 2. भाषा बोध 3. रचनात्मक अभिव्यक्ति 4. पाठ्येतर सक्रियता 5. ज्ञान विस्तार।
परीक्षा में केवल विषय-बोध व भाषा-बोध से सम्बन्धित प्रश्न ही पूछे जाएंगे। पाठ्येतर सक्रियता, रचनात्मक अभिव्यक्ति व ज्ञान विस्तार का उपयोग विद्यार्थी की प्रतिभा निखार हेतु सी.सी.ई. के अन्तर्गत किया जाये।

9. Urdu (in lieu of Hindi)

Syllabus of Urdu Class in Lieu of Hindi اردو بجائے ہندی	
NCERT New Delhi: شائع کردہ:	دسویں جماعت کے لیے حصہ 5،
نصابی کتاب: جان پہچان	تحریری پرچہ نمبر 90
	داخلی تعین نمبر 10
وقت نمبر 3 گھنٹے	کل نمبر 100
	<u>حصہ الف</u>
(10x1=10)	I دس سوالات کے سامنے دیئے گئے جوابات میں سے صحیح جواب چن کر لکھنا۔
	<u>حصہ ب</u>
(10x2=20)	II دس مختصر سوالات کے جواب تحریر کرنا۔
	<u>حصہ ج</u>
(5)	III واحد جمع / مذکر مونث / متضاد الفاظ لکھنا
(5)	IV الفاظ کے معانی لکھنا / محاوروں / الفاظ کو جملوں میں استعمال کرنا۔
(5)	V خالی جگہ پُر کرنا / اسم، فعل، حرف، فاعل، مفعول، اسم معرفہ، اسم نکرہ
(10)	VI اشعار کا مطلب لکھنا۔
(7)	VII شاعر / ادیب کے حالات زندگی اور ادبی خدمات تحریر کرنا۔
(8)	VIII سبق کا خلاصہ / نظم کا مرکزی خیال تحریر کرنا۔
(10)	IX مضمون لکھنا۔
(10)	X سکول کے پرنسپل یا ہیڈ ماسٹر کے نام کرچھوڑ کر درخواست لکھنا۔

اساتذہ طلباء پر چہ بنانے والوں اور امتحان لینے والوں کے لیے ضروری ہدایات

- سوال نمبر I۔ حصہ الف میں دس سوال ہوں گے سوالات کے سامنے دیئے گئے جوابات میں سے صحیح جواب چن کر لکھنا ہوگا ہر سوال کیلئے ایک نمبر ہوگا۔
(10x1=10)
- سوال نمبر II۔ حصہ ب میں دس مختصر سوالات پوچھے جائیں گے ہر سوال کے لیے دو نمبر ہوں گے۔
(10x2=20)
- سوال نمبر III۔ واحد جمع / مذکر مونث / متضاد الفاظ میں سے کچھ بھی پرچہ میں پوچھا جاسکتا ہے۔
(5x1=5)
- سوال نمبر IV۔ دیے گئے الفاظ / محاوروں میں سے کسی پانچ کو جملوں میں استعمال کرنا / الفاظ کے معانی لکھنا۔
(5x1=5)
- سوال نمبر V۔ دیے گئے الفاظ سے مناسب الفاظ چن کر پانچ خالی جگہ پُر کرنا / اسم، فعل، حرف، فاعل، مفعول، اسم معرفہ، اسم مکرہ، ہر ایک کے لئے ایک نمبر ہوگا۔
(5x1=5)
- سوال نمبر VI۔ دیئے گئے اشعار میں سے کسی پانچ اشعار کا مطلب لکھنا ہوگا۔ ہر ایک کے لیے دو نمبر ہوں گے۔
(5x2=10)
- سوال نمبر VII۔ کسی ایک شاعر یا ادیب کے حالات زندگی اور ادبی خدمات تحریر کرنا ہوگا۔
(7)
- سوال نمبر VIII۔ کسی ایک سبق کا خلاصہ یا کسی ایک نظم کا مرکزی خیال لکھنا ہوگا۔ اس کے لیے آٹھ نمبر ہوں گے۔
(8)
- سوال نمبر IX۔ دیئے گئے عنوانات میں سے کسی ایک عنوان پر 250 لفظوں کا مضمون تحریر کرنا ہوگا۔ آغاز کے لیے تین نمبر نفس مضمون کے لیے پانچ اور اختتام کے لیے دو نمبر ہوں گے۔
(2+5+3=10)
- سوال نمبر X۔ سکول کے پرنسپل یا ہیڈ ماسٹر کے نام کے علاوہ ایک درخواست لکھنا ہوگی۔ جس کے لیے دس نمبر ہوں گے۔ (جیسے ڈاک کی شکایت، صفائی کی خراب حالت کے بارے میں، سائیکل گم ہونے پر)
(10)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਸਵੀਂ
10. ਵਿਸ਼ਾ ਗਣਿਤ

ਕੁੱਲ ਸਮਾਂ - 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਅੰਕ: 80

ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਅੰਕ: 10

ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ: 10

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 100

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਬਣਤਰ

- 1 ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- 2 ਭਾਗ ਓ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ 1 ਤੋਂ 8 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- 3 ਭਾਗ ਅ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 9 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- 4 ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 17 ਤੋਂ 24 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।
- 5 ਭਾਗ ਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 25 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

ਲੜੀ ਨੰ:	ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਨੰ:	ਕੁੱਲ ਅੰਕ	1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	2 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	6 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
1	ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ-01	3	1	1	-	-
2	ਬਹੁਪਦ -02	3	1	1	-	-
3	ਦੋ ਚਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਖੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ -03	8	-	1	-	1
4	ਦੋ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣ -04	6	-	1	1	-
5	ਅੰਕਗਣਿਤਿਕ ਲੜੀਆਂ-05	5	1	-	1	-
6	ਤ੍ਰਿਭੁਜ -06, ਚੱਕਰ-10	14	-	2	1	1
7	ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਜਿਮਾਇਤੀ -07	5	1	-	1	-
8	ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ-08	5	1	-	1	-
9	ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਯੋਗ-09	4	-	-	1	-
10	ਰਚਨਾਵਾਂ-11	4	-	-	1	-
11	ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰਫਲ-12	5	1	-	1	-
12	ਸਤ੍ਰਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਘਣਫਲ-13	7	1	-	-	1
13	ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨ-14	8	-	1	-	1
14	ਸੰਭਾਵਨਾ-15	3	1	1	-	-
		80	8	8	8	4

1. **ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ:-** ਯੁਕਲਿਡ ਭਾਗ ਲੈਮਾ; ,ਅੰਕਗਣਿਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਥਿਊਰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਦਾਹਰਣ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕਥਨ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ- $\sqrt{2}, \sqrt{3}, \sqrt{5} \dots\dots\dots$ ਦੀ ਅਪਰਿਮੇਯਤਾ, ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਤ/ਅਸ਼ਾਤ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਦਸ਼ਮਲਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਸ਼ਮਲਵ ਪ੍ਰਸਾਰ।

2. **ਬਹੁਪਦ:-** ਬਹੁਪਦ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਰਾਂ , ਦੋ ਘਾਤੀ ਬਹੁਪਦਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਫ਼ਰਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ, ਵਾਸਤਵਿਕ ਗੁਣਾਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਹੁਪਦਾਂ ਲਈ ਭਾਗ ਐਲਗੋਰਿਥਮ ਉੱਪਰ ਕਥਨ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।
3. **ਦੋ ਚਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਖੀ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ—** ਦੋ ਚਲਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਲੇਖੀ ਹੱਲ। ਹੱਲ/ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜਿਮਾਇਤੀ ਨਿਰੂਪਣ। ਵੱਧ ਹੱਲਾਂ ਲਈ ਬੀਜਗਣਿਤਕ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਦੋ ਚਲਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਦਾ ਬੀਜ ਗਣਿਤਕ ਹੱਲ-ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਣ ਰਾਹੀਂ ,ਵਿਲੋਪਣ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਤਿਰਛੀ ਗੁਣਾ ਰਾਹੀਂ । ਸਾਧਾਰਣ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ,ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ,ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
4. **ਦੋ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣ:-** ਦੋ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣ $ax^2 + bx + c = 0 (a \neq 0)$ ਦਾ ਮਿਆਰੀ ਰੂਪ। ਦੋ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਦਾ ਹੱਲ (ਸਿਰਫ਼ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੂਲ)- ਗੁਣਨਖੰਡ ਰਾਹੀਂ , ਪੂਰਨ ਵਰਗ ਬਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਦੋ ਘਾਤੀ ਸੂਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ । ਮੂਲਾਂ ਦੇ ਡਿਸਕ੍ਰਿਮੀਨੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ। ਰੋਜਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
5. **ਅੰਕਗਣਿਤਕ ਲੜੀਆਂ :-** AP ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਕਰਨਾ। n ਵਾਂ ਪਦ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ n ਪਦਾਂ ਦਾ ਜੋੜਫਲ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਵਿਉਂਤਪੱਤੀ।
6. **ਤ੍ਰਿਭੁਜ :** ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ,ਉਦਾਹਰਣਾਂ ,ਸਮਰੂਪ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ
 - i. *ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀ ਇੱਕ ਭੁਜਾ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਖਿੱਚੀ ਰੇਖਾ ਦੂਸਰੀਆਂ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੀ ਹੈ।
 - ii. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਰੇਖਾ ਤੀਸਰੀ ਭੁਜਾ ਦੇ ਸਮਾਂਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 - iii. ਜੇਕਰ ਦੋ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕੋਣ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 - iv. ਜੇਕਰ ਦੋ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕੋਣ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 - v. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਣ ਦੂਜੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਣ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਸਮਾਨ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 - vi. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਲੰਬਕੋਣੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਲੰਬ ਕੋਣ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੋਂ ਕਰਣ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਲੰਬ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੰਬ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਬਣੀਆਂ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਮਰੂਪ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 - vii. *ਸਮਰੂਪ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ,ਅਨੁਸਾਰੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 - viii. *ਇੱਕ ਲੰਬਕੋਣੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਵਿੱਚ ਕਰਣ ਦਾ ਵਰਗ ,ਬਾਕੀ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 - ix. *ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁਜਾ ਦਾ ਵਰਗ ਬਾਕੀ ਦੋ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਭੁਜਾ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਬਣਿਆ ਕੋਣ ਲੰਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
 - x. ਇੱਕ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਣ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਦੁਭਾਜਕ, ਸਨਮੁੱਖ ਭੁਜਾ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਣ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਲਟ ।

7. **ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਜਿਮਾਇਤੀ :-** ਰੇਖਾਵਾਂ - ਇੱਕ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣ ਦੇ ਗ੍ਰਾਫ ਸਮੇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕ ਜਿਮਾਇਤੀ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ, ਦੋਘਾਤੀ ਬਹੁਪਦਾਂ ਦੇ ਜਿਮਾਇਤੀ ਨਿਰੂਪਣ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਦੋ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਜਨ ਸੂਤਰ (ਸੈਕਸ਼ਨ ਫਾਰਮੂਲਾ) (ਅੰਦਰੂਨੀ), ਤਿਕੋਣ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ
8. **ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ:** ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ - ਇੱਕ ਸਮਕੋਣ ਤਿਕੋਣ ਦੇ ਨਿਊਨਕੋਣ ਦੇ ਤਿਕੋਣਮਿਤਈ ਅਨੁਪਾਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸਬੂਤ, ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਹੜੀਆਂ 0° ਅਤੇ 90° 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਹਨ। 30° , 45° ਅਤੇ 60° ਦੇ ਤਿਕੋਣਮਿਤਈ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ (ਸਬੂਤ ਸਮੇਤ), ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ। ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਤਤਸਮਕ $-\text{ਤਤਸਮਕ} \sin^2 A + \cos^2 A = 1$ ਦਾ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ। ਸਿਰਫ਼ ਸਧਾਰਣ ਤਤਸਮਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੂਰਕ ਕੋਣਾਂ ਦੇ ਤਿਕੋਣਮਿਤਈ ਅਨੁਪਾਤ।
9. **ਤਿਕੋਣਮਿਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਯੋਗ-** ਉਚਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦੂਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ। ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਕੋਣ ਤਿਕੋਣ ਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਉਚਾਣ ਕੋਣ/ਨੀਵਾਨ ਕੋਣ ਸਿਰਫ਼ 30° , 45° , 60° ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
10. **ਚੱਕਰ:** ਚੱਕਰ ਦੀ ਸ਼ਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਜੀਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 - i. *ਚੱਕਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸ਼ਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ, ਸ਼ਪਰਸ਼ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਉੱਤੇ ਲੰਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
 - ii. *ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਚੱਕਰ ਉੱਤੇ ਖਿੱਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
11. **ਰਚਨਾਵਾਂ :-**
 - i. ਦਿੱਤੇ ਰੇਖਾ-ਖੰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ (ਅੰਦਰੂਨੀ)
 - ii. ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਚੱਕਰ 'ਤੇ ਸ਼ਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਣੀ।
 - iii. ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਸਮਰੂਪ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ।
12. **ਚੱਕਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰਫਲ:-** ਚੱਕਰ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਕਰਨਾ; ਚੱਕਰ ਦੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸੀ ਖੰਡ ਅਤੇ ਖੰਡ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਮਤਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਪਰਿਮਾਪ/ਘੇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਚੱਕਰ ਦੇ ਖੰਡ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕੋਣ ਸਿਰਫ਼ 60° , 90° ਅਤੇ 120° ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।) ਸਮਤਲ ਚਿੱਤਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤ੍ਰਿਭੁਜਾਂ, ਸਧਾਰਣ ਚਤੁਰਭੁਜਾਂ ਅਤੇ ਚੱਕਰ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
13. **ਸਤ੍ਰਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਆਇਤਨ:**
 - i. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਬਣੀਆਂ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸਤ੍ਰਈ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਆਇਤਨ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ - ਘਣ, ਘਣਾਵ, ਗੋਲਾ, ਅਰਧ ਗੋਲਾ ਅਤੇ ਲੰਬ ਚੱਕਰਾਕਾਰ ਸਿਲੰਡਰ/ਕੋਨ ਦੀ ਛਿੰਨਕ (ਫਰਸਟਮ)
 - ii. ਇੱਕ ਠੋਸ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਠੋਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ। (ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਠੋਸਾਂ ਦੇ ਮੇਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ)
14. **ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨ :** ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ, ਮੱਧਿਕਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਕ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। ਸੰਚਵੀਂ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਗ੍ਰਾਫ਼।
15. **ਸੰਭਾਵਨਾ:** ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮਾਤ ਨੌਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸੈੱਟ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਉੱਪਰ ਸਧਾਰਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।

ਸਮਾਂ :-2 ਘੰਟੇ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਯੋਗੀ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 10

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅੰਕ-ਵੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ

1. ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

(3×2): 06 ਅੰਕ

(ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।)

2. ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਕਿਰਿਆ ਨੋਟ ਬੁੱਕ

: 02 ਅੰਕ

3. ਜ਼ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ /ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

: 02 ਅੰਕ

ਕਿਰਿਆਵਾਂ

1. ਕਾਗਜ਼ ਕੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਚਿਪਕਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਲੜੀ ਅੰਕਗਣਿਤਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

2. ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀਆਂ 'n' ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜਫਲ $\frac{n(n+1)}{2}$ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

$$\sum n = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$$

3. ਪਾਈਥਾਗੋਰਸ ਥਿਊਰਮ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ।

4. ਬੇਲਜ ਥਿਊਰਮ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ।

5. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਫ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣਾ।

6. ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਕਿ ਚੱਕਰ ਦੀ ਚਾਪ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਕੋਣ ਘੇਰੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

7. ਚੱਕਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਚੱਕਰ ਦੀਆਂ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਸਮਾਨ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

8. ਅਰਧ ਵਿਆਸੀ ਖੰਡ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕ੍ਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ।

9. ਘਣ ਅਤੇ ਘਣਾਵ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

10. ਵੇਲਣ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਤ੍ਹਾ ਅਤੇ ਪਾਸਵੀਂ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

11. ਵਿਗਿਆਨ
ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ: 70 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 20 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਬਣਤਰ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 28 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

Class- 10 th					
Paper-1					
Chapters	Marks				TOTAL MARKS
	1	2	3	5	
1.	2	--	1	--	5
2.	--	2	--	--	4
3.	--	--	--	1	5
4.	--	1	1	--	5
5.	--	2	--	--	4
6.	--	1	1	--	5
7.	--	2	--	--	4
8.	--	--	--	1	5
9.	1	--	1	--	4
10.	--	1	1	--	5
11.	1	--	1	--	4
12.	--	--	--	1	5
13.	--	1	1	--	5
14.	1	--	1	--	4
15.	--	--	1	--	3
16.	--	--	1	--	3
	5	20	30	15	70

- 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ (ਭਾਵ Multiple Choice Questions)।
3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 6 ਤੋਂ 15 ਤੱਕ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 30-40 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 16 ਤੋਂ 25 ਤੱਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 26 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100-120 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਸੇ ਇੱਕਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪਾਠ- ਕ੍ਰਮ

ਪਾਠ-1 ਰਸਾਇਣਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਣ

ਰਸਾਇਣਿਕ ਸਮੀਕਰਣ, ਰਸਾਇਣਿਕ ਸਮੀਕਰਣ ਲਿਖਣਾ, ਰਸਾਇਣਿਕ ਸਮੀਕਰਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਰਸਾਇਣਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਸੰਯੋਜਨ ਕਿਰਿਆ, ਅਪਘਟਨ ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸਥਾਪਨ

ਕਿਰਿਆ, ਦੂਹਰੀ ਵਿਸਥਾਪਨ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ, ਆਕਸੀਕਰਨ ਅਤੇ ਲਘੂਕਰਣ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਕਰਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖੋਰਨ, ਦੁਰਗੰਧਤਾ।

ਪਾਠ-2 ਤੇਜ਼ਾਬ, ਖਾਰ ਅਤੇ ਲੂਣ

ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਅਤੇ ਖਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਸਾਇਣਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਮਝਣਾ, ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰ, ਧਾਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਾਤ, ਕਾਰਬੋਨੇਟ ਅਤੇ ਧਾਤ ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਕਾਰਬੋਨੇਟ ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਨਾਲ ਧਾਤਵੀ ਆਕਸਾਈਡਾਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਖਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਧਾਤਵੀ ਆਕਸਾਈਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ, ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਅਤੇ ਖਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਕੀ ਹੈ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇਜ਼ਾਬ ਅਤੇ ਖਾਰਾਂ ਦੇ ਘੋਲ ਕਿੰਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ (ਤੇਜ਼) ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ P_H ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਤੁਹਾਡੇ ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ P_H ਕੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਪਾਚਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ P_H , P_H ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਰਨ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਖੋਰ, ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ, ਲੂਣਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਲੂਣਾਂ ਦੀ P_H , ਸਾਧਾਰਨ ਲੂਣ ਤੋਂ ਰਸਾਇਣ, ਸਾਧਾਰਨ ਲੂਣ-ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਕੱਚਾ ਪਦਾਰਥ, ਸੋਡੀਅਮ ਹਾਈਡਰੋਕਸਾਈਡ, ਰੰਗਕਾਟ ਪਾਊਡਰ, ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲਾ ਸੋਡਾ, ਪਲਾਸਟਰ ਆਫ ਪੈਰਿਸ।

ਪਾਠ-3 ਧਾਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਾਤਾਂ

ਭੌਤਿਕ ਗੁਣ, ਧਾਤਾਂ, ਅਧਾਤਾਂ, ਧਾਤਾਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਗੁਣ, ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਤਾਂ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਧਾਤਾਂ ਲੂਣਾਂ ਦੇ ਘੋਲਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਲੜੀ, ਧਾਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਾਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਆਇਨੀ ਯੋਗਿਕਾਂ ਦੇ ਗੁਣ, ਧਾਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਥਾਨ, ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਨ, ਕੱਚੀ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਸੰਘਣਾਪਨ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਨ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਲੜੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਨ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਨ, ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਸੁੱਧੀਕਰਨ, ਖੋਰ, ਖੋਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ।

ਪਾਠ-4 ਕਾਰਬਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਯੋਗਿਕ

ਕਾਰਬਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਸਹਿਸੰਯੋਜਕ ਬੰਧਨ, ਕਾਰਬਨ ਦੀ ਬਹੁਮੁਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਸੰਤ੍ਰਿਪਤ ਅਤੇ ਅਸੰਤ੍ਰਿਪਤ ਕਾਰਬਨ ਯੋਗਿਕ, ਲੜੀਆਂ, ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਛੱਲੇ, ਸਮਜਾਤੀ ਲੜੀ, ਕਾਰਬਨ ਯੋਗਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਣ, ਕਾਰਬਨ ਯੋਗਿਕਾਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਗੁਣ, ਬਲਣ, ਆਕਸੀਕਰਨ, ਜੋੜਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ, ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ, ਕੁੱਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਬਨ ਯੋਗਿਕ : ਈਥੇਨੋਲ ਅਤੇ ਈਥੇਨੋਇਕ ਤੇਜ਼ਾਬ, ਈਥੇਨੋਲ ਜਾਂ ਈਥਾਈਲ ਅਲਕੋਹਲ (C_2H_5OH), ਦੇ ਗੁਣ, ਈਥੇਨੋਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਈਥੇਨੋਇਕ ਤੇਜ਼ਾਬ, (ETHANOIC ACID C_2H_3COOH) ਦੇ ਗੁਣ, ਈਥੇਨੋਇਕ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਮੈਲ ਨਿਵਾਰਕ।

ਪਾਠ-5 ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਆਵਰਤੀ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਅਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ-ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਯਤਨ, ਡਾਬਰਨੀਅਰ ਦੀ ਤਿੱਕੜੀ, ਨਿਊਟਨ ਦਾ ਅਸ਼ਟਕ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨੀ-ਮੈਂਡਲੀਵ ਦੀ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ, ਮੈਂਡਲੀਵ ਦੀ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ, ਮੈਂਡਲੀਵ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਅਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ-ਆਧੁਨਿਕ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ ਵਿੱਚ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨ, ਧਾਤਵੀ ਅਤੇ ਅਧਾਤਵੀ ਗੁਣ।

ਪਾਠ-6 ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ

ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ, ਪੋਸ਼ਣ-ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ, ਪਰਪੋਸ਼ੀ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪੋਸ਼ਣ, ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ। ਪਰਿਵਹਨ-ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਲ ਤਿਆਗ-ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ, ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ।

ਪਾਠ-7 ਕਾਬੂ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ

ਜੰਤੂ ਨਾੜੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਰਤੀ ਕਿਰਿਆ, ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ, ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਨਾੜੀ ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਰਿਆ, ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਗਤੀ, ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰਮੋਨ।

ਪਾਠ-8 ਜੀਵ ਪ੍ਰਜਣਨ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਕੀ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪੂਰਨ ਨਕਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਪ੍ਰਜਣਨ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ, ਵਿਖੰਡਨ, ਖੰਡ-ਕਰਨ, ਪੁਨਰ ਜਣਨ, ਬਡਿੰਗ, ਕਾਇਕ ਪ੍ਰਜਣਨ, ਬੀਜਾਣੂ ਬਣਨਾ, ਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ, ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ, ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਪ੍ਰਜਣਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਪ੍ਰਜਣਨਕ ਸਿਹਤ।

ਪਾਠ-9 ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਕਾਸ

ਜਣਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਚਨ, ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕਤਾ, ਖਾਨਦਾਨੀ ਲੱਛਣ, ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ : ਮੈਂਡਲ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ, ਲੱਛਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਣ, ਵਿਕਾਸ, ਗ੍ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਲੱਛਣ, ਸਪੀਸੀਏਸ਼ਨ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਖੋਜਣਾ, ਪਥਰਾਟ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਅ, ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ।

ਪਾਠ-10 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਰਾਵਰਤਨ ਅਤੇ ਅਪਵਰਤਨ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਪਰਾਵਰਤਨ, ਗੋਲਾਕਾਰ ਦਰਪਣ, ਗੋਲਾਕਾਰ ਦਰਪਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਬਣਨਾ, ਕਿਰਨ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਕੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਦਰਪਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ, ਉੱਤਲ ਦਰਪਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਬਣਨਾ, ਗੋਲਾਕਾਰ ਦਰਪਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਾਵਰਤਨ ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਰੰਪਰਾ, ਦਰਪਣ ਸੂਤਰ ਅਤੇ ਵਡਦਰਸ਼ਨ, ਵਡਦਰਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ, ਕੱਚ ਦੀ ਆਇਤਕਾਰ ਸਲੈਬ ਵਿੱਚ ਅਪਵਰਤਨ, ਅਪਵਰਤਨ ਅੰਕ, ਗੋਲਾਕਾਰ ਲੈਂਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਵਰਤਨ, ਲੈਂਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਨੇ, ਕਿਰਨ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਲੈਂਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਬਣਨੇ, ਗੋਲਾਕਾਰ ਲੈਂਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਰੰਪਰਾ, ਲੈਂਜ਼ ਸੂਤਰ ਵਡਦਰਸ਼ਨ, ਲੈਂਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

ਪਾਠ-11 ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖ ਅਤੇ ਰੰਗ ਬਰੰਗਾ ਸੰਸਾਰ

ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖ, ਅਨੁਕੂਲਣ ਸਮਰੱਥਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ, ਦੂਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ, ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ, ਕੱਚ ਦੇ ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਦੁਆਰਾ ਚਿੱਟੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਵਿਖੇਪਣ, ਵਾਯੂ ਮੰਡਲੀ ਅਪਵਰਤਨ, ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਟਿਮਟਿਮਾਉਣਾ, ਸੂਰਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚੜ੍ਹਨਾ ਅਤੇ ਮਗਰੋਂ ਛਿਪਣਾ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਖਿੰਡਣਾ, ਟਿੰਡਲ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਸਾਫ਼ ਆਕਾਸ਼ ਦਾ ਰੰਗ ਨੀਲਾ ਕਿਉਂ ਹੈ, ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਸਮੇਂ ਸੂਰਜ ਦਾ ਰੰਗ।

ਪਾਠ-12 ਬਿਜਲੀ

ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਰਕਟ, ਬਿਜਲਈ ਪੁਟੈਂਸ਼ਲ ਅਤੇ ਪੁਟੈਂਸ਼ਲ ਐਂਤਰ, ਸਰਕਟ ਚਿੱਤਰ, ਓਹਮ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਉਹ ਕਾਰਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਲਕ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕਾਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ, ਲੜੀਬੱਧ ਸੰਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ, ਸਮਾਨਾਂਤਰਬੱਧ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਕ, ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਦਾ ਤਾਪ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਾਪਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਉਪਯੋਗ, ਬਿਜਲਈ ਸ਼ਕਤੀ।

ਪਾਠ-13 ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਚੁੰਬਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਚਾਲਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ, ਸਿੱਧੇ ਚਾਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ, ਸੱਜਾ-ਹੱਥ ਅੰਗੂਠਾ ਨਿਯਮ, ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਲੂਪ ਕਾਰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ, ਸੋਲੀਨਾਇਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ, ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਚਾਲਕ ਉੱਤੇ ਬਲ, ਬਿਜਲੀ ਮੋਟਰ, ਬਿਜਲ-ਚੁੰਬਕੀ ਪ੍ਰੇਰਣ, ਬਿਜਲਈ ਜਨਰੇਟਰ, ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲਈ ਸਰਕਟ।

ਪਾਠ-14 ਊਰਜਾ ਦੇ ਸੋਮੇ

ਊਰਜਾ ਦਾ ਵਧੀਆ ਸੋਮਾ ਕੀ ਹੈ, ਊਰਜਾ ਦੇ ਪਰੰਪਰਿਕ ਸਰੋਤ, ਥਰਮਲ (ਤਾਪ) ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ, ਹਾਈਡਰੋ (ਪਣ) ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ, ਊਰਜਾ ਦੇ ਪਰੰਪਰਿਕ ਸੋਮਿਆਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਲਈ ਤਕਨੀਕ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ, ਜੀਵ ਪੁੰਜ ਜਾਂ ਬਾਇਓ-ਮਾਸ, ਪੌਣ (ਪਵਨ) ਊਰਜਾ, ਬਦਲਵੇਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਊਰਜਾ ਸੋਮੇ, ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ, ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਊਰਜਾ, ਜਵਾਰ ਊਰਜਾ, ਤਰੰਗ ਊਰਜਾ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਾਪ ਊਰਜਾ, ਭੂ-ਤਾਪ ਊਰਜਾ, ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਊਰਜਾ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਕੋਈ ਊਰਜਾ ਸੋਮਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਬਣਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠ-15 ਸਾਡਾ ਵਾਤਾਵਰਨ - ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਪਦਾਰਥ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਸਿਥਿਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ-ਘਟਕ, ਭੋਜਨ ਲੜੀ, ਭੋਜਨ ਜਾਲ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਾ, ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਪ੍ਰਬੰਧਨ।

ਪਾਠ-16 ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਨ, ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ, ਦੀਰਘਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪਾਣੀ, ਬੰਨ੍ਹ, ਜਲ ਭੰਡਾਰਣ, ਕੋਲਾ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ।

ਦਸਵੀਂ ਸਾਇੰਸ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ 2018-19

X		
ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇ 20 ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-		
1.	Viva	5 Marks
2.	ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਦੀ ਅਭਿਆਸ ਕਾਪੀ	2 Marks
3.	Set up of Table (Handling of apparatus, overall management)	3Marks
4.	Demonstration(Presentation, Confidence ,Content Knowledge)	10 Marks
	Total	20 Marks

1. ਮੈਗਨੀਟੀਅਮ ਰੀਬਨ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।
2. ਤਾਪ ਸੋਖੀ ਅਤੇ ਤਾਪ ਨਿਕਾਸੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।
3. ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਿਜਲੀ ਅਪਘਟਨ।
4. ਅੱਗ ਬੁਝਾਓ ਯੰਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।
5. ਧਾਤਾ ਤਾਪ ਦੀਆਂ ਚਾਲਕ ਹਨ।

6. ਪ੍ਰਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧ ਕਰੋ ਕਿ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਲਈ ਹਵਾ ਅਤੇ ਸਿੱਲ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡਰੋਜਨ (H_2) ਗੈਸ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
8. ਕਿਸੇ ਪੌਦੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਟੋਮੈਟਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
9. ਪ੍ਰਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਪੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰਚ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।
10. ਪ੍ਰਯੋਗ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧ ਕਰੋ ਕਿ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ CO_2 ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
11. ਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ (i) ਅਮੀਬਾ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਖੰਡਨ ਵਿਧੀ (binary fission) ਅਤੇ (ii) ਖਮੀਰ ਵਿੱਚ ਬਡਿੰਗ ਵਿਧੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
12. ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਪ ਉਤਸਰਜਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।
13. **ਮਾਡਲ ਜਾਂ** ਚਾਰਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ (i) ਮਨੁੱਖੀ ਪਾਚਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (ii) ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
14. ਕਾਇਕ ਪ੍ਰਜਣਨ ਰਾਹੀਂ ਪੱਥਰ ਚੱਟ, ਆਲੂ ਅਤੇ ਮਨੀ ਪਲਾਟ ਪੌਦੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।
15. ਫੁੱਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
16. ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਪਰਾਵਰਤਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰੋ।
17. ਛੜ ਚੁੰਬਕ ਅਤੇ ਚੁੰਬਕੀ ਕੰਪਾਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਚੁੰਬਕੀ ਬਲ ਰੇਖਾਵਾਂ ਉਲੀਕੋ।
18. ਸੂਰਜੀ ਕੁਕਰ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।
19. (i) ਉੱਤਲ ਲੈਂਜ ਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। (ii) ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ ਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।
20. ਗਲਾਸ ਸਲੈਬ ਰਾਹੀਂ ਅਪਵਰਤਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਪੱਥ ਉਲੀਕੋ ਅਤੇ ਅਪਵਰਤਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।
21. ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਰਾਹੀਂ ਅਪਵਰਤਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਪੱਥ ਉਲੀਕੋ।

SA – 1 (ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ)

ਕਿਰਿਆ 1: ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਰਿਬਨ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ : 1, ਪੰਨਾ : 1, ਕਿਰਿਆ : 1.1)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਰਿਬਨ, ਚਿਮਟਾ, ਸਪਿਰਟ ਲੈਂਪ ਜਾਂ ਬਰਨਰ, ਵਾਚ ਗਲਾਸ, ਪਾਣੀ, pH ਪੇਪਰ।

ਕਿਰਿਆ 2: ਰਸਾਇਣਕ ਕਿਰਿਆ (Chemical Reaction) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ: 1.3, ਪਾਠ : 1, ਪੰਨਾ : 2)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਕੋਨੀਕਲ ਫਲਾਸਕ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਪਰਖ ਨਲੀ, ਦਾਣੇਦਾਰ ਜ਼ਿੰਕ, ਹਾਈਡਰੋਕਲੋਰਿਕ ਐਸਿਡ ਜਾਂ ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ (ਪਤਲਾ), ਕਾਰਕ, ਗੈਸ ਨਲੀ, ਮਾਚਿਸ।

ਕਿਰਿਆ 3:--ਸੰਯੋਜਨ ਕਿਰਿਆ (Combination Reaction) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ-1.4, ਪਾਠ-1, ਪੰਨਾ-7)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ : ਬੀਕਰ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਆਕਸਾਈਡ, ਪਾਣੀ।

ਕਿਰਿਆ 4 : ਅਪਘਟਨ ਕਿਰਿਆ (Decomposition Reaction) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ : 1.5, ਪਾਠ : 1, ਪੰਨਾ : 8)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਰਖਨਲੀ, ਪਰਖਨਲੀ ਹੋਲਡਰ, ਫੈਰਸ ਸਲਫੇਟ, ਸਪਿਰਟ ਲੈਂਪ।

ਕਿਰਿਆ 5: ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਿਜਲਈ ਅਪਘਟਨ (Electrolysis of Water) ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ: 1.7, ਪਾਠ:1, ਪੰਨਾ:10)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਗ੍ਰੇਫਾਈਟ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ, ਬੈਟਰੀ, ਰਬੜ ਦੇ ਕਾਰਕ, ਪਾਣੀ, ਹਲਕਾ ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਮੱਗ, ਜੋੜਕ ਤਾਰਾਂ।

ਕਿਰਿਆ 6: ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਿਰਿਆ (Displacement Reaction) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ:1.9, ਪਾਠ:1, ਪੰਨਾ:11)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਮੋਖਾਂ, ਰੇਗਮਾਰ, ਪਰਖਨਲੀਆਂ, ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ।

ਕਿਰਿਆ 7:- ਦੁਹਰਾ ਵਿਸਥਾਪਨ (Double Displacement) ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ।

(ਕਿਰਿਆ: 1.2, 1.10, ਪਾਠ:1, ਪੰਨਾ ਨੰ 2 ਅਤੇ 12)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਰਖਨਲੀਆਂ/ਬੀਕਰ, ਤਾਜੇ ਬਣੇ ਲੈਂਡ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਆਇਓਡਾਈਡ ਦੇ ਘੋਲ, ਬੇਰੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ, ਸੋਡੀਅਮ ਸਲਫੇਟ।

ਕਿਰਿਆ 8:- ਆਧੁਨਿਕ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ (Modern Periodic Table) ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ।

(ਕਿਰਿਆ 5.1 ਤੋਂ 5.11, ਪਾਠ:5, ਪੰਨਾ: 88 ਤੋਂ 99)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਨੀ, ਕੁੱਝ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਮਾਡਲ।

ਕਿਰਿਆ 9: ਪੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰਚ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ:6.1, ਪਾਠ: 6, ਪੰਨਾ: 107)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ : ਮਨੀ ਪਲਾਂਟ ਜਾਂ ਕਰੋਟੋਨ ਦਾ ਪੌਦਾ, ਬੀਕਰ, ਟ੍ਰਾਈਪੋਡ ਸਟੈਂਡ, ਪਾਣੀ, ਜਾਲੀ, ਸਪਿਰਟ ਲੈਂਪ, ਪਰਖਨਲੀ, ਐਲਕੋਹਲ, ਡਰਾਪਰ, ਆਇਓਡੀਨ ਦਾ ਘੋਲ।

ਕਿਰਿਆ 10: ਲਾਰ ਦੀ ਸਟਾਰਚ 'ਤੇ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ:6.3, ਪਾਠ:6, ਪੰਨਾ: 109)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ : ਲਾਰ, ਸਟਾਰਚ ਦਾ ਘੋਲ (ਉੱਬਲੇ ਹੋਏ ਚਾਵਲ), ਕੱਚ ਦੀ ਪਰਖਨਲੀਆਂ, ਡਰਾਪਰ, ਪਾਣੀ, ਪਰਖਨਲੀ ਸਟੈਂਡ, ਆਇਓਡੀਨ ਦਾ ਘੋਲ।

ਕਿਰਿਆ 11: ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(ਕਿਰਿਆ:6.4, 6.5, ਪਾਠ:6, ਪੰਨਾ:112)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਕੱਚ ਦੀ ਨਲੀ, ਪਰਖਨਲੀਆਂ, ਚੂਨਾ (ਤਾਜ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਚੂਨੇ ਦਾ ਪਾਣੀ), ਸਰਿੰਜ ਜਾਂ ਪਿਚਕਾਰੀ, ਸਟ੍ਰਾਅ, ਫਿਲਟਰ ਪੇਪਰ।

ਕਿਰਿਆ 12: ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਪ-ਉਤਸਰਜਨ (Transpiration) ਦਾ ਅਧਿਐਨ।

(ਕਿਰਿਆ:6.8, ਪਾਠ: 6, ਪੰਨਾ ਅੰਕ: 120)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਗਮਲੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਪੌਦੇ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਸ਼ੀਟ, ਸੈਲੋਟੇਪ ਜਾਂ ਧਾਗਾ।

ਕਿਰਿਆ 13: ਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਖਮੀਰ (Yeast) ਅਤੇ ਹਾਈਡ੍ਰਾ ਵਿੱਚ ਬਡਿੰਗ ਵਿਧੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ: 8.1 , ਪਾਠ: 8, ਪੰਨਾ: 142)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਕੋਪ, ਖਮੀਰ, ਪਾਣੀ, ਖੰਡ, ਪਰਖਨਲੀ, ਸਲਾਈਡ, ਹਾਈਡ੍ਰਾ ਦੀ ਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡ।

ਕਿਰਿਆ 14: ਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਮੀਬਾ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਖੰਡਨ (Binary Fission) ਵਿਧੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ। (ਕਿਰਿਆ: 8.3, ਪਾਠ: 8, ਪੰਨਾ: 143)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਅਮੀਬਾ ਦੀ ਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡ, ਅਮੀਬਾ ਦੇ ਦੋ-ਖੰਡਨ ਦੀ ਸਥਾਈ ਸਲਾਈਡ ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਕੋਪ।

ਕਿਰਿਆ 15: ਡਬਲਰੋਟੀ ਦੇ ਸਿੱਲੇ ਟੁੱਕੜੇ ਤੇ ਲੱਗੀ ਉੱਲੀ (ਮੋਲਡ) ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਣਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ। (ਕਿਰਿਆ : 8.2, ਪਾਠ : 8, ਪੰਨਾ :142)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਉੱਲੀ ਲੱਗੀ ਡਬਲਰੋਟੀ, ਵੱਡਦਰਸ਼ੀ ਲੈਂਜ਼/ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਕੋਪ, ਕੱਚ ਦੀ ਸਲਾਈਡ, ਪਾਣੀ, ਕਵਰ ਸਲਿੱਪ।

ਕਿਰਿਆ 16:- ਸਪਾਇਰੋਗਾਇਰਾ ਦੀ ਸਲਾਈਡ ਤੋਂ ਅਲਿੰਗੀ ਪ੍ਰਜਣਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ : 8.4, ਪਾਠ : 8, ਪੰਨਾ : 143)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਝੀਲ /ਤਲਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਪਾਇਰੋਗਾਇਰਾ ਦਾ ਸੈਂਪਲ, ਗਲਿਸਰੀਨ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਕੋਪ, ਕਵਰ ਸਲਿੱਪ, ਕੱਚ ਦੀ ਸਲਾਈਡ, ਫੋਰਸੈੱਪ।

ਕਿਰਿਆ 17:- ਪੱਥਰਚੱਟ, ਆਲੂ ਅਤੇ ਮਨੀਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਕਾਇਕ ਪ੍ਰਜਣਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ: 8.5,8.6, ਪਾਠ:8, ਪੰਨਾ: 145)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪੱਥਰਚੱਟ ਦਾ ਪੱਤਾ, ਆਲੂ, ਮਨੀਪਲਾਂਟ ਦਾ ਪੌਦਾ, ਟਰੇਅ, ਰੇਤਲੀ ਮਿੱਟੀ, ਰੂੰ ਆਦਿ।

ਕਿਰਿਆ 18: ਬੀਜ ਦੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ:8.7, ਪਾਠ:8, ਪੰਨਾ:149)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਰਾਜਮਾਂਹ/ਛੋਲਿਆਂ ਦੇ ਬੀਜ, ਸੂਤੀ ਕਪੜਾ, ਪਾਣੀ, ਨੀਡਲ (ਸੂਈ), ਫੋਰਸੈੱਪ, ਡਾਈਸੈਕਟਿੰਗ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਕੋਪ।

ਕਿਰਿਆ 19:-ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ(Concave Mirror) ਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ: 10.2, ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ: 178)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ, ਸਕੇਲ (1 ਮੀਟਰ ਜਾਂ 30 ਸਮ), ਪਰਦਾ (ਸਫੈਦ ਪੇਪਰ)

ਕਿਰਿਆ 20 : ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ (Concave Mirror) ਦੁਆਰਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਾਂ (Images) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ:10.3 ,ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ:180)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ:ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ,ਦਰਪਣ ਸਟੈਂਡ,ਆਪਟੀਕਲ ਬੈਂਚ,ਮੀਟਰ ਸਕੇਲ,ਪਰਦਾ,ਪਰਦਾ ਸਟੈਂਡ, ਮੋਮਬਤੀ।

ਕਿਰਿਆ 21 : ਉੱਤਲ ਦਰਪਣ (Convex Mirror) ਦੁਆਰਾ ਬਣੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ। (ਕਿਰਿਆ:10.5, ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ:183)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਉੱਤਲ ਦਰਪਣ, ਦਰਪਣ ਸਟੈਂਡ, ਮੋਮਬਤੀ।

ਕਿਰਿਆ 22: ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ (Plane Mirror) ਦੁਆਰਾ ਬਣੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ। (ਕਿਰਿਆ: 10.6, ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ: 184)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ : ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ, ਦਰਪਣ ਸਟੈਂਡ/ਹੋਲਡਰ।

ਕਿਰਿਆ 23 : ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਅਪਵਰਤਨ (Refraction) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ।

(ਕਿਰਿਆ:10.8, ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ: 189)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਤੀਲਾ ਜਾਂ ਬਾਲਟੀ (ਅਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਰਤਨ), ਪਾਣੀ, ਸਿੱਕਾ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਪੱਥਰ, ਪੈਂਨਸਿਲ, ਪੇਪਰ।

ਕਿਰਿਆ 24:- ਕੱਚ ਦੀ ਸਲੈਬ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਅਪਵਰਤਨ (Refraction) ਦਾ ਅਧਿਐਨ।

(ਕਿਰਿਆ :10.9, 10.10, ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ:190)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ : ਕੱਚ ਦੀ ਸਲੈਬ, ਪੈਂਨਸਿਲ, ਪੇਪਰ, ਡਰਾਇੰਗ ਬੋਰਡ, ਪਿੰਨਾਂ।

ਕਿਰਿਆ 25:- ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ (Convex Lens) ਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ: 10.11, ਪਾਠ: 10, ਪੰਨਾ: 195)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ:- ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ , ਲੈਨਜ਼ ਸਟੈਂਡ, ਸਕੇਲ (1 ਮੀਟਰ ਜਾਂ 30 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ), ਪਰਦਾ (ਸਫੈਦ ਪੇਪਰ ਜਾਂ ਸਫੈਦ ਮਾਈਕਾ ਬੋਰਡ), ਪਰਦਾ ਸਟੈਂਡ।

ਕਿਰਿਆ 26: ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ (Convex Lens) ਦੁਆਰਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ।

(ਕਿਰਿਆ:10.12,ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ:196,)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼, ਲੈਨਜ਼ ਸਟੈਂਡ, ਮੀਟਰ ਸਕੇਲ, ਸਫੇਦ ਪਰਦਾ (ਸ਼ੀਟ), ਪਰਦਾ ਸਟੈਂਡ, ਮੋਮਬੱਤੀ ਜਾਂ ਬੱਲਬ।

ਕਿਰਿਆ 27: ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼ (Concave Lens) ਦੁਆਰਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ:10.13, ਪਾਠ:10, ਪੰਨਾ:197)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਅਵਤਲ ਲੈਨਜ਼ , ਮੋਮਬੱਤੀ ਜਾਂ ਬਲਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ।

ਕਿਰਿਆ28:ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਅਪਵਰਤਨ (Refraction) ਅਤੇ ਵਰਨ-ਵਿਖੇਪਣ(Dispersion) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਕਿਰਿਆ:11.1, 11.2,ਪਾਠ:11 , ਪੰਨਾ : 213, 214)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ, ਡਰਾਇੰਗ ਬੋਰਡ, ਪਿੰਨਾਂ, ਪੈਂਨਸਿਲ, ਸਕੇਲ, ਲੇਜ਼ਰ ਪੁਆਇੰਟਰ, ਗੱਤਾ, ਸਕ੍ਰੀਨ

ਕਿਰਿਆ 29:- ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਣ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਸਮੇਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਕਿਰਿਆ : 11.3, ਪਾਠ : 11, ਪੰਨਾ ਨੰ : 218)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ : ਸਫੈਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਲੀ ਟਾਰਚ, 250ml ਪਾਣੀ, ਫਲਾਸਕ, 2-3 ਗ੍ਰਾਮ ਸੋਡੀਅਮ ਥਾਇਓਸਲਫੇਟ, 3-4 ml ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ।

ਕਿਰਿਆ 30: ਤਾਪ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਾਡਲ।

(ਕਿਰਿਆ :14.3, ਪਾਠ:14, ਪੰਨਾ: 274)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਕੁੱਕਰ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਨਾਲੀ, ਟੇਬਲ ਟੇਨਿਸ ਬਾਲ, ਧਾਤ ਦੀ ਚਾਦਰ ਦੀਆਂ ਗੋਲਾਕਾਰ ਤਿੰਨ ਪੰਖੜੀਆਂ, ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ, ਡਾਇਨਾਮੋ, ਬਲਬ, ਹੋਲਡਰ, ਸਪਿਰਟ ਲੈਂਪ ਜਾਂ ਗੈਸ ਬਰਨਰ।

ਕਿਰਿਆ 31: ਸੂਰਜੀ ਕੁੱਕਰ ਅਤੇ ਸੂਰਜੀ ਜਲ ਹੀਟਰ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣਾ।

(ਕਿਰਿਆ:14.6, ਪਾਠ-14, ਪੰਨਾ:281)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਲੱਕੜ ਦਾ ਬਕਸਾ, ਕਾਲਾ ਰੰਗ, ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ, ਸਾਧਾਰਣ ਕੱਚ ਦੀ ਸ਼ੀਟ, ਇਕ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਬਰਤਨ।

SA – 2 (ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ)

ਕਿਰਿਆ 1: ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਦੀ ਧਾਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ : 02, ਕਿਰਿਆ : 2.3, ਪੰਨਾ : 21)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਰਖਨਲੀ, ਪਤਲਾ ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ, ਦਾਣੇਦਾਰ ਜਿਸਤ, ਸਾਬਣ ਦਾ ਘੋਲ, ਮੋਮਬੱਤੀ।

ਕਿਰਿਆ 2: ਤੇਜ਼ਾਬਾਂ ਅਤੇ ਖਾਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ :02, ਕਿਰਿਆ 2.6, ਪੰਨਾ : 23)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਰਖਨਲੀ, NaOH ਦਾ ਘੋਲ, ਫੀਨੋਲਫਥਾਲੀਨ ਦਾ ਘੋਲ, ਹਲਕਾ HCl।

ਕਿਰਿਆ 3: ਕੀ ਸਾਰੇ ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

(ਪਾਠ : 02, ਕਿਰਿਆ : 2.8, ਪੰਨਾ : 24)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਗੁਲੂਕੋਜ਼, ਅਲਕੋਹਲ, ਹਾਈਡਰੋਕਲੋਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ, ਇੱਕ ਕਾਰਕ, ਮੇਖਾਂ, ਬੀਕਰ, 6V ਦੀ ਬੈਟਰੀ, ਬਲਬ, ਸਵਿੱਚ।

ਕਿਰਿਆ 4: ਤੇਜ਼ਾਬ ਕੇਵਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਇਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(ਪਾਠ : 2, ਕਿਰਿਆ : 2.9, ਪੰਨਾ : 25)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: 1 ਗ੍ਰਾਮ ਸੁੱਕਾ ਨਮਕ (ਸੋਡੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ), ਗਾੜ੍ਹਾ ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਐਸਿਡ, ਨੀਲਾ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ, ਪਰਖਨਲੀ, ਕੋਨਿਕਲ ਫਲਾਸਕ, ਨਿਕਾਸ ਨਲੀ।

ਕਿਰਿਆ 5: ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ pH ਪਤਾ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ : 02, ਕਿਰਿਆ : 2.12, ਪੰਨਾ : 29)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਬਗੀਚੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ, ਪਰਖਨਲੀ, ਫਿਲਟਰ ਪੇਪਰ, ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸੂਚਕ ਪੇਪਰ।

ਕਿਰਿਆ 6: ਲੂਣਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਂ (ਰਵਿਆਂ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ: 02, ਕਿਰਿਆ : 2.15, ਪੰਨਾ : 35)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਰਖਨਲੀ, ਪਰਖਨਲੀ ਹੋਲਡਰ, ਕਾਪਰ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਕੁਝ ਰਵੇ, ਬਰਨਰ।

ਕਿਰਿਆ 7: ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਾਤਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ : 03, ਕਿਰਿਆ : 3.8, ਪੰਨਾ : 44)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਪਰਖਨਲੀ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਰਿਬਨ, ਨੀਲਾ ਅਤੇ ਲਾਲ ਲਿਟਮਸ ਪੇਪਰ, ਸਲਫਰ ਪਾਊਡਰ।

ਕਿਰਿਆ 8: ਧਾਤਵੀਂ ਲੂਣਾਂ ਦੇ ਘੋਲਾਂ ਨਾਲ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ :03, ਕਿਰਿਆ 3.12, ਪੰਨਾ : 49)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਕਾਪਰ ਦੀ ਤਾਰ, ਲੋਹੇ ਦੀ ਮੇਖ, ਆਇਰਨ ਸਲਫੇਟ, ਪਰਖਨਲੀਆਂ।

ਕਿਰਿਆ 9: ਆਇਨੀ ਯੋਗਿਕਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ। (ਪਾਠ :03, ਕਿਰਿਆ 3.13, ਪੰਨਾ : 53)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਸੋਡੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਆਇਓਡਾਈਡ, ਬੇਰੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ, ਸਪੈਚੁਲਾ, ਬਰਨਰ, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ, ਬੈਟਰੀ, ਬਲਬ, ਗਰੇਫਾਈਟ ਦੀ ਰਾਡ, ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ।

ਕਿਰਿਆ 10: ਓਹਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ। (ਪਾਠ :12, ਕਿਰਿਆ 12.1, ਪੰਨਾ : 226)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਨਾਈਕੋਮ ਦੀ ਤਾਰ, ਐਮਮੀਟਰ, ਚਾਰ ਸੈੱਲ (1.5 ਵੋਲਟ), ਵੋਲਟਮੀਟਰ, ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ।

ਕਿਰਿਆ 11: ਚਾਲਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ : 12, ਕਿਰਿਆ : 12.3, ਪੰਨਾ : 229)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਵੱਖ - ਵੱਖ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਮੋਟਾਈ ਦੀ ਨਾਈਕੋਮ ਤਾਰਾਂ, ਪਲੱਗ ਕੁੰਜੀ, ਬੈਟਰੀ, ਐਮਮੀਟਰ, ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ।

ਕਿਰਿਆ 12: ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜੀਬੱਧ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਤੁਲ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਪਤਾ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ :12, ਕਿਰਿਆ 12.5 , ਪੰਨਾ : 234)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਭਿੰਨ-2 ਮਾਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ, ਤਿੰਨ ਵੋਲਟਮੀਟਰ, ਐਮਮੀਟਰ, ਕੁੰਜੀ, ਬੈਟਰੀ,ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ

ਕਿਰਿਆ 13: ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਂਤਰਬੱਧ ਜੋੜਨ ਤੇ ਤੁੱਲ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਪਤਾ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ : 12, ਕਿਰਿਆ 12.6 , ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ: 237)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ, ਵੋਲਟਮੀਟਰ, ਐਮਮੀਟਰ, ਕੁੰਜੀ, ਬੈਟਰੀ, ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ।

ਕਿਰਿਆ 14: ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਚਾਲਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ : 13, ਕਿਰਿਆ : 13.4, ਪੰਨਾ : 252)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਲੰਬੀ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ, 1.5 ਵੋਲਟ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸੈੱਲ, ਕੁੰਜੀ, ਦਿਸ਼ਾ ਸੂਚਕ।

ਕਿਰਿਆ 15: ਸਿੱਧੇ ਚਾਲਕ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ :13, ਕਿਰਿਆ 13.5, ਪੰਨਾ : 253)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਲੰਬੀ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ, 12 ਵੋਲਟ ਦੀ ਬੈਟਰੀ, ਕੁੰਜੀ, ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ, ਐਮਮੀਟਰ, ਇੱਕ ਆਇਤਕਾਰ ਕਾਰਡਬੋਰਡ ਦਾ ਟੁਕੜਾ, ਲੋਹ ਚੂਰਨ।

ਕਿਰਿਆ 16: ਕਰੰਟ ਵਾਹਕ ਚੱਕਰਾਕਾਰ ਕੁੰਡਲੀ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।(ਪਾਠ :13, ਕਿਰਿਆ 13.6, ਪੰਨਾ : 256)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਤਾਰ ਦੀ ਚੱਕਰਾਕਾਰ ਕੁੰਡਲੀ, 12 ਵੋਲਟ ਦੀ ਬੈਟਰੀ, ਕੁੰਜੀ, ਇੱਕ ਆਇਤਕਾਰ ਕਾਰਡ ਬੋਰਡ ਦਾ ਟੁਕੜਾ, ਲੋਹ ਚੂਰਨ।

ਕਿਰਿਆ 17: ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਕਿਸੇ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਵਾਲੇ ਚਾਲਕ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਬਲ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ। (ਪਾਠ :13, ਕਿਰਿਆ 13.7, ਪੰਨਾ : 257)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਐਲੂਮਿਨੀਅਮ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਛੜ, 12 ਵੋਲਟ ਦੀ ਬੈਟਰੀ, ਕੁੰਜੀ, ਸਟੈਂਡ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਬਲ ਚੁੰਬਕ, ਜੋੜਕ ਤਾਰਾਂ।

ਕਿਰਿਆ 18: ਬਿਜਲ-ਚੁੰਬਕੀ ਪ੍ਰੇਰਣ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ :13, ਕਿਰਿਆ: 13.8, 13.9, ਪੰਨਾ: 261, 263)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਅਨੇਕ ਫੇਰਿਆਂ ਵਾਲੀ ਤਾਰ ਦੀ ਦੋ ਕੁੰਡਲੀਆਂ, ਗੈਲਵੇਨੋਮੀਟਰ, ਛਤ ਚੁੰਬਕ, 12 ਵੋਲਟ ਦੀ ਬੈਟਰੀ, ਕੁੰਜੀ।

ਕਿਰਿਆ 19: ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਰਤਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ।

(ਪਾਠ : 7, ਕਿਰਿਆ : 7.2, ਪੰਨਾ : 134)

ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ: ਇੱਕ ਕੋਨੀਕਲ ਫਲਾਸਕ, ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਲੀ, ਸੋਮ ਦਾ ਬੀਜ, ਇੱਕ ਗੱਤੇ ਦਾ ਬਕਸਾ।

ਨੋਟ :- ਸਮੂਹ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਆਦਿ ਨਾ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਦਸਵੀਂ
12. ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ: 90 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 14 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ 4 ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ:-

ਭਾਗ ਓ - ਭੂਗੋਲ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 4	ਅੰਕ: 25
ਭਾਗ ਅ - ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 5 ਤੋਂ 7	ਅੰਕ: 20
ਭਾਗ ਏ - ਇਤਿਹਾਸ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 8 ਤੋਂ 11	ਅੰਕ: 25
ਭਾਗ ਸ - ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 12 ਤੋਂ 14	ਅੰਕ: 20
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1,5,8 ਅਤੇ 12 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ/ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰਨ ਵਾਲੇ/ ਮਿਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਛੇ-ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਇੱਕ- ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਛੋਟ (Choice) ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2,6,9 ਤੇ 13 ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 30 ਤੋਂ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਭਾਗ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3,7,10 ਤੇ 14 ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 100 ਤੋਂ 120 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 100 ਫੀਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ (Internal choice) ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਹੀ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।
6. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਤੇ 11 ਨਕਸ਼ਾ ਕਾਰਜ (Map work) ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ 8 ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਤੱਥ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣਗੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਬਣਤਰ :-

ਭਾਗ	1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	5 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਨਕਸ਼ਾ	ਕੁੱਲ ਅੰਕ
(ੳ) ਭੂਗੋਲ	1×6 (ਸਾਰੇ ਪਾਠ) ਪਾਠ-5 ਜਲ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਠ-8 ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ ਪਾਠ-9 ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਕਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ	ਪਾਠ-1,2,3, 4,6,10 ਕੁੱਲ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।	ਪਾਠ- 1,2,3 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ- 4,6,7 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ)	8 ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਤੱਥ ਭਰਨੇ ਹੋਣਗੇ।	25
(ਅ) ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	1×4 (ਸਾਰੇ ਪਾਠ) ਪਾਠ-5 ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਪਾਠ-6 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਨਿਯੋਜਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ	3×3 (ਕੁੱਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ)	1 ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ)	-	20
(ੲ) ਇਤਿਹਾਸ	1×6 (ਸਾਰੇ ਪਾਠ)	ਪਾਠ-4,5,6, 7,8 , 9) (ਕੁੱਲ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ)	ਪਾਠ- 2,3,4 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ- 5,6,7 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ)	8 ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਤੱਥ ਭਰਨੇ ਹੋਣਗੇ।	25
(ਸ) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	1×6 (ਸਾਰੇ ਪਾਠ)	3×3(ਕੁੱਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ)	1 ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ)	-	20
ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	24	12	04	02	90 ਅੰਕ
ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ	27%	40%	23%	10%	100%

**ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
ਭਾਗ-ੳ (ਭੂਗੋਲ)**

1. ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
2. ਧਰਾਤਲ
3. ਜਲਵਾਯੂ
4. ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ
5. ਜਲ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ
6. ਭੂਮੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
7. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ

ਅੰਕ: 25

8. ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ
9. ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ
10. ਜਨ-ਸੰਖਿਆ

ਭਾਗ-ਅ (ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ)

ਅੰਕ:20

1. ਮੁਢਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ
2. ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਆਧਾਰਕ ਸਰਚੰਨਾ
3. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ
5. ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ
6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਨਿਯੋਜਨ

ਭਾਗ-ੲ (ਇਤਿਹਾਸ)

ਅੰਕ:25

1. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ।
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ।
3. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ।
4. ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ।
5. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ।
6. ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ।
7. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ।
8. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ।
9. ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇਣ।

ਭਾਗ-ਸ (ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ)

ਅੰਕ:20

1. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
2. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ
3. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
4. ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰੂਪ
5. ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ

ਨੋਟ:- ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਭੂਗੋਲ ਭਾਗ ਦੇ 'ਪਾਠ ਨੰ: 5 ਜਲ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸਿੰਜਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਪਾਠ ਨੰ: 8 ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ, ਪਾਠ ਨੰ: 9 ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਾਗ ਦਾ ਪਾਠ ਨੰ: 5 ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ

ਵਪਾਰ, ਪਾਠ ਨੰ: 6 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਨਿਯੋਜ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਗ **SCERT** ਵੱਲੋਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਵੰਡ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ 10ਵੀਂ

ਸੈਸ਼ਨ 2018-19

ਮਹੀਨਾ	ਵਿਸ਼ਾ	ਪਾਠ ਨੰ:	ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ
ਅਪ੍ਰੈਲ/ਮਈ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ 1	ਭਾਰਤ- ਇੱਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ
		ਪਾਠ 2	ਧਰਾਤਲ
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 1	ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ 1	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
		ਪਾਠ 2	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ
		ਪਾਠ 3	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 10	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
ਜੁਲਾਈ/ਅਗਸਤ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ 3	ਜਲਵਾਯੂ
		ਪਾਠ 4	ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 2	ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਅਧਾਰਿਕ ਸਰੰਚਨਾ
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ 4	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ
		ਪਾਠ 5	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 11	ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ
ਸਤੰਬਰ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.1		
ਅਕਤੂਬਰ/ਨਵੰਬਰ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ 6	ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
		ਪਾਠ 7	ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ

	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 3	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ 6	ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ
		ਪਾਠ 7	ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 12	ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
ਦਸੰਬਰ/ਜਨਵਰੀ	ਭੂਗੋਲ	ਪਾਠ 10	ਜਨਸੰਖਿਆ
	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 4	ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ
	ਇਤਿਹਾਸ	ਪਾਠ 8	ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ
		ਪਾਠ 9	ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇਣ
	ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	ਪਾਠ 13	ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰੂਪ
		ਪਾਠ 14	ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ
ਫਰਵਰੀ/ਮਾਰਚ	ਦੁਹਰਾਈ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.2 ਦੀ ਤਿਆਰੀ		

ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ Delete ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:-

ਡੇਵੀ ਤੋਂ ਦੱਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ 20% ਘੱਟ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬੰਡੀ 'ਸ')

ਭੂਗੋਲ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ

ਪਾਠ-1 ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਸਰੂਪ ਕੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 “ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਨੇਕਤਾ ਤੇ ਏਕਤਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ” ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਅਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ?

ਨਕਸ਼ਾ

ਪ੍ਰ1 ਸਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ

ਪ੍ਰ2 ਪਾਮੀਰ ਦੀ ਗੰਢ ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ

ਪ੍ਰ3 ਮੈਕਮੋਹਨ, ਰੈਡਕਲਿਫ, ਅੱਠ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਦਸ ਡਿਗਰੀ ਚੈਨਲ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ

ਪਾਠ-2 ਧਰਾਤਲ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?

ਪ੍ਰ2 ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੁਆਬ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਬਣਦੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ3 ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਪਠਾਰ ਦੇ ਉਪ ਭਾਗ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ4 ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ ਦੇ 5 ਫਾਇਦੇ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ5 ਪ੍ਰਾਇਦੀਪੀ ਪਠਾਰ ਦੇ ਕੋਈ 3 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਰ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ6 ਤੱਟ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਚੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ 3 ਲਾਭ ਦੱਸੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀ ਕਰਮਵਾਰ ਉਠਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਿਓ?

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਤੰਗ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਡੈਲਟਾਈ ਨਿਖੇਪ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ3 ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ:- 1 ਚੋਅ ਅਤੇ ਬੰਜਰ ਭੂਮੀ 2. ਐਸਚੂਰੀ ਅਤੇ ਡੈਲਟਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਸਕੋਚ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਉਪਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਉਪ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੀ ਚਿੱਤਰ ਸਮੇਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਨਕਸ਼ਾ

ਪ੍ਰ 1 ਮਾਲਵਾ, ਸ਼ਿਲੋਂਗ, ਛੋਟਾ ਨਾਗਪੁਰ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਪਠਾਰੀ ਖੇਤਰ

ਪ੍ਰ 2 ਪਾਲਕੋਂਡਾ, ਲੂਸ਼ਾਈ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ

ਪ੍ਰ 3 ਕੋਂਡਾਈ ਕਨਾਲ, ਜੋਗਫਾਲ

ਪ੍ਰ 4 ਪਾਰਸਨਾਥ, ਕੁਦਰੇਮੁੱਖ ਅਤੇ ਦੋਦਾ ਬੇਟਾ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ

ਪਾਠ -3 ਜਲਵਾਯੂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਅੰਤਰ ਉਸ਼ਣ ਸੂਮੇਲ ਖੰਡ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 2 ਭਾਰਤੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀਆਂ ਕੋਈ 5 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ 3 ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਭਾਰਤੀ ਰੁੱਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ 4 ਹੁੰਮਸ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਚਿਰਪੰਜੀ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਪੱਛਮੀ ਜੈਟ ਸਟ੍ਰੀਮ ਦਾ ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਵਰਖਾ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 3 ਸਰਦੀਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਲਾਨਾ ਵਰਖਾ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 2 ਭਾਰਤੀ ਬਜਟ ਨੂੰ ਮਾਨਸੂਨ ਪੌਣਾਂ ਦਾ ਜੁਆ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਨਕਸ਼ਾ

ਪ੍ਰ 1 ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਉਸ਼ਣ ਸੂਮੇਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਪਾਠ -4 ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀਆਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਜੰਗਲ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਜਾਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 2 ਸਥਾਨਕ ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 3 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 4 ਸੋਲਾ ਵਣ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 5 ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੰਗਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੀ ਸਥਾਨ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 6 ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਉਪਜਾਊ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਰਹੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 7 ਦੱਖਣ ਪਠਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਕਿਉਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 8 ਸਮੁੱਚੇ ਬੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਟਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 3 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਅਧਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਬਹਾਰ ਬਨਸਪਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਰਫੀਲੇ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਲਪਾਇਨ ਬਨਸਪਤੀ ਤੱਕ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਨਕਸ਼ਾ

ਪ੍ਰ 1 ਲੈਟਰਾਇਟ, ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਰਬਤੀ ਮਿੱਟੀ ਖੇਤਰ

ਪਾਠ -6 ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 2 ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਭੂਮੀ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 3 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਬੀਜਿਆ ਗਿਆ ਖੇਤਰਫਲ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 4 ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਖੇਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 5 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਤੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਔਸਤ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 6 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਘਟਤਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 7 ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 8 ਬਣੀਕਰਨ (ਜੰਗਲੀਣ) ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਕੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 3 ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਵਜਨਕ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਈ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅਸਰਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 4 ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ?

ਪ੍ਰ 5 ਗੰਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਏਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 6 ਖੇਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਅਸੰਨਤੁਲਨ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਬਜਟ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਰੰਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਨਮਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਰਤਮਾਨ ਹਲਾਤ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ?

ਨਕਸ਼ਾ

ਪ੍ਰ 1 ਆਲੂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ

ਪ੍ਰ 2 ਬਾਗਬਾਨੀ ਖੇਤੀ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਰਾਜ

ਪਾਠ -7 ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈਮੇਟਾਇਟ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਲੋਹਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 2 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਗਨੀਜ਼ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 3 ਧੂਆਂ ਰਹਿਤ ਚੁੱਲਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 4 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਗਨਾਇਟ ਕਿਸਮ ਦਾ ਲੋਹਾ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 5 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਸੋਧਣ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਹਨ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਨਕਸ਼ਾ-

ਪ੍ਰ 1 ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰ

ਪ੍ਰ 2 ਤੇਲ ਸੋਧਕ ਕਾਰਖਾਨੇ

ਪਾਠ -10 ਜਨਸੰਖਿਆ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਅਕਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਸੀ ?

ਪ੍ਰ 2 ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਿਮ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਗੁਣਾਂ ਘੱਟ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 3 ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਪਹਾੜੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਨਸੰਖਿਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ? ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 4 ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਸੀ?

ਪ੍ਰ 5 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਤਰਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 6 ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਤਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ?

ਪ੍ਰ 7 ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰ 8 ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਬਾਦੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- ਪ੍ਰ 1 ਜੰਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਜੰਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਘਣਤਾ ਦਰਮਿਆਨ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ?
- ਪ੍ਰ 2 ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰ 3 ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਘੱਟ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਸਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰ 4 ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਜੰਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਘਣਤਾ ਘੱਟ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਨਕਸ਼ਾ

- ਪ੍ਰ 1 ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜ

ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਪਾਠ 1 - ਮੁਢਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- ਪ੍ਰ 1 ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ?
- ਪ੍ਰ 2 ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- ਪ੍ਰ 3 ਸੀਮਾਂਤ ਬੱਚਤ ਪਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ?
- ਪ੍ਰ 4 ਮੌਦਰਿਕ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- ਪ੍ਰ 1 ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
- ਪ੍ਰ 2 ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ? ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੱਦਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
- ਪ੍ਰ 3 ਮੌਦਰਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
- ਪ੍ਰ 4 ਰਾਜ ਕੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

ਪਾਠ 2 ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਧਾਰਿਕ ਸੰਰਚਨਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- ਪ੍ਰ 1 ਸਰਵਜਨਕ ਵਿਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ?
- ਪ੍ਰ 2 ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯਾਤਾਯਾਤ, ਬਿਜਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਈ ਸਬੰਧੀ ਆਰਥਿਕ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪਾਠ -3 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ?

6

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹਨ?

ਪਾਠ -4 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਉਦਯੋਗਿਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਇਤਿਹਾਸ

ਪਾਠ-1 (ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਭੂਗੋਲਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਪ੍ਰ2: ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਅਤੇ ਦਰਿਆ ਘੱਗਰ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਪਾਠ -2 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਆਲਮ ਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੰਧੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖੋ?

ਪ੍ਰ2 ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਵਹਿਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪਾਠ 3 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕੀ ਮੱਤ ਭੇਦ ਹਨ।

ਪ੍ਰ2 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਨਾਰਸ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਪਾਠ-4 ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਵੀ ਅਤੇ ਬਿਆਸ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ।

ਪ੍ਰ2 ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਦੂਜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ?

ਪ੍ਰ3 ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ4 ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲਾਭ ਦਸੋ?

ਪ੍ਰ5 ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਚਿੰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ6 ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਲੇ ਦਸ ਸਾਲ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਤੀਤ ਕੀਤੇ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੇਲੇ ਬਣੀਆਂ ਬਾਉਲੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ2 ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

ਪ੍ਰ3 ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ2 ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖੋ।

ਪਾਠ-5 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਮੋਢੀ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰ2 ਭੰਘਾਣੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ3 ਨਾਦੋਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਣ ਸੀ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵਿਰੱਧ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖੋ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 120-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਪਾਠ - 6 ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਇਲਾਕੇ ਸਨ?

ਪ੍ਰ2 ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਮਿਸਲ ਦੇ ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੁਆਬਾ ਜਲੰਧਰ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬਜ ਹੋਇਆ?

ਪਾਠ 7 ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਵਲਾ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਅਕਾਲਗੜ੍ਹ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਤ੍ਰੈਪੱਖੀ ਸੰਧੀ ਕੀ ਸੀ?

ਪ੍ਰ2 ਮਾਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਲਵਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ3 ਮਾਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਂਗੜਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 125-130 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਮਾਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ (1809-1939) ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਪਾਠ 8 ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਕੋਸਿਲ ਆਫ ਰੀਜੇਨਸੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸੰਧੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਿਓ?

ਪਾਠ 9 ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਦੇਣ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ ਪਰਜਾ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ?

ਪ੍ਰ2 ਬੱਬਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮੰਤਵ ਸੀ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 1857 ਈ. ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖੋ।

ਪ੍ਰ2 1857 ਈ. ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੰਗ ਲਈ ਹੋਈਆਂ ਬਗ਼ਾਵਤਾਂ ਕਿਉਂ ਫੇਲ ਹੋਈਆਂ?

ਪ੍ਰ3 ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖੋ?

ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਪਾਠ 10 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ2 ਸੰਘਾਤਮਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਘਾਤਮਕ, ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਕਾਤਮਕ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ

ਪ੍ਰ2 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਚਾਸਟਰ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸੋ?

ਪਾਠ- 11 ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 (ੳ) ਅਧਿਆਦੇਸ਼

(ਅ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਮੰਡਲ ਦੀ ਬਣਤਰ

ਪ੍ਰ (ੳ) ਮੁਢਲਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

(ਅ) ਅਭਿਲੇਖ ਅਦਾਲਤ

(ੳ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਪ੍ਰ3 ਨਿਆਇਕ ਪੁਨਰ ਨਰੀਖਣ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਭੇਦ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ2 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਪਾਠ 12 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ2 ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ।

ਪ੍ਰ3 ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ?

ਪ੍ਰ4 ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਕਿਵੇਂ ਸੰਗਠਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ2 ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ?

ਪਾਠ-13 ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰੂਪ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 15-20 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰ2 ਲੋਕਮਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ 1 ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ?

ਪ੍ਰ 2 ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰੂਪ

ਪ੍ਰ3 ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਆਯੋਗ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਦੱਸੋ?

ਪਾਠ 14 ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 1-15 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਵਿਗੜਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ 2 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:-

(1) ਟਰੱਸਟੀਸ਼ਿਪ ਪਰਿਸ਼ਦ

(2) ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸਹਿਯੋਗ

16

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

ਪ੍ਰ1 ਵਿਸ਼ਵਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਗੜੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।

17

ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ 3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ 5 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ 5 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਦਸਵੀਂ ਜ਼ਮਾਤ

ਪਾਠ-1 ਮੁਢਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ

ਪ੍ਰ1 ਉਪਭੋਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ?

ਪ੍ਰ2 ਬੱਚਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਔਸਤ ਬੱਚਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਬੱਚਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ?

ਪ੍ਰ3 ਸਰਵਜਨਕ ਵਿੱਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ4 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਮੰਤਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ਪਾਠ-2 ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਧਾਰਿਕ ਸੰਰਚਨਾ

ਪ੍ਰ1 ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਆਰਥਿਕ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੌਦਰਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

ਪਾਠ-3 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਪ੍ਰ1 ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪਾਠ-4 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ

ਪ੍ਰ1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਉਦਯੋਗੀਕਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਘੂ ਅਤੇ ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪ੍ਰ3 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਘੂ ਅਤੇ ਕੁਟੀਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਬਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ?

ਪ੍ਰ4 ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਦਯੋਗੀਕਰਣ ਦੀ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹਨ?

ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਪਾਠ-10 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰ1 ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਭੇਦ ਦੱਸੋ?

ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਘਾਤਮਕ, ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਕਾਤਮਕ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ?

ਪਾਠ-11 ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ

- ਪ੍ਰ1 ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰ2 ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
- ਪ੍ਰ3 ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਭੇਦ ਦੱਸੋ?
- ਪ੍ਰ4 ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰ5 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਪਾਠ-12 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

- ਪ੍ਰ1 ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰ2 ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ?
- ਪ੍ਰ3 ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ?

ਪਾਠ-13 ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਸਰੂਪ

- ਪ੍ਰ1 ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
- ਪ੍ਰ2 ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।

ਪਾਠ-14 ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ

- ਪ੍ਰ1 ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ?
- ਪ੍ਰ2 ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
13. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ : 50 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ. : 10 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ : 40 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਅਗਵਾਈਲੀਹਾਂ (ਲਿਖਤੀਪ੍ਰੀਖਿਆ)

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ ਓ, ਭਾਗ ਅ, ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਭਾਗ ਓ ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਇਪ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ 1-1 ਅੰਕ ਦੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।
3. ਭਾਗ ਅ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ 7 ਤੋਂ 12 ਤੱਕ 2-2 ਅੰਕ ਦੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।
4. ਭਾਗ ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ 13 ਤੋਂ 17 ਤੱਕ 4-4 ਅੰਕ ਦੇ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।
5. ਭਾਗ ਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ 18 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ 6-6 ਅੰਕ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਭਾਗ ਓ,ਅ,ਏ ਅਤੇ ਭਾਗ ਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਗ ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਗਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਲੜੀ ਨੰ	ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਨਾਂ	ਕੁੱਲ ਅੰਕ	1 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
1.	ਆਫਿਸ ਟੂਲਜ਼	3	1	1		
2.	HTML ਫੰਡਾਮੈਂਟਲਜ਼	7	1			1
3.	HTML - II	6		1	1	
4.	ਵੈਬਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ	7	1	1	1	C
5.	ਡੈਸਕਟਾਪਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ	7	1	1	1	C
6.	ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ	7	1	1	1	
7.	ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟਪਬਲੀਸ਼ਰ - I	6		1	1	
8.	ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟਪਬਲੀਸ਼ਰ - II	7	1			1
	ਕੁੱਲਜੋੜ	50	6	12	20	12

1. ਆਫਿਸ ਟੂਲਜ਼

- ਆਫਿਸ ਟੂਲਸ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
- ਐੱਮ.ਐੱਸ ਵਰਡ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ
- ਐੱਮ.ਐੱਸ ਐਕਸਲ
- ਸਪਰੈਡਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਰਜ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ
- ਪੇਜ ਲੇਆਊਟ
- ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ
- ਪ੍ਰਿੰਟ ਪ੍ਰੀਵਿਊ
- ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਮਾਂਡ

- MS-ਪਾਵਰਪੁਆਇੰਟ
 - ਪ੍ਰੈਜਨਟੇਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ
2. **HTML ਫੰਡਾਮੈਂਟਲਜ਼**
- HTML ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
 - HTML ਕੀ ਹੈ?
 - ਇੱਕ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦਾ ਬੇਸਿਕ ਢਾਂਚਾ
 - ਇੱਕ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣਾ
 - ਵੈੱਬ ਬਰਾਊਜ਼ਰ
 - HTML ਟੈਗਸ
 - ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ
 - ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੇ ਨਾਲ BODY ਟੈਗ
 - HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ
 - ਲਿਸਟਾਂ
 - ਇਮੇਜਿਜ਼
 - ਟੇਬਲਜ਼
3. **HTML-II**
- ਹਾਈਪਰਲਿੰਕ
 - ਫਾਰਮ
 - ਬਟਨ
 - ਫਰੇਮਜ਼
 - HTML ਵਿੱਚ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ
 - CSS
4. **ਵੈੱਬ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ**
- ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ ਲਈ ਪਲੈਨਿੰਗ
 - ਵੈੱਬ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼
 - ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ ਪਬਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੂ
 - ਕੁੱਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼
 - ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਸ : ਸਕੂਲ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ
5. **ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ**
- ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ
 - ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਸਾਫਟਵੇਅਰ
 - ਵਰਡ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਤੇ ਡੈਸਕਟਾਪ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾ
 - WYSIWYG ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ
 - ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ
 - ਮਾਰਜਨ
 - ਫੋਂਟਸ
 - ਫਰੇਮਜ਼
 - ਪਿੰਟਰਜ਼

6. ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ

- ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
- ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- ਡਾਂਸ ਅਤੇ ਵਿੰਡੋਜ਼ ਆਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
- ਲਾਇਨੈਕਸ
- ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ

7. ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ - I

- ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਕੀ ਹੈ?
- ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ 2010
- ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣੀ
- ਫਰੇਮਜ਼ (Frames)
- ਪੇਜ ਟੈਪਲੇਟ ਦੇਖਣਾ
- ਟੈਪਲੇਟ
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨਾ

8. ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ - II

- ਵਿਗਿਆਪਨ
- ਬਿਜਨੈਸ ਕਾਰਡ
- ਗ੍ਰੀਟਿੰਗਕਾਰਡ/ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ/ਕੰਪਲੀਮੈਂਟਕਾਰਡ
- ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (Award Certificate)
- ਇੰਨਵੈਲੋਪ
- ਲੇਬਲ
- ਲੈਟਰਹੈੱਡ
- ਕੈਲੰਡਰ
- ਰਿਜ਼ਿਊਮ
- ਮੀਨੂੰ
- ਸਾਈਨ
- ਪੇਪਰ ਫੋਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ(Paper Folding Projects)

ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ (ਦੱਸਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ)
ਅਗਵਾਈ ਲੀਹਾਂ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ)
ਸਮੇਸਟਰ-I

ਸਮਾਂ-3 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ -40

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅੰਕ ਵੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਏ	ਵਾਇਵਾ- ਵੋਸ	5
ਸੈਕਸ਼ਨ - ਬੀ	ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਫਾਇਲ	5
ਸੈਕਸ਼ਨ - ਸੀ	ਛੋਟੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	10
ਸੈਕਸ਼ਨ - ਡੀ	ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	20

1. ਸੈਕਸ਼ਨ- ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਓਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੱਸਣੀ ਜਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਅਭਿਆਸ ਹੋਣਗੇ।

1×5=5 ਅੰਕ

2. ਸੈਕਸ਼ਨ -ਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰਿਕਾਰਡ ਫਾਇਲ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5 ਅੰਕ

3. ਸੈਕਸ਼ਨ- ਸੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ /ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜ ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇਗਾ।

2 ×5 =10 ਅੰਕ

4. ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦੋ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੱਸ ਦੱਸ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਪਰ ਸੈੱਟਰ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇਗਾ।

2 × 10=20 ਅੰਕ

1. ਆਫਿਸ ਟੂਲਜ਼

- ਐੱਮ.ਐੱਸ ਵਰਡ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ
- ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਐਕਸਲ
- ਸਪਰੈਡਸ਼ੀਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਰਜ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ
- ਪੇਜ ਲੇਆਊਟ
- ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ
- ਪ੍ਰਿੰਟ ਪ੍ਰੀਵਿਊ
- ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਮਾਂਡ
- MS-ਪਾਵਰ ਪੁਆਇੰਟ
- ਪ੍ਰੈਜਨਟੇਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ

2. HTML ਫੰਡਾਮੈਂਟਲਜ਼

- ਇੱਕ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦਾ ਬੇਸਿਕ ਢਾਂਚਾ
- ਇੱਕ HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਬਣਾਉਣਾ
- ਵੈੱਬ ਬਰਾਊਜ਼ਰ

- HTML ਟੈਗਸ
- ਐਟਰੀਬਿਊਟਸ
- ਐਟਰੀਬਿਊਟ ਦੇ ਨਾਲ BODY ਟੈਗ
- HTML ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ
- ਲਿਸਟਾਂ
- ਇਮੇਜਿਜ਼
- ਟੇਬਲਜ਼

3. HTML-II

- ਹਾਈਪਰਲਿੰਕ
- ਫਾਰਮ
- ਬਟਨ
- ਫਰੇਮਜ਼
- HTML ਵਿੱਚ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ
- CSS

4. ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ - I

- ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣੀ
- ਫਰੇਮਜ਼ (Frames)
- ਪੇਜ ਟੈਪਲੇਟ ਦੇਖਣਾ
- ਟੈਪਲੇਟ
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨਾ

5. ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ - II

- ਵਿਗਿਆਪਨ
- ਬਿਜਨੈਸ ਕਾਰਡ
- ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ/ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ/ਕੰਪਲੀਮੈਂਟ ਕਾਰਡ
- ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (Award Certificate)
- ਇੰਨਵੈਲੋਪ
- ਲੇਬਲ
- ਲੈਟਰਹੈੱਡ
- ਕੈਲੰਡਰ
- ਰਿਜ਼ਿਊਮ
- ਮੀਨੂੰ
- ਸਾਈਨ
- ਪੇਪਰ ਫੋਲਡਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (Paper Folding Projects)

Elective Subjects

1. Urdu Elective

Syllabus of Urdu Additional/Optional Class	
اردو اختیاری (Additional Urdu/Optional)	
NCERT New Delhi: نصابی کتاب دور پاس (دسویں جماعت کے لیے اردو کی درسی کتاب) شائع کردہ:	
تحریری پرچہ 90 نمبر	وقت 3 گھنٹے
داخلی تعین 10 نمبر	
کل نمبر 100	
I دس مختصر و لازمی سوالات کے جواب تحریر کرنا۔	20
II اشعار کا مطلب لکھنا۔	10
III معانی لکھنا۔	5
IV خالی جگہ پُر کرنا / کالم الف کاب کے ساتھ صحیح جوڑ ملانا۔	5
V واحد / جمع / مذکر / مؤنث	5
VI محاوروں و الفاظ کا جملوں میں استعمال۔	10
VII ہم معانی الفاظ لکھنا / متضاد الفاظ لکھنا۔	5
VIII نصابی کتاب میں دی گئی رباعیات میں سے کوئی ایک رباعی لکھنا / نصابی کتاب میں سے کوئی دو شعر لکھنا۔	5
IX پرنسپل / ہیڈ ماسٹر کے نام کوئی ایک درخواست لکھنا۔	10
(ضروری کام کے لیے۔ سکول چھوڑنے کا سرٹیفکیٹ لینے کیلئے۔ شادی میں شامل ہونے کے لیے۔ رخصت بوجہ بیماری۔ فیس معافی کے لیے۔ جرمانہ معافی کے لیے۔ سکول میں دوبارہ داخلہ کے لیے۔)	
X کسی ایک عنوان پر مضمون لکھنا۔	15
(کھیل کود کے فائدے۔ علم کے فائدے۔ برسات کا موسم۔ دیوالی۔ گورونانک دیوجی۔ عید کا تہوار۔ صبح کی سیر۔ میرا استاد۔ وقت کی پابندی۔ کمپیوٹر)	

اساتذہ، طلباء پرچہ بنانے والوں اور امتحان لینے والوں کے لیے ضروری ہدایات۔

سوال نمبر I تمام نصاب پر مشتمل ہوگا اس میں دس مختصر سوال پوچھے جائیں گے جو لازمی ہوں گے ہر ایک سوال کے لیے دو نمبر

$$2 \times 10 = 20$$

$$2 \times 5 = 10$$

سوال نمبر II دیئے گئے اشعار میں سے کسی پانچ کا مطلب تحریر کرنا ہر شعر کے لیے دو نمبر

5

سوال نمبر III دیئے گئے الفاظ میں سے پانچ الفاظ کے معانی لکھنا ہر ایک لفظ کے لیے ایک نمبر ہوگا۔

5

سوال نمبر IV مناسب الفاظ سے خالی جگہ پُر کرنا/کالم الف کا ب کے ساتھ صحیح جوڑ ملانا ہوگا۔

ہر ایک خالی جگہ/کالم کے لیے ایک نمبر ہوگا۔

$$5 \times 1 = 5$$

سوال نمبر V واحد جمع اور مذکر مؤنث میں سے کوئی ایک پوچھا جائے گا۔ ہر ایک لفظ کے لیے ایک نمبر ہوگا۔

اور کوئی پانچ لکھنے ہوں گے۔

سوال نمبر VI دیئے گئے محاوروں والفاظ میں سے کسی پانچ کو جملوں میں استعمال کرنا ہر ایک جملے کے لیے دو نمبر ہوں گے۔ $5 \times 2 = 10$

5

سوال نمبر VII ہم معانی الفاظ اور متضاد الفاظ میں سے کوئی ایک پوچھا جائے گا پانچ الفاظ کرنے ہوں گے ہر ایک کے

لیے ایک نمبر ہوگا۔

5

سوال نمبر VIII نصابی کتاب میں دی گئی رباعیات میں سے کوئی ایک رباعی لکھنا یا کوئی دو شعر لکھنا ہوں گے۔

اس کے لیے پانچ نمبر ہوں گے۔

سوال نمبر IX نصاب میں دی گئی درخواستوں میں سے کوئی ایک درخواست لکھنا ہوگی۔ درخواست صرف پرنسپل/ہیڈ ماسٹر کے نام ہی لکھنا ہوگی۔

$$3 + 5 + 2 = 10$$

آغاز کے لیے 3 نمبر، نفس مضمون کے لیے 5 نمبر، اختتام کے لیے 2 نمبر ہوں گے۔

سوال نمبر X دیئے گئے تین عنوانات میں سے ایک عنوان پر مضمون لکھنے کے لیے 15 نمبر ہوں گے۔

مضمون 200 لفظوں میں لکھنا ہوگا۔ آغاز کے لیے 5 نمبر، نفس مضمون کے لیے 8 نمبر، اختتام کے لیے 2 نمبر ہوں گے۔

$$15 = 2 + 8 + 5$$

2. संस्कृत कक्षा : दसवीं

समय : 3 घण्टे

कुल अंक : 90

सी. सी. ई. : 10

- ♦ प्रश्नपत्र में कुल 11 प्रश्न होंगे।
- ♦ प्रश्न पत्र में तीन भाग (क से ग तक) होंगे ।

भाग - क

अति लघूत्तर प्रश्न (वस्तुनिष्ठ प्रश्न)

प्रश्न-1 में (i) से (x) तक वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे । प्रत्येक प्रश्न एक अंक का होगा । ये प्रश्न एक शब्द से एक वाक्य तक के उत्तरों वाले अथवा हाँ/नहीं अथवा सही/गलत अथवा बहुवैकल्पिक उत्तरों वाले, किसी भी प्रकार के हो सकते हैं । यह प्रश्न पाठ्यक्रम से ही पूछे जायेंगे।

- (i) से (ii) तक शब्द रूप (पुल्लिंग ,स्त्री लिंग तथा नपुंसकलिंग) से सम्बन्धित दो वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे ।
- (iii) से (iv) तक धातुरूप (लटलकार, लङलकार, लृटलकार, लोट लकार, विधिलिङ् लकार) से सम्बन्धित दो वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे ।
- (v) से (vi) तक कृदन्त प्रत्यय से सम्बन्धित दो वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे
- (vii) से (viii) तक सन्धि से सम्बन्धित दो वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे
- (ix) से (x) तक अव्यय/उपपद विभक्तियों से सम्बन्धित दो वस्तुनिष्ठ प्रश्न पूछे जायेंगे

भाग -ख (पाठ्य पुस्तक के 16 से 30 तक पाठ)

- 2 गद्यांशों का हिन्दी या पंजाबी या अंग्रेज़ी में अनुवाद ।
- 3 पद्यों का हिन्दी या पंजाबी या अंग्रेज़ी में प्रसंग सहित अर्थ ।
- 4 पाठों के अभ्यासों में से हिन्दी में प्रश्न ।
- 5 पाठों के अभ्यासों में से संस्कृत लघु प्रश्न ।
- 6 पाठों के अभ्यासों में से संस्कृत शब्दों के हिन्दी में अर्थ ।
- 7 पठित गद्यांश में से संस्कृत में सरल प्रश्न

भाग-ग (व्याकरण भाग)

- 8 (क)संज्ञा शब्द रूप : (पु.) भानु , गुरु , भ्रातृ , दातृ ।
(नपुं.) वारि , मधु ।
(स्त्री.) मति, रीति, धेनु , मातृ ,स्वसृ ।
हलन्त शब्द रूप-सरित्,वाचु,(स्त्री.) शशिन्, महत्, भगवत्, श्रीमत् (पुं.)
सर्वनाम शब्द रूप - (केवल पुं. में) -यद्, किम् इदम् ।
(ख) धातु रूप : (लट्, लोट्, लङ्, विधिलिङ्, लृट्)(केवल परस्मैपद)
तुदादिगण : (प.) तुद् ,इष्, स्पृश्, प्रच्छ्, ।
दिवादिगण : (प.) दिव् , नृत्, भ्रम्, नश्, तुष् ।
चुरादिगण : (प.) चुर् , कथ् , भक्ष् क्षल् ।

9 (क) उपपद विभक्तियाँ (पाठ्य पुस्तक पर आधारित)

अथवा

रिक्त स्थानों की पूर्ति (उपयुक्त शब्द रूप तथा धातु रूप पर आधारित)

(ख) सन्धि : विसर्ग सन्धि :- लोप विधि, उत्त्व विधि, शत्व विधि, सत्व विधि ।

(ग) प्रत्यय : क्त , क्त्वा , तव्यत् , अनीयर् , तुमुन् ।

धातु-भू , गम् , पा, दा, स्था , पठ् , अर्च, चुर , भक्ष, क्षल् , कूज् , नी, दृश् , पृच्छ, नृत् , स्मृ।

(घ) अव्यय प्रयोग: (पाठ्य पुस्तक पर आधारित)

10 (क) अपठित संस्कृत अनुच्छेद पर संस्कृत में प्रश्न।

11 हिन्दी सरल वाक्यों का संस्कृत में अनुवाद(16 से 30 तक अनुवादभाग)

अथवा

निबन्ध: नीचे लिखे विषयों पर संस्कृत में सरल निबन्ध (लगभग 80 शब्दों में)

मम अध्यापकः , मम प्रिय मित्रम् , अस्माकं विद्यालय : , दीपावली, विज्ञानस्य चमत्काराः।

निर्धारित पाठ्य पुस्तक : संस्कृत भारती - 10 पंजाब स्कूल शिक्षा बोर्ड द्वारा प्रकाशित

विषय :संस्कृत
कक्षा : दसवी
प्रश्न- पत्र की रूपरेखा

समय : 3 घण्टे

कुल अंक : 90

सी. सी. ई : 10

भाग क		
1	अति लघूत्तर प्रश्न (वस्तुनिष्ठ प्रश्न)	1x10=10
भाग = ख (पाठ्य पुस्तक 16 से 30 पाठ)		
2	तीन गद्यांश दिए जाएं जिनमें से दो का अनुवाद हिन्दी या पंजाबी या अंग्रेज़ी में करने को कहा जाए ।	5x2=10
3	तीन पद्य दिए जाएं जिनमें से दो का प्रसंग सहित अर्थ हिन्दी या पंजाबी या अंग्रेज़ी में लिखने को कहा जाए।	5x2=10
4	पाठों के अभ्यासों में से पाँच प्रश्न हिन्दी में पूछे जाएं , जिनमें से तीन का उत्तर हिन्दी में लिखने को कहा जाए ।	3x2=6
5	संस्कृत में पाँच प्रश्न दिए जाएं । जिनमें से तीन का उत्तर संस्कृत में लिखने को कहा जाए।	3x2=6
6	पाठों के अभ्यासों में से छः संस्कृत शब्द दिए जाएं जिनमें से चार शब्दों का हिन्दी में अर्थ लिखने को कहा जाए ।	4x1=4
7	पाठ्य पुस्तक में से कोई एक गद्यांश देकर उसी में से संस्कृत में दो सरल प्रश्नोत्तर पूछे जाएं।	2x2=4
भाग=ग (व्याकरण भाग)		
8	(क) पाठ्यक्रम में दिए गये संज्ञा शब्द रूपों में अथवा हलन्त और सर्वनाम शब्द रूपों में से छः शब्दों के रूप किसी एक विभक्ति के तीनों वचनों में पूछे जायें जिनमें से केवल चार शब्दों के रूप लिखने हों ।	4x1½=6
	(ख) पाठ्यक्रम में दिए गये धातु रूपों में से छः धातुओं के रूप किसी एक लकार के एक पुरुष के तीनों वचनों में पूछे जायें जिनमें से केवल चार धातुओं के रूप लिखने हों।	4x1½=6
9	(क) उपपद सम्बन्धी अशुद्धि वाले पाँच वाक्य दिये जाएं जिनमें से तीन वाक्यों को शुद्ध करने को कहा जाये । अथवा शब्द रूप तथा धातु रूप पर आधारित रिक्त स्थानों की पूर्ति ।पुस्तक के अभ्यासों में से पाँच वाक्य दिए जाएं जिनमें से तीन करने को कहा जाए ।	3x1=3
	(ख) पाठ्यक्रम में दी गई सन्धियों में से सात शब्द सन्धि / सन्धि विच्छेद के लिए दिये जाएं जिनमें से किन्हीं पाँच शब्दों के उत्तर लिखने को कहा जाए।	5x1=5
	(ग) निर्धारित धातुओं के साथ प्रत्यय लगाने के लिए सात धातुएं तथा प्रत्यय दिए जाएं, जिनमें से पाँच धातुओं के साथ प्रत्यय लगाने को कहा जाए। (घ) पाठ्य पुस्तक के अभ्यासों में आए अव्ययों में से पाँच अव्यय देकर तीन को वाक्यों में प्रयोग करने के लिए कहा जाए ।	5x1 =5 3x1=3
10	एक अपठित संस्कृत अनुच्छेद दिया जाए, जिसमें से संस्कृत में चार प्रश्न पूछे जाएं,जिनमें से दो का उत्तर संस्कृत में लिखने को कहा जाए।	2x2=4
11	हिन्दी के 13 वाक्य दिए जाएं जिनमें से आठ वाक्यों का संस्कृत में अनुवाद करने को कहा जाए । अथवा पाठ्यक्रम में निश्चित तीन निबंध देकर किसी एक विषय पर संस्कृत में लगभग 80 शब्दों में निबंध लिखने को कहा जाए ।	8

3. اہرےبٹن

Syllabus of Arabic Class X	
سفارش کردہ کتاب: منہاج العربیہ الجزء الثانی مرتبہ سید نبی حیدر آبادی نصاب میں شامل دروس (از دروس اول تا 28)	
تحریری پرچہ نمبر: 90 داخلی تعیین نمبر: 10 کل نمبر: 100	وقت 3 گھنٹے
I - پہلا سوال لازمی ہے۔ جو تمام نصاب پر مشتمل ہوگا۔ اس میں پانچ مختصر سوالات پوچھے جائیں گے۔	5x2=10
II - مضارع (واحد و جمع) بنانا / ضمائر واحد کا استعمال۔	10
III - ضمیروں کی مناسبت سے ماضی اور مضارع کے صیغے لکھنا۔	10
IV - اسم تفضیل کا استعمال کرنا / ماضی واحد حاضر و تکلم کا استعمال۔	10
V - عربی سے اردو ترجمہ کرنا۔	20
VI - اردو سے عربی ترجمہ کرنا۔	20
VII - اشعار کا مطلب بیان کرنا۔	10

اساتذہ طلباء پرچہ بنانے والے اور امتحان لینے والوں کے لئے خاص ہدایات:

- I- پہلا سوال لازمی ہے جو تمام نصاب پر مشتمل ہوگا اس میں پانچ مختصر سوالات پوچھے جائیں گے ہر ایک سوال دو نمبر کا ہوگا۔
5x2=10
- II- مضارع (واحد جمع) بنانا، مضارع واحد کا استعمال ان میں سے کسی ایک کا مثالوں کے ساتھ استعمال کرنا ہوگا۔
10
- III- ضمیروں کی مناسبت سے ماضی اور مضارع کے صیغے لکھنا۔
10
- IV- اسم تفصیل ماضی واحد حاضر و تکلم میں سے کسی ایک کا استعمال کرنا۔
10
- V- نصابی اسباق میں سے عربی کے دو پیرا گراف دیئے جائیں گے جن میں سے کسی ایک کا اردو میں ترجمہ کرنا۔
20
- VI- اردو کے دو پیرا گراف میں سے کسی ایک کا عربی میں ترجمہ کرنا۔
20
- VII- نصابی کتاب میں سے دیئے گئے اشعار میں سے کسی پانچ کا مطلب بیان کرنا۔
10

CLASS X
4. FRENCH

Time: 3 hrs
Time: 9 min. per student

Theory: 70 Marks
Oral/Practical: 20 Marks
C.C.E.: 10 Marks
Total: 100 Marks

Note: The question paper will be set in French.

1. 10 objective type questions (true/False, One word answer, Multiple choice etc.) 1×10=10 Marks
2. 10 brief questions pertaining to the text books to be asked and answered in French. Students are required to attempt 6 questions. Each question will carry 2 marks. 2×6=12 Marks
3. Making of sentences in French with the idiomatic expressions occurring in the text, 8 expressions will be asked. Students are required to attempt any five. 2×5=10 Marks
4. Questions on applied grammar based on the prescribed text (Refer of pages 252-253) of the prescribed text. 2×5=10 Marks
5. Translations from English, Hindi, Punjabi or Urdu into French of an unseen passage of 7 short sentences. 8 Marks
6. Translation from French into English, Hindi, Punjabi or Urdu of any easy unseen passage of 7 short sentences. 8 Marks
7. Composition of an essay of about 150 words based on the vocabulary of text book. 12 Marks

Book Prescribed

Entre Jeunes 11 Main Course Book CBSE, Delhi

ORAL

Note: A group of 20 students will be examined in a 3 hours session.

1. Dictation from the prescribed text.
2. Reading a Passage in French from the text and putting question on it and some general question to be asked.

Book Prescribed

Entre Jeunes II Main Course Book CBSE, Delhi

Class X
5. GERMAN

Time: 3 hrs
Time: 9 min. per student

Theory: 70 Marks
Oral/Practical: 20 Marks
C.C.E.: 10 Marks
Total: 100 Marks

Note : The question paper will be set in German.

1. 10 objective type questions (true/False, One word answer, Multiple choice etc.) **1×10=10 Marks**
2. Comprehension of an unseen passage in German.(One out of Two). Five questions to be asked and answered in German. **3×5=15 Marks**
3. Questions of applied grammar based on the prescribed text-book. **15 Marks**
4. Personal Letter (Informal) of about 40 words (One out of Two). **15 Marks**
5. Write a short paragraph of about 100 words on the given topic. **15 Marks**

Text Book

Wir Grondkurs Deutsch fur Junge Lerner by Klett.

ORAL

Note: A group of 20 students will be examined by the examiner in a three hours session.

1. Reading of passage or an extract from the text book. 5 Marks
2. Self-introduction for e.g.:- Name, age, Profession, Place of living, family school. 5 Marks
3. Bildet Gruppen
Zient eine Karte. Zum Beispiel. "Hausanfgaden". Frieizeit, wochnrnrnded Essen und Trinken.
Students will be given cards about the theme and they are supposed to answer the questions asked by the examiner. 10 Marks

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਦਸਵੀਂ
6. ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਸਮਾਂ : $2\frac{1}{2}$ ਘੰਟੇ
ਸਮਾਂ: 2 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 50 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ:40 ਅੰਕ
ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ:10 ਅੰਕ

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 19 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ । ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

ਸੈਕਸ਼ਨ	ਪਾਠ ਨੰਬਰ	1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	4 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਕੁੱਲ
ੳ	1, 2, 3, 4, 5	3	3	2	1	23 ਅੰਕ
ਅ	6, 7, 8, 9, 10, 11	3	3	3	1	27 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ		6	6	5	2	19
ਕੁੱਲ ਅੰਕ		6	12	20	12	50

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ :

- ਭਾਗ ਨੰ. I** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 6 ਤੱਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹਾਂ/ਨਾਂ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ ਜਾਂ ਠੀਕ/ਗਲਤ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ ।
- ਭਾਗ ਨੰ. II** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 7 ਤੋਂ 12 ਤੱਕ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ-ਦੋ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ ।
- ਭਾਗ ਨੰ. III** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 13 ਤੋਂ 17 ਤੱਕ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 16 ਅਤੇ 17 ਵਿੱਚ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ । ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
- ਭਾਗ ਨੰ. IV** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 18 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ ਛੇ-ਛੇ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਪੰਜ-ਛੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ । ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)
ਸੈਕਸ਼ਨ - ਓ

1. **ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ :** ਰਾਜ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ।
2. **ਖੇਤੀ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਸੋਮਾ - ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ :** ਸਥਾਪਨਾ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ । ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ।
3. **ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ :** ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਅਨਾਜ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ : ਕਣਕ ਅਤੇ ਜੌਂ, ਦਾਲ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ : ਛੋਲੇ ਅਤੇ ਮਸਰ, ਤੇਲ ਬੀਜ ਫਸਲਾਂ : ਰਾਇਆ, ਗੋਭੀ ਸਰੋਂ ਅਤੇ ਸੂਰਜਮੁਖੀ, ਚਾਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ : ਬਰਸੀਮ ਅਤੇ ਜਵੀਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।
4. **ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ :** ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ । ਸਰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਗਾਜਰ, ਮੂਲੀ, ਮਟਰ, ਫੁੱਲ ਗੋਭੀ, ਬੰਦ ਗੋਭੀ, ਬਰੋਕਲੀ, ਚੀਨੀ ਬੰਦ ਗੋਭੀ ਅਤੇ ਆਲੂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।
5. **ਫਲਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ :** ਮਨੁੱਖੀ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਜਲਵਾਯੂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਬਾਗ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਮਿੱਟੀ, ਪਾਣੀ, ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ, ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ, ਉੱਨਤ ਕਿਸਮਾਂ, ਫਾਸਲਾ, ਨਰਸਰੀ ਤੋਂ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਸਿੰਚਾਈ, ਸੁਧਾਈ, ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ, ਫਲਾਂ ਦੀ ਤੁੜਾਈ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

23 ਅੰਕ

ਸੈਕਸ਼ਨ - ਅ

6. **ਵਣ ਖੇਤੀ :** ਵਣ ਖੇਤੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਮੁੱਖ ਮਾਡਲ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਵਪਾਰਕ ਵਣ ਖੇਤੀ, ਪਾਪੂਲਰ ਅਤੇ ਸਫੈਦੇ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ।
7. **ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ :** ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰ, ਹਰਾ ਇਨਕਲਾਬ, ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਦੇਸ਼, ਲੋਕ ਵਿਤਰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ , ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।
8. **ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪੰਦੇ :** ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਇਕਾਈਆਂ ਲਗਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।

9. **ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਨ :** ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਨਤ ਬੀਜਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ, ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਵਾਲੇ ਗੁਣ, ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪੁਸ਼ਤੀ ਗੁਣ, ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਬੀਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਣ, ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਬੀਜ ਕਾਨੂੰਨ 1966, ਬੀਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਮਿਆਰ, ਉਤਪਾਦਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਲਾਭ-ਹਾਨੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ।
10. **ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਜੀਵ :** ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪੰਛੀ - ਨੀਲ ਕੰਠ, ਟਟੀਹਰੀ, ਗਾਏ ਬਗਲਾ, ਤੋਤਾ, ਉੱਲੂ, ਚੁਗਲ ਅਤੇ ਚੱਕੀਰਾਹਾ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰਾਲੇ । ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪੰਛੀ - ਤੋਤਾ, ਘੁੱਗੀ, ਕਬੂਤਰ ਅਤੇ ਬਿਜੜੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਦੇ ਤਰੀਕੇ । ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜੰਤੂ - ਚੂਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ।
11. **ਪੌਦਾ ਰੋਗ ਨਿਵਾਰਨ ਕਲੀਨਿਕ :** ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਲਾਭ, ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ । 27 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਬਣਤਰ

ਸਮਾਂ: 2 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ: 40

1. ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਯੋਗ / ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਯੋਗ/ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ । 2×10 ਅੰਕ = 20ਅੰਕ
2. ਜ਼ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕ
3. ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਨੋਟ ਬੁੱਕ 5 ਅੰਕ
4. ਸੈਂਪਲ ਫਾਈਲ, ਚਾਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ । 5 ਅੰਕ
5. ਬੀਜਾਂ, ਖਾਦਾਂ, ਫਲਾਂ, ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨਾ । 5 ਅੰਕ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ : ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

1. ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਵੈਟਰਨਰੀ ਅਤੇ ਐਨੀਮਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ।
2. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰ ਕੇ ਸੁਧਰੇ ਬੀਜਾਂ, ਖੇਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਨਵੀਨਤਮ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ।
3. ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਹਾੜੀ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ।

4. ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਰੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਕਿੱਟ ਲੈ ਕੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਬਗੀਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ-ਰਹਿਤ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਉਗਾਉਣਾ ।
5. ਬਾਗ਼ਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਲਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ।
6. ਫਸਲਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫੁੱਲਾਂ, ਫਲਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨਾ ।
7. ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਨਰਸਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਜੰਗਲਾਤ ਪੌਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ।
8. ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ।
9. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦੇ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ।
10. ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਚਾਰਟ ਬਣਾਉਣਾ ।
11. ਬਿਮਾਰ ਪੌਦਿਆਂ, ਫਸਲੀ ਕੀੜੇ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰ ਕੇ ਚਾਰਟ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ । ਕਿਸੇ ਨੇੜਲੇ ਪਲਾਂਟ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
7. ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਗਿਆਨ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ
ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ: 60 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 30 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਲਿਖਤੀ)

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 22 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ।

2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਭਾਗ ਸਾਰੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-I ਵਿੱਚ ਸੱਤ (7) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1 ਤੋਂ 7) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ ਜਾਂ ਠੀਕ/ਗਲਤ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

$$7 \times 1 = 7$$

ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ ਗਿਆਰ੍ਹਾਂ (11) ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (8 ਤੋਂ 18) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਤਰ 60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

$$11 \times 3 = 33$$

ਭਾਗ-III ਵਿੱਚ ਚਾਰ (4) ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (19 ਤੋਂ 22) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

$$4 \times 5 = 20$$

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ				ਕੁੱਲ ਅੰਕ
			ਭਾਗ 'ੳ'	ਭਾਗ 'ਅ'	ਭਾਗ 'ੲ'	ਭਾਗ 'ਸ'	
ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ	1 ਅੰਕ	7	2	2	1	2	7
ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ	3 ਅੰਕ	11	2	3	3	3	33
ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ	5 ਅੰਕ	4	1	1	1	1	20
ਕੁੱਲ		22	5	6	5	6	60

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)

ਭਾਗ-ੳ (ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਵਸਥਾ)

- ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਗੁਣ।
- ਘਰ: ਜਗ੍ਹਾਂ, ਮਿੱਟੀ, ਇਲਾਕਾ, ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਨੇੜਤਾ, ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਹਵਾ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਜਲ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ। ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ।
- ਚੌਗਿਰਦੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ-ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਘਰ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੂੜੇ ਕਰਕਟ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ। ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਸਿਹਤ ਤੇ ਅਸਰ।
- ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਜਾਵਟ-ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੇ ਮੂਲ ਅੰਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ। ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮਰਿਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ।

5. ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਚੋਣ, ਵਿਵਸਥਾ, ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪਾਲਸ਼। ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਕੱਜਣ ਲਈ ਸਮਾਨ। ਪਰਦੇ, ਰੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਤਸਵੀਰਾਂ, ਸਜਾਵਟ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਵਿਵਸਥਾ।

ਭਾਗ-ਅ (ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਣ ਵਿਗਿਆਨ)

6. ਭੋਜਨ ਦੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ-ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟਸ, ਚਰਬੀ, ਵਿਟਾਮਿਨ, ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੰਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਘਾਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਰੂਰਤ। ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ 'ਲੋ ਫੋਕ' ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
7. ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ-ਅਰਥ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਸਮੂਹ।

ਭਾਗ-ਬ (ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸਬੰਧ)

8. ਪਰਿਵਾਰ-ਕਿਸਮਾਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਇੱਕਾਈ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਸਲਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ।
9. ਗਰਭਧਾਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਨਮ ਤੱਕ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਾਧਾ। ਭਰੂਣ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦਾ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ। ਗਰਭ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਤਕਲੀਫਾਂ।

ਭਾਗ-ਸ (ਵਸਤਰ ਵਿਗਿਆਨ)

10. ਰੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੂਲ ਗੁਣ।
11. ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 30

ਨੋਟ: ਇੱਕ ਗੁੱਰਪ ਵਿੱਚ 25 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

1. ਨੋਟ ਬੁੱਕ, ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ----- 5 ਅੰਕ
 2. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 1 ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ----- 5 ਅੰਕ
 3. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 2,3 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ----- 5 ਅੰਕ
 4. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 5 ਅਤੇ 6 ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ----- 5 ਅੰਕ
 5. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 8 ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ----- 10 ਅੰਕ
- ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵੰਡ ਆਪ ਕਰੇਗਾ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

1. ਪਿੱਤਲ, ਚਾਂਦੀ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਅਲੂਮੀਨੀਅਮ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ।
2. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਨੂੰ ਪੱਲਗ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਫਿਊਜ਼ ਲਾਉਣਾ।
3. ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਕਢਵਾਉਣਾ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਬਣਾਉਣਾ।
4. ਬਣਾਵਟੀ ਫੁੱਲ ਬਣਾਉਣਾ।

5. ਟਮਾਟਰ ਦੀ ਚਟਨੀ ਜਾਂ ਸੋਸ ਜਾਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਆਚਾਰ।
6. ਹਲਕੇ ਪਕਵਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।
7. ਜਲਾ ਕੇ ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ।
8. ਸਾਦਾ ਬੁਣਾਈ: ਕੁੰਡੇ ਪਾਉਣੇ, ਪੁੱਠਾ, ਸਿੱਧਾ, ਮੋਰੀਆਂ ਪਾਉਣੀਆਂ, ਕੁੰਡੇ ਘਟਾਉਣੇ, ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਚਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ। ਆਪਣੇ ਮਾਪ ਦੀ ਕੋਟੀ ਜਾਂ ਸਵੈਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
8. ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਸਿਲਾਈ

ਸਮਾਂ: 2 ਘੰਟੇ
ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ: 40 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 50 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

- ਸੋਲਾਂ (16) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ।
- ਪਹਿਲੇ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1-5) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ (Objective) ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ ਜਾਂ ਠੀਕ/ਗਲਤ ਜਾਂ ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। 5×1=5
- ਅਗਲੇ ਦਸ (10) ਪ੍ਰਸ਼ਨ (6-15) ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 10×3=30
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: ਸੋਲਾਂ (16) ਪੰਜ (5) ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1×5=5

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ			ਕੁੱਲ ਅੰਕ
			ਲੜੀ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਵਿੱਚੋਂ	ਲੜੀ ਨੰ: 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚੋਂ	ਲੜੀ ਨੰ: 5,6,7 ਅਤੇ 8 ਵਿੱਚੋਂ	
ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ	1 ਅੰਕ	5	2	1	2	5
ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ	3 ਅੰਕ	10	4	3	3	30
ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ	5 ਅੰਕ	1	-	-	1	5
ਕੁੱਲ		16	6	4	6	40

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)

- ਰੇਸ਼ੇ, ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਰੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ।
- ਰੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ।
- ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ: ਚੋਣ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ।
 - ਕੱਪੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ (ਰੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਸਬੰਧੀ)
 - ਮੱਠੂਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕ (ਉਮਰ, ਪੇਸ਼ਾ, ਮੌਕਾ, ਫੈਸ਼ਨ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲੀਅਤ)
 - ਹੋਰ ਕਾਰਕ (ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਕੀਮਤ)

4. ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੇ ਮੂਲ ਅੰਸ਼-ਰੇਖਾਵਾਂ,ਅਕਾਰ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਬਨਾਵਟ। ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ-ਇੱਕਸੁਰਤਾ, ਅਨੁਪਾਤ, ਸੰਤੁਲਨ,ਲੈਅ ਅਤੇ ਬੱਲ।
5. ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਆਮ ਨੁਕਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ,ਸ਼ਟਲ ਖੋਲਣ ਅਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰਨਾ।
6. ਗੋਲਾਈ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਪਾਈਪਿੰਗ ਅਤੇ ਪੱਟੀ ਲਗਾਉਣਾ,ਚੋਣਾਂ,ਪਲੀਟਾਂ ਅਤੇ ਪਿਨਟੈਕਸ ਪਾਉਣਾ,ਖੁੱਲੀ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ।
7. ਨਾਪ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ। ਨਾਪ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਬਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ।
8. ਰੌਪਰ, ਸਲਵਾਰ, ਕੁੜਤੇ ਅਤੇ ਪਜਾਮੇ ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 50

ਨੋਟ: ਇੱਕ ਗੁੱਰਪ ਵਿੱਚ 25 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

1. ਰਿਕਾਰਡ, ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਜ਼ਬਾਨੀ ----- 5 ਅੰਕ
2. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 3 ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ----- 5 ਅੰਕ
3. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 2 ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ----- 5 ਅੰਕ
4. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 4 ਅਤੇ 5 ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ----- 15 ਅੰਕ
5. ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੰ: 7 ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ----- 20 ਅੰਕ

ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰਨੀ ਵੰਡ ਆਪ ਕਰੇਗਾ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

1. ਗੋਲਾਈ ਤੇ ਪਾਈਪਿੰਗ ਅਤੇ ਪੱਟੀ ਲਗਾਉਣਾ (facing), ਚੋਣਾਂ, ਪਲੀਟਾਂ (ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਬਾਕਸ) ਅਤੇ ਪਿਨਟੈਕਸ ਦੇ ਸੈੱਪਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।
2. ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨੁਕਸ ਦੂਰ ਕਰਨਾ,ਸ਼ਟਲ ਖੋਲਣਾ ਅਤੇ ਫਿੱਟ ਕਰਨਾ।
3. ਸਧਾਰਨ ਪੱਟੀ,ਖੁੱਲੀ ਪੱਟੀ-ਇੱਕ ਟਾਕੀ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਦੋ ਟਾਕੀ ਵਾਲੀ ਪੱਟੀ। ਪੱਟੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ-ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਟਨ, ਹੁੱਕ ਤੇ ਆਈ,ਬਟਨ ਤੇ ਕਾਜ਼,ਜੰਜੀਰ (zip) ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵੈਲਕਰੋ ਟੇਪ ਲਗਾਉਣਾ।
4. ਸਮੱਕਿੰਗ ਦੇ ਸੈੱਪਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।
5. ਸਾਦੀ ਟਾਕੀ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਟਾਕੀ ਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਰਫੂ ਕਰਨਾ।
6. ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ (fabrics) ਦੇ ਸੈੱਪਲ ਇੱਕਠੇ ਕਰਨੇ।
7. ਰੌਪਰ,ਸਲਵਾਰ,ਕਮੀਜ਼,ਕੁੜਤਾ ਅਤੇ ਪਜਾਮੇ (ਸਾਦਾ ਜਾਂ ਪੈਂਟਕਾਟ) ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ,ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਸਿਲਾਈ।
8. ਸੈਸ਼ਨਲ ਕੰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
9. ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ
ਓਪਨ ਸਕੂਲ

ਸਮਾਂ: 2 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ: 40 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 50 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ - 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (ਲਿਖਤੀ)

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 20 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਓਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 14 ਤੱਕ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 15 ਤੋਂ 18 ਤੱਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 30 ਤੋਂ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 19 ਅਤੇ 20 ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)

ਪਾਠ ਪਹਿਲਾ	:	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ
ਪਾਠ ਦੂਜਾ	:	ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਮਹੱਤਵ
ਪਾਠ ਤੀਜਾ	:	ਭੋਜਨ
ਪਾਠ ਚੌਥਾ	:	ਕੁਪੋਸ਼ਨ
ਪਾਠ ਪੰਜਵਾਂ	:	ਜੀਵ-ਮੰਡਲ (ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ-1) (ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ-2)
ਪਾਠ ਛੇਵਾਂ	:	ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ
ਪਾਠ ਸੱਤਵਾਂ	:	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਰੋਗ
ਪਾਠ ਅੱਠਵਾਂ	:	ਰੋਗ
ਪਾਠ ਨੌਵਾਂ	:	ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਪਾਠ ਦਸਵਾਂ	:	ਯੋਗ ਅਤੇ ਆਸਣ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਪਹਿਲਾ	:	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ	5 ਅੰਕ
ਦੂਜਾ	:	ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਮਹੱਤਵ	5 ਅੰਕ
ਤੀਜਾ	:	ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਕੁਪੋਸ਼ਨ	5 ਅੰਕ
ਚੌਥਾ	:	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਰੋਗ	5 ਅੰਕ
ਪੰਜਵਾਂ	:	ਯੋਗ ਅਤੇ ਆਸਣ	5 ਅੰਕ
ਛੇਵਾਂ	:	ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ	5 ਅੰਕ
ਸੱਤਵਾਂ	:	ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਨੋਟ ਬੁੱਕ	10 ਅੰਕ
ਅੱਠਵਾਂ	:	ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	10 ਅੰਕ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ

10. ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਲਾ (ਥਿਊਰੀ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ (ਜਿਊਮੈਟਰੀ+ਸਕੇਲ): 50 ਅੰਕ

ਚਿੱਤਰਕਲਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ): 40 ਅੰਕ

ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 7-7 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਕੇਲ ਦਾ 22 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

1	ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਕਰਣਵਤ ਪੈਮਾਨੇ।	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7
2	ਸਮਰੂਪੀ ਅਕਾਰ	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7
3	ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰੀ ਅਕਾਰ	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7
4	ਠੋਸ ਜਾਂ ਨਿੱਗਰ ਜਿਊਮੈਟਰੀ (ਘਣ, ਬੇਲਨ, ਸੰਕੂ, ਗੋਲਾ, ਚੌ ਮੁੱਖਾ, ਘਣਖੇਤਰ, ਮਿਨਾਰ)	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7

ਸਕੇਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ (ਜ਼ਰੂਰੀ)

(Scale/Mechanical Drawing)

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਮੱਥਾ (ELEVATION), ਪਾਸਾ (SIDE) ਅਤੇ ਤਲ (PLAN) ਬਣਾਓ।

i. ਮੇਜ਼ ਦਾ ਦਰਾਜ਼	ii. ਸਟੂਡੈਂਟ ਮੇਜ਼	iii. ਫਾਇਲ ਰੈਕ
iv. ਬਾਥਰੂਮ ਟੇਬਲ	v. ਟੀ ਪੌਟ ਸਟੈਂਡ (ਘੜੌਂਜੀ)	vi. ਸਪਾਈਸ ਬੋਤਲ ਰੈਕ
vii. ਡਰਾਈਂਗ ਟੇਬਲ	viii. ਪਟਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਡੈਸਕ	ix. ਬਲਾਕ
x. ਡਿਸਪਲੇ ਸਟੈਂਡ	xi. ਪੈਡਸਟਲ ਬੀਅਰਿੰਗ	xii. ਲਿਫਟਿੰਗ ਆਈ ਬਰੈਕਟ

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਅੰਕ ਦੀ ਵੰਡ:-

ਮੱਥਾ (ELEVATION)	= 6 ਅੰਕ
ਪਾਸਾ (SIDE)	= 4 ਅੰਕ
ਤਲ (PLAN)	= 6 ਅੰਕ
ਪੈਮਾਨਾ (SCALE)	= 2 ਅੰਕ
ਲਿਖਾਈ (WRITING)	= 2 ਅੰਕ
ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਵੰਡ (DIVISION)	= 2 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	= 22 ਅੰਕ

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ
(ਭਾਗ-1)
ਡਰਾਈਂਗ (ਬਿਊਰੀ)
(ਜਿਊਮੈਟਰੀਕਲ ਅਤੇ ਸਕੇਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 50

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਨੋਟ:- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 4 ਤੱਕ ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 7-7 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸਕੇਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ) 22 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

1	ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਕਰਣਵਤ ਪੈਮਾਨੇ।	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7
2	ਸਮਰੂਪੀ ਅਕਾਰ	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7
3	ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰੀ ਅਕਾਰ	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7
4	ਠੋਸ ਜਾਂ ਨਿੱਗਰ ਜਿਊਮੈਟਰੀ	ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।	ਅੰਕ: 7

ਸਕੇਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ (Scale/Mechanical Drawing)

ਅੰਕ: 22

ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਮੱਥਾ (ELEVATION), ਪਾਸਾ (SIDE) ਅਤੇ ਤਲ (PLAN) ਬਣਾਓ।

i. ਮੇਜ਼ ਦਾ ਦਰਾਜ਼	ii. ਸਟੂਡੈਂਟ ਮੇਜ਼	iii. ਫਾਇਲ ਰੈਕ
iv. ਬਾਥਰੂਮ ਟੇਬਲ	v. ਟੀ ਪੌਂਟ ਸਟੈਂਡ (ਘੜੌਂਜੀ)	vi. ਸਪਾਈਸ ਬੋਤਲ ਰੈਕ
vii. ਡਰਾਈਂਗ ਟੇਬਲ	viii. ਪਟਵਾਰੀ ਜਾਂ ਕਲਰਕ ਡੈਸਕ	ix. ਬਲਾਕ
x. ਡਿਸਪਲੇ ਸਟੈਂਡ	xi. ਪੈਡਸਟਲ ਬੀਆਰਿੰਗ	xii. ਲਿਫਟਿੰਗ ਆਈ ਬਰੈਕਟ

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ¼ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: × 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ:-

ਮੱਥਾ (ELEVATION)	= 6 ਅੰਕ	ਪੈਮਾਨਾ (SCALE)	= 2 ਅੰਕ
ਪਾਸਾ (SIDE)	= 4 ਅੰਕ	ਲਿਖਾਈ (WRITING)	= 2 ਅੰਕ
ਤਲ (PLAN)	= 6 ਅੰਕ	ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਵੰਡ (DIVISION)	= 2 ਅੰਕ

(ਭਾਗ - II)
ਚਿੱਤਰਕਲਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ (Structure of Question Paper)

ਸਮਾਂ: 4 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ: 40

ਇਸ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਵਸਤੂ ਚਿੱਤਰਨ) ਮਾਡਲ ਡਰਾਈਂਗ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ।

1. **ਵਸਤੂ ਚਿੱਤਰਨ (ਮਾਡਲ ਡਰਾਈਂਗ)** ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਤਿੰਨ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੱਲੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਵਸਤੂ ਆਇਤਾਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਗਾਕਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰਨ ਕਰਨਾ।
ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਲ, ਰੰਗਦਾਰ ਪੈਨਸਿਲਾਂ, ਕਾਲੀ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਹਲਕੀ ਤੇ ਗੂੜ੍ਹੀ ਛਾਇਆ ਤੇ ਪ੍ਰਛਾਇਆ।
2. **ਸਕੈਚਿੰਗ ਅਤੇ ਬਣਾਵਟ:** ਕਲਪਨਾਮਈ ਫਰੀਹੈਂਡ ਆਪਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਪਸ਼ੂ, ਪੰਛੀ, ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਆਮ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣੇ।
3. **ਡਿਜ਼ਾਈਨ:** ਜਿਓਮੈਟਰੀਕਲ ਅਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਵਰਗ, ਤਿਕੋਣ, ਆਇਤ, ਚੱਕਰ, ਅੱਧ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਾਂ, ਪੱਤਿਆਂ, ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡੋਡੀਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।
ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਰ ਕਲਰ।
4. **ਪੋਸਟਰ ਅਤੇ ਲੇ-ਆਊਟ:** ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ, ਸਿਹਤ, ਖੇਡਾਂ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੋਸਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰਾਂ (ਰਸਾਲਿਆਂ) ਦੇ ਕਵਰ ਚਿੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।
ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਰ ਕਲਰ।
5. **ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਚਿੱਤਰਨ:** ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਚਿੱਤਰਨ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਖਤ, ਝੋਂਪੜੀ, ਪਹਾੜੀ ਮਕਾਨ, ਝੀਲ, ਦਰਿਆ, ਪਹਾੜ, ਪਿੰਡ, ਮਨੁੱਖ, ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਆਦਿ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣੇ।
ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਲ, ਪੈਨਸਿਲ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਰੰਗ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:) ਹੈ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟ:- ਇਹ ਪੇਪਰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਪਰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਰਕੇ ਨੰਬਰ ਸੂਚੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

SYLLABUS (ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ)

ਚਿੱਤਰਕਲਾ (ਭਾਗ-2)

ਸਮਾਂ: 4 ਘੰਟੇ

ਅੰਕ: 40

ਨੋਟ:- ਇਸ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

- (ੳ) ਵਸਤੂ ਚਿੱਤਰਨ (ਮਾਡਲ ਡਰਾਈਂਗ) ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ 24 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
- (ਅ) ਭਾਗ ਦੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ 8-8 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
- (ੳ) **ਵਸਤੂ ਚਿੱਤਰਨ (STILL LIFE) (ਜ਼ਰੂਰੀ)** **ਅੰਕ: 24**

ਸਾਦਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰਨ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਡਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਮਾਡਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਭਿਤਾਕਾਰ ਜਾਂ ਵਰਗਾਕਾਰ ਵਸਤੂ ਹੋਵੇ ਇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਦੋ ਗੋਲ ਵਸਤੂਆਂ ਰੱਖਕੇ ਚਿੱਤਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਕਿਤਾਬ ਉੱਤੇ ਸੇਬ ਅਤੇ ਗਲਾਸ, ਬਰੁਕ ਬਾਂਡ ਚਾਹ ਦੇ ਵਰਗਾਕਾਰ ਡੱਬੇ ਉੱਤੇ ਕੱਪ ਅਤੇ ਪਾਊਡਰ ਦਾ ਡੱਬਾ ਅਤੇ ਬੂਟਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਉੱਤੇ ਖਰਬੂਜਾ ਅਤੇ ਥਰਮਸ ਆਦਿ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਲ, ਰੰਗਦਾਰ ਪੈਨਸਿਲਾਂ, ਕਾਲੀ ਪੈਨਸਿਲ।

ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਹਲਕੀ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹੀ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਪਰਛਾਇਆ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇ।

(ਅ)1. ਸਕੈਚਿੰਗ ਅਤੇ ਬਣਾਵਟ

ਅੰਕ: 8

ਕਲਪਨਾਮਈ ਫਰੀਹੈਂਡ ਆਪਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਓ। ਜਿਵੇਂ: ਪਸ਼ੂ, ਪੰਛੀ, ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਆਮ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੈਨਸਿਲ, ਪੇਸਟਲ, ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਰੰਗ।

2. ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਚਿੱਤਰਨ

ਅੰਕ: 8

ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਚਿੱਤਰਨ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਖਤ, ਝੋਂਪੜੀ, ਪਹਾੜੀ ਮਕਾਨ, ਝੀਲ, ਦਰਿਆ, ਪਹਾੜ, ਪਿੰਡ, ਮਨੁੱਖ, ਬੱਦਲ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਆਦਿ ਚਿੱਤਰੇ ਜਾਣ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੈਨਸਿਲ, ਪੇਸਟਲ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਰੰਗ।

3. ਡਿਜ਼ਾਈਨ

ਅੰਕ: 8

ਜਿਉਮੈਟਰੀਕਲ ਅਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਵਰਗ, ਤਿਕੋਣ, ਆਇਤ, ਚੱਕਰ, ਅੱਧ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਾਂ, ਪੱਤਿਆਂ, ਟਾਹਣੀਆਂ ਅਤੇ ਡੋਡੀਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਰ ਰੰਗ।

4. ਪੇਸਟਰ ਅਤੇ ਲੇ-ਆਊਟ

ਅੰਕ: 8

I. **ਪੇਸਟਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ:-** ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ, ਸਿਹਤ, ਖੇਡਾਂ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪੇਸਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।

II. **ਲੇ-ਆਊਟ:-** ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰਾਂ (ਰਸਾਲਿਆਂ) ਦੇ ਕਵਰ ਚਿੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈਂ: ਮੀ: $\times$ 25 ਸੈਂ: ਮੀ:)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਰ ਕਲਰ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਸਵੀਂ
11. ਸੰਗੀਤ-ਗਾਇਨ

ਸਮਾਂ ਲਿਖਤੀ - 3 ਘੰਟੇ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 20 ਮਿੰਟ (ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ)

ਲਿਖਤੀ :-60 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ :- 30 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ. :-10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ :-100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਲਿਖਤੀ)

1. ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 22 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।
2. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚੋਂ 7 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 1-7) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **7×1=7 ਅੰਕ**

ਭਾਗ- 2 ਵਿੱਚੋਂ 11 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 8-18) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। **11×3=33 ਅੰਕ**

ਭਾਗ-3 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 19-22) ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ- ਓ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਾਗ-ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। **5×4=20 ਅੰਕ**

ਭਾਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਭਾਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ		ਕੁੱਲ ਅੰਕ
			ਭਾਗ - ਓ	ਭਾਗ - ਅ	
ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1 ਅੰਕ	7	3	4	7
ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3 ਅੰਕ	11	6	5	13
ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	5 ਅੰਕ	4	2	2	20
ਕੁੱਲ		22	11	11	60

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਿਖਤੀ
ਭਾਗ-ਓ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

1. ਸਪਤਕ,ਚਲਸਵਰ, ਅਚਲ ਸਵਰ, ਅਲੰਕਾਰ, ਸ਼ਰੂਤੀ, ਠਾਅ, ਦੁਗਣ, ਵਕਰ ਸਵਰ, ਸਰਗਮ ਗੀਤ ਸਥਾਈ ਅੰਤਰਾ;
2. ਥਾਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਦੇ ਦਸ ਥਾਟ;
3. ਖਿਆਲ, ਛੋਟਾ ਖਿਆਲ, ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ;
4. ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸਾਜ :- ਤਾਨਪੁਰਾ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਅੰਗ ਵਰਣਨ;

5. ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ ਅਤੇ ਤਾਲ ਲਿਪੀ ਦਾ ਵਰਵਣ;
6. ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ:- ਭਜਨ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤ;
7. ਗਾਇਕ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਦੋਸ਼;
8. ਥਾਟ ਅਤੇ ਰਾਗ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਤੁਲਨਾ;
9. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਜ;- ਢੋਲ, ਢੋਲਕੀ, ਚਿਮਟਾ, ਅਲਗੋਜ਼ਾ, ਢੱਡ, ਸਾਰੰਗੀ, ਬਾਸੂਰੀ, ਕਾਟੋ, ਸੱਪ, ਘੜਾ, ਤੁੰਬੀ, ਨਗਾਰਾ, ਖੜਤਾਲ, ਡਫ਼ਲੀ
10. ਜੀਵਨੀ- ਤਾਨਸੇਨ;

ਭਾਗ-ਅ

1. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਭੁਪਾਲੀ, ਖਮਾਜ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਆਰੋਹ ਅਵਰੋਹ ਪਕੜ , ਛੋਟਾ/ ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ ਸੁਰ ਲਿਪੀ ਸਹਿਤ;
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ- ਇਕ ਤਾਲ, ਰੂਪਕ , ਚੋਤਾਲ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰ ਲਿਪੀ;

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ 9 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਅਲਾਪ, ਤਾਨਾ ਸਮੇਤ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ $7\frac{1}{2}$ ਹੋਣਗੇ।
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਅਲਾਪ, ਤਾਨਾ ਸਮੇਤ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ $7\frac{1}{2}$ ਹੋਣਗੇ।
3. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ $7\frac{1}{2}$ ਹੋਣਗੇ।
4. ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੁਰਸੰਗਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।
5. ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਭਜਨ, ਸ਼ਬਦ, ਲੋਕ ਗੀਤ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।

ਕਿਰਿਆਤਮਕ (ਪਾਠਕ੍ਰਮ)

1. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਭੂਪਾਲੀ, ਖਮਾਜ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਆਰੋਹ ਅਵਰੋਹ ਪਕੜ , ਛੋਟਾ/ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ ਅਲਾਪ ,
ਦੋ ਤਾਨਾਂ ਸਹਿਤ ;
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ- ਇਕ ਤਾਲ, ਰੂਪਕ , ਚੋਤਾਲ ਨੂੰ ਠਾਹ, ਦੁਗਣ ਲੋਅ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ
ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ;
3. ਕਿਸੀ ਵੀ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਗੀਤ/ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਗੀਤ ਦਾ ਗਾਇਨ ਹਰਮੋਨੀਯਮ ਤੇ ਕਰਨਾ;
4. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਾਨ/ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਦਾ ਹਰਮੋਨੀਯਮ ਤੇ ਵਜਾ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ; (ਜਨ ਗਣ ਮਣ) (ਬੰਦੇ
ਮਾਤਰਮ)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਸਵੀਂ
12. ਸੰਗੀਤ ਵਾਦਨ

ਸਮਾਂ ਲਿਖਤ - 3 ਘੰਟੇ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 20 ਮਿੰਟ (ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ)

ਲਿਖਤੀ :- 60 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ :- 30 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ. :- 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ :- 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਲਿਖਤੀ)

1. ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 22 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।
2. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚੋਂ 7 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 1-7) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 7×1=7 ਅੰਕ

ਭਾਗ- 2 ਵਿੱਚੋਂ 11 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 8-18) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 11×3=33 ਅੰਕ

ਭਾਗ-3 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 19-22) ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ- ਓ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਾਗ-ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। 5×4=20 ਅੰਕ

ਭਾਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਭਾਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ		ਕੁੱਲ ਅੰਕ
			ਭਾਗ - ਓ	ਭਾਗ - ਅ	
ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1 ਅੰਕ	7	3	4	7
ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3 ਅੰਕ	11	6	5	13
ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	5 ਅੰਕ	4	2	2	20
ਕੁੱਲ		22	11	11	60

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)
ਭਾਗ-ਓ

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

1. ਸਪਤਕ, ਚਲਸਵਰ, ਅਚਲ ਸਵਰ, ਅਲੰਕਾਰ, ਸ਼ਰੂਤੀ, ਠਾਅ, ਦੁਗਣ, ਵਕਰ ਸਵਰ, ਝਾਲਾ ਸਥਾਈ ਅੰਤਰਾ
2. ਥਾਟ, ਥਾਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਦੇ ਦਸ ਥਾਟ
3. ਤੋੜਾ, ਬਰਾਬਰ ਤੋੜਾ, ਦੁਗਣ ਦਾ ਤੋੜਾ।
4. ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸਾਜ :- ਸਿਤਾਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਅੰਗ ਵਰਣਨ;

5. ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ ਜੀ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ ਅਤੇ ਤਾਲ ਲਿਪੀ ਦਾ ਵਰਵਣ;
6. ਗਤ ,ਮਸੀਤਖਾਨੀ ਗਤ, ਰਜਾਖਾਨੀ ਗਤ;
7. ਵਾਦਿਕ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਦੋਸ਼
8. ਥਾਟ ਅਤੇ ਰਾਗ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਤੁਲਨਾ
9. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਜ; ਢੋਲ, ਢੋਲਕੀ, ਚਿਮਟਾ, ਅਲਗੋਜ਼ਾ, ਢੱਡ, ਸਾਰੰਗੀ, ਬਾਸੂਰੀ, ਕਾਟੋ, ਸੱਪ, ਘੜਾ, ਤੁੰਬੀ, ਨਗਾਰਾ,ਖੜਤਾਲ,ਡਫਲੀ
- 10.ਜੀਵਨੀ:- ਨਿਖਿਲ ਬੈਨਰਜੀ

ਭਾਗ-ਅ

1. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਭੁਪਾਲੀ, ਖਮਾਜ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਰੋਹ ਅਵਰੋਹ ਪਕੜ , ਰਜਾਖਾਨੀ ਜਾਂ ਮਸੀਤਖਾਨੀ ਗਤ ਦੀ ਸੁਰਲਿਪੀ;
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ- ਇਕ ਤਾਲ, ਰੂਪਕ , ਚੋਤਾਲ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰ ਲਿਪੀ;

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ 9 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਰਜਾਖਾਨੀ ਗਤ ਅਲਾਪ, ਪਕੜ ਤੋੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵਾਦਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 7 ½ ਹੋਣਗੇ।
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਰਜਾਖਾਨੀ ਗਤ ਅਲਾਪ, ਪਕੜ ਤੋੜਿਆਂ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 7½ ਹੋਣਗੇ।
3. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।
4. ਦਿੱਤੀਆਂ ਸੁਰਸੰਗਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।
5. ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਧੁਨ ਦਾ ਵਾਦਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।

ਕਿਰਿਆਤਮਕ (ਪਾਠਕ੍ਰਮ)

1. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਭੁਪਾਲੀ, ਖਮਾਜ ਅਤੇ ਭੈਰਵ ਰਜਾਖਾਨੀ ਜਾਂ ਮਸੀਤਖਾਨੀ ਗਤ ਆਰੋਹ ਅਵਰੋਹ ਪਕੜ , ਅਲਾਪ ਤੇ ਦੋ ਤੋੜਿਆ ਸਹਿਤ ;
2. ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ- ਇਕ ਤਾਲ, ਰੂਪਕ , ਚੋਤਾਲ ਨੂੰ ਠਾਹ, ਦੁਗਣ ਲੋਅ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ;
3. ਕਿਸੀ ਵੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਧੁਨ ਦਾ ਵਾਦਨ ਕਰਨਾ;
4. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਾਨ ਦਾ ਸਿਤਾਰ ਤੇ ਵਾਦਨ ਕਰਨਾ;

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ
13. ਸੰਗੀਤ ਤਬਲਾ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ
ਸਮਾਂ: 20 ਮਿੰਟ (ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ)

ਲਿਖਤੀ: 60 ਅੰਕ
ਪ੍ਰਯੋਗੀ: 30 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਲਿਖਤੀ)

1. ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 22 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ।
2. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚੋਂ 7 ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 1-7) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। $7 \times 1 = 7$ ਅੰਕ

ਭਾਗ- 2 ਵਿੱਚੋਂ 11 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 8-18) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। $11 \times 3 = 33$ ਅੰਕ

ਭਾਗ-3 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਪ੍ਰ. ਨੰ: 19-22) ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਦੇ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭਾਗ- ਓ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਾਗ-ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। $5 \times 4 = 20$ ਅੰਕ

ਭਾਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਅੰਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	ਭਾਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ		ਕੁੱਲ ਅੰਕ
			ਭਾਗ - ਓ	ਭਾਗ - ਅ	
ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	1 ਅੰਕ	7	3	4	7
ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	3 ਅੰਕ	11	6	5	13
ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	5 ਅੰਕ	4	2	2	20
ਕੁੱਲ		22	11	11	60

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)

ਭਾਗ-ਓ

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ :
(ਓ) ਸਮ (ਵਿਸ਼ਮ, ਅਤੀਤ, ਅਨਾਗਤ) ਕਾਇਦਾ, ਪਲਟਾ, ਨਗਮਾ, ਉਠਾਣ।
(ਅ) ਸਾਜ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਯਮ।
(ੲ) ਤਬਲੇ ਅਤੇ ਪਖਾਵਜ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ।

- (ਸ) 1. ਲੈਅ ਦਾ ਮਹੱਤਵ। 2. ਤਾਲ ਦਾ ਗਾਇਨ, ਵਾਦਨ ਅਤੇ ਨਰਿੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ।
- (ਹ) ਵਿਸ਼ਣੂ ਦਿਗੰਬਰ ਪਲੁਸਕਰ ਤਾਲ ਲਿਪੀ ਪੱਧਤੀ ਦੀ ਭਾਤਖੰਡੇ ਤਾਲ ਲਿਪੀ ਪੱਧਤੀ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ।
- (ਕ) ਜੀਵਨੀਆਂ :

1. ਉਸਤਾਦ ਕਾਦਰ ਬਖਸ਼। 2. ਉਸਤਾਦ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ।

ਭਾਗ-ਅ

- ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਾਲਾਂ (ਤਿੰਨਤਾਲ, ਝਪਤਾਲ, ਇੱਕਤਾਲ) ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ।
- ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਤਾਲ ਲਿਪੀ ਲਿਖਣਾ।
- ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਣ, ਕਾਇਦੇ, ਪਲਟੇ, ਤਿਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਸਹਿਤ ਲਿਪੀ ਬਧ ਕਰਨਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

- ਨੋਟ:** ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ 9 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਦੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤਾਲ ਦਾ ਉਠਾਣ, ਕਾਇਦੇ, ਪਲਟੇ ਅਤੇ ਤਿਹਾਈਆਂ ਸਾਹਿਤ ਵਾਦਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ $7\frac{1}{2}$ ਹੋਣਗੇ।
 - ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤਾਲ ਦਾ ਉਠਾਣ, ਕਾਇਦੇ, ਪਲਟੇ ਅਤੇ ਤਿਹਾਈਆਂ ਸਾਹਿਤ ਵਾਦਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ $7\frac{1}{2}$ ਹੋਣਗੇ।
 - ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਕਾਦਿਆਂ, ਪਲਟਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਹਾਈਆਂ ਸਹਿਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।
 - ਦਿੱਤੇ ਬੋਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।
 - ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਗਾਇਨ/ਵਾਦਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਕਰਨੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ 4 ਮਿੰਟ ਅਤੇ ਅੰਕ 5 ਹੋਣਗੇ।

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਤਬਲਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

- ਤਿੰਨਤਾਲ, ਝਪਤਾਲ, ਇੱਕਤਾਲ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਵਜਾਉਣਾ।
- ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਠਾਣ, ਦੋ ਕਾਇਦੇ ਪਲਟਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਹਾਈਆਂ ਸਮੇਤ, ਦੋ ਟੁਕੜੇ, ਇੱਕ ਪਰਨ ਦਾ ਵਾਦਨ।
- ਝਪਤਾਲ, ਇੱਕਤਾਲ ਅਤੇ ਤਿੰਨਤਾਲ ਦਾ ਵਿਲੰਬਤ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਵਾਦਨ।
- ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਕਾਇਦਿਆਂ, ਪਲਟਿਆਂ ਅਤੇ ਤਿਹਾਈਆਂ ਸਹਿਤ ਪੜ੍ਹਤ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਗਾਇਨ ਵਾਦਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤ।

ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਦਸਵੀਂ

14. ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਭਾਗ-50 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਭਾਗ - 40 ਅੰਕ

ਸੀ.ਸੀ.ਈ - 10 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ - 100 ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 23 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ, ਇਹ ਓਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। $10 \times 1 = 10$ ਅੰਕ
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 11 ਤੋਂ 15 ਤੱਕ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 20 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। $5 \times 2 = 10$ ਅੰਕ
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 16 ਤੋਂ 20 ਤੱਕ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 30 ਤੋਂ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। $5 \times 3 = 15$ ਅੰਕ
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 21 ਤੋਂ 23 ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। $3 \times 5 = 15$ ਅੰਕ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਲਿਖਤੀ)

ਪਾਠ ਪਹਿਲਾ :- ਸਰੀਰਿਕ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ, ਲਹੂ ਚੱਕਰ, ਮਾਸ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਮਲ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪਾਠ ਦੂਜਾ:- ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ

ਪਾਠ ਤੀਜਾ:- ਯੋਗ

ਪਾਠ ਚੌਥਾ :- ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਤੇ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

ਸਮਾਂ 4 ਘੰਟੇ

ਪ੍ਰਯੋਗੀ : 40 ਅੰਕ

ੳ) ਟਰੈਕ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਦੀ ਈਵੈਂਟਸ (ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ) ਹਰੇਕ ਈਵੈਂਟ ਦੇ 6 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਈਵੈਂਟਸ ਇੱਕ ਟਰੈਕ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਟਰੈਕ ਈਵੈਂਟਸ :- 100 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, 200 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, 800 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, 3000 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ 110 ਮੀਟਰ ਹਰਡਲ (ਹਰਡਲ ਦੀ ਉਚਾਈ 96.4 ਸੈ.ਮੀ. ਅਤੇ 10 ਹਰਡਲਾਂ), ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ 100 ਮੀਟਰ (ਹਰਡਲ ਦੀ ਉਚਾਈ 76.2 ਸੈ.ਮੀ.) ਅਤੇ 8 ਹਰਡਲਾਂ, 4x100 ਮੀਟਰ (ਲੜਕੀਆਂ ਵਾਸਤੇ) ਅਤੇ 4x100 ਮੀਟਰ (ਲੜਕੀਆਂ ਵਾਸਤੇ) ਰਿਲੇਅ ਦੌੜ 6 ਅੰਕ

ਫੀਲਡ ਈਵੈਂਟਸ:- ਹੈਮਰ ਥਰੋ, ਡਿਸਕਸ ਥਰੋ, ਜੈਵਲਿਨ ਥਰੋ, ਸ਼ਾਟ ਪੁੱਟ, ਲੰਬੀ ਛਾਲ, ਉੱਚੀ ਛਾਲ, ਤੀਹਰੀ ਛਾਲ, ਪੋਲ ਵਾਲਟ 6 ਅੰਕ

ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਨੋਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਖੇਡ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਖੇਡ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
ਖੇਡਾਂ (ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ)।

ਗਰੁੱਪ 1. ਹੈਂਡਬਾਲ, ਕਬੱਡੀ, ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ, ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ, ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ, ਫੁੱਟਬਾਲ। **5 ਅੰਕ**

ਗਰੁੱਪ 2. ਬਾਸਕਟਬਾਲ, ਯੋਗ, ਗਤਕਾ, ਵਾਲੀਬਾਲ, ਐਥਲੈਟਿਕਸ, ਸਰਕਲ ਕਬੱਡੀ। **5 ਅੰਕ**

ਸ) ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 10 ਅੰਕ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ **2 ਅੰਕ**

ਜ਼ੋਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ **4 ਅੰਕ**

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ **6 ਅੰਕ**

ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ **8 ਅੰਕ**

ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ **10 ਅੰਕ**

ਹ) ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਕਾਪੀ, ਚਾਰਟ ਜਾਂ ਮਾਡਲ **3 ਅੰਕ**

ਕ) ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ **5 ਅੰਕ**

ਨੋਟ : ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸਪੋਰਟਸ ਕਿੱਟ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ :- ਸਮੂਹ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਆਦਿ ਨਾ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਨੋਟ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਿਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।